

Стенографски дневник

НА

24. заседание

Сряда, 5 януари 1949 г.

Открито в 9 ч. 30 м.

Председателствували: председателят Райко Дамянов и подпредседателят Яни Янев.

Секретари: Ефрем Митев и Тодор Тихолов.

СЪДЪРЖАНИЕ

	Стр.		Стр.
Съобщения:		М-р Стефан Тончев	406
Отпуски	383	М-р Цола Драгойчева	410
Дневен ред:		М-р Кимон Георгиев	414
Законопроект за бюджета на Народната република		М-р Кирил Клисурски	417
България за 1949 г. (Второ четене)	383	М-р Трайчо Доброславски	420
Говориле: м-р проф. д-р Иван Стефанов	383, 384	М-р Здравко Митовски	423
М-р Георги Трайков	396	М-р-предс. Георги Димитров	428
Георги Костов	403	Закриване на втора редовна сесия	429

Председателстващ Яни Янев: (Звъни) Присъствуват нужното число народни представители. Откривам заседанието.

(Отсъствуват: д-р Александър Георгиев, Александър Ковачев, Ангел Бъчваров, Ангел Стоев, Андрей Михайлов, Андрей Пенев, Асен Чапкънов, Атанас Николов, Атанас Добревски, Атанаска Георгиева, Ахмед Якубов, Билял Мурадов, Борис Бонов, Борис Николов, Бочо Илиев, Васил Василев, Васил Мавриков, Вида Василева, Владо Власковски, Вълчо Цанков, Георги Хълчев, Георги Данков, Георги Георгиев, Георги Григоров, Георги Даскалов, Горан Ангелов, Господин Гочев, Гочо Грозев, Грудн Атанасов, Грую Папукчиев, Дара Михайлова, Деню Попов, Димитър Райков, Димитър Греков, Димитър Милков, Димитър Котев, Димитър Панайотов, Димитър Стоичков, Димо Костадинов, Димо Казаков, Динко Тодоров, Дойчо Чолаков, Дочо Шипков, Елена Гавраилова, Жейка Хардалова, Желю Тончев, Желязко Стефанов, Запрян Ташев, Иван Димитров, Иван Ефтимов, Иван Попов, Иван Делев, Иван Ников, Иван Бешев, Иван Зурлов, Иван Масларов, Иван Кишмеров, Иван Мамирев, Иван Тодоров, Иван Чуков, Иван Радков, Йордан Попов, Йордан Костов, Кирил Христов, Коста Спасов, Костадин Велев, Крум Милушев, Любомир Казаков, Людмил Стоянов, Магда Димитрова, Марин Шиваров, Марин Маринов, Мата Тюркеджиева, Никола Разлоганов, Никола Евтимов, Никола Минчев, Никола Палагачев, Никола Янев, Николай Друмев, Нинко Стефанов, Петко Стоенчев, Петко Пеев, Петър Дешков, Петър Бабаков, Петър Бомбов, Петър Запрянков, Петър Йовчев, Петър Ковачев, Петър Панайотов, Раденко Видински, Сава Дълбоков, Слав Ваджаков, Спас Христов, Спаска Воденичарска, Станю Василев, Стела Благоева, Стефан Бакърджиев, Стефан Иванов Готев, Стефан Ковачев, Стойчко Рамков, Стойче Лисийски, Стоян Гюров, Стоян Петровски, Тано Цолов, Тачо Даскалов, Тодор Атанасов, Тодор Янакиев, Хафуз Ибраим Генджев, Христо Пунев, Цанко Григоров, Янко Петков, Янко Марков и Янко Комитов)

Бюрото на Великото народно събрание е разрешило отпуски на следните народни представители: Борис Бонов — 1 ден, Веселин Герев — 1 ден, Димитър Милков — 1 ден; Мара Станева — 1 ден и Тодор Живков — 2 дена.

Присъстваме към дневния ред:

Второ четене на законопроекта за бюджета на Народната република България за 1949 г.

Има думата докладчикът.

Докладчик Черню Чендов (к): Другари и другарки народни представители! В бюджетарната комисия вчера станаха някои поправки и изменения както в законопроекта за бюджета на Народната република България за 1949 г., така и в текстовете на бюджетопроектите на отделните министерства, а също и в някои цифри.

Поправките са следните.

На стр. 1, в чл. 1, приходите по държавния бюджет от 119.684.000.000 лв. се увеличават на 120.317.000.000 лв.; разходите от 112.101.000.000 лв. се увеличават на 112.428.000.000 лв.

Разходите по бюджета на народните съвети от 39.880.000.000 лв. се увеличават на 40.186.000.000 лв.

Всичко приходите от 151.981.000.000 лв. се увеличават на 152.614.000.000 лв. и разходите от 151.981.000.000 лв. се увеличават на 152.614.000.000 лв.

В чл. 2, п. 7, буква «а» — след «Русе» се прибавят «Плевен, Бургас»; буква «б» се заличава; буква «в» става буква «б».

На стр. 2, в края на текста на чл. 4, алинея първа, се прибавят думите: «и се използват за същата цел».

На стр. 5, в част I — приходи — в § 7, вместо «гербов палог» става «гербов данък».

В § 16 — «от трудова повинност за извършена работа от трудовите поделения» — сумата 3.680.000.000 лв. се увеличава на 3.986.000.000 лв.

В § 22 — «От продажба на медикаменти по ведомството на Министерството на народното здраве» — след думата «медикаменти» се прибавят думите «и други».

В § 23 — «От продажба на медикаменти от ветеринарните институти» — след думата «медикаменти» се прибавят думите «и други».

В § 25 — «От лихви за отпуснати лихви и бонове» — вместо «лихви» се поставя «заеми».

В § 33 — «Удръжки от заплатите на държавните служители» — сумата 250.000.000 лв. се увеличава на 450.000.000 лв.

На страница 6, в § 37 — «Берии и такси по Комитета за наука, изкуство и култура» — думите «Берии и» се заличават и става: «Такси по Комитета за наука, изкуство и култура».

В § 38 — «Берии и такси по Министерството на външните работи» — също се заличават думите «Берии и».

В § 62 — «От разни непредвидени» — сумата 330.000.000 лв. се увеличава на 457.000.000 лв.

След таблицата се прибавя следната забележка:

«1. Годишната такса за ловен билет по закона за лова през 1949 г. ще се събира: за членове на ловно-рибарски дружества 700 лв. и за нечленове — 5.000 лв.

2. Таксата по закона за облагане с такса в полза на Българско дружество «Червен кръст» стойките, които се внасят и изнасят от страната, се внасят на държавен приход.

3. Недоборите по наредбата-закон за данъка върху приходите, по закона за данъка върху военновременните печалби и по закона за облагане с военновременен данък комисионите и други възнаграждения от военни и други доставки ще се внасят на приход по § 3 от бюджета на държавата.

4. От заплатите на държавните служители продължава да се удържа и внася 0.50% върху основната месечна заплата за лекуване на здравно осигурените.»

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Искам да дам някои обяснения по таблицата.

Председателстващ Яни Янев: Има думата др. министър на финансите.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Другарки и другари народни представители! Забележката, която се прибавя към първоначално съставения проект на таблицата на част I от закона за бюджета, се наложи затова, защото тези положения, които дават основание за събиране на съответни приходи, трябва да бъдат установени в закона за бюджета. Така е напри-

мер с билетите за лов. В закона за лова е казано, че таксата на ловните билети се определя с бюджета.

Вторият пункт от забележката е по приходите за Българско дружество «Червен кръст». По-рано съществуваше заделяне от постъпленията на митата и някои други държавни приходи за полза на Българско дружество «Червен кръст». Това е свършено неправилно, технически много трудно, а и скъпо струва. От всеки приход по съответното перо се отделя 2% или 5% за «Червен кръст». Ние даваме изцяло на «Червен кръст» съответната сума, не правим такива заделяния от държавните приходи.

Третият пункт от забележката е за недоборите по наредбата-закон за данъка върху приходите, по закона за данъка върху военновременните печалби и по закона за облагане с военновременен данък комисионите и други възнаграждения от военни и други доставки, които ще внасят на приход по § 3 от бюджета на държавата. Трябва да се спомене, че те се внасят в приход по § 3 от бюджета на държавата.

Четвъртият пункт от забележката се отнася до една удръжка от заплатите на чиновниците, която и сега съществува. Удръжка се 0.50% от основната месечна заплата. За да могат чиновниците да се ползват от здравната застраховка, създаде се специален закон по-рано, а сега това преминава изцяло в Държавния институт за обществено осигуряване.

Освен това предлагам на края на част първа да се пише: «Всичко приход по държавния бюджет 120.317.000.000 лв.

След това да се пише: «Приходи на народните съвети — 32.297.000.000 лв.»

Отдолу да се пише: «Общо приходи по единния бюджет 152.614.000.000 лв.»

Докладчик Черню Чендов (к): На стр. 7, част II — «Разходи» — се правят следните поправки:

В раздел 10 — Министерство на правосъдието — кредитът от 905.000.000 лв. се увеличава на 909.000.000 лв.

В раздел 12 — Министерство на вътрешната търговия — кредитът от 171.000.000 лв. се увеличава на 231.000.000 лева.

В раздел 16 — «Министерство на строежите и пътищата, а) Министерство на строежите и пътищата» — кредитът от 6.402.000.000 лв. се увеличава на 6.620.000.000 лв.; в б) Главна дирекция на трудовата повинност — кредитът от 4.309.000.000 лв. се намалява на 4.256.000.000 лв.

В раздел 17 — «Министерство на комуналното стопанство и благоустройството» — кредитът от 565.000.000 лв. се увеличава на 685.000.000 лв.

В раздел 18 — «Министерство на железопътните, автомобилните и водните съобщения, г) Дирекция на въздушните съобщения» — кредитът от 945.000.000 лв. се увеличава на 1.064.000.000 лв.

В раздел 19 — «Министерство на пощите, телеграфите и телефоните» — кредитът от 4.781.000.000 лв. се увеличава на 4.907.000.000 лв.

В раздел 23 — «Министерство на народното здраве, а) Министерство на народното здраве» — кредитът от 4.427.000.000 лв. се увеличава на 4.577.000.000 лв.

В раздел 24 — «Министерство на труда и социалните грижи» — кредитът от 2.719.000.000 лв. се намалява на 2.302.000.000 лв.

Всичко по държ. бюджет кредитът от 112.101.000.000 лв. се увеличава на 112.428.000.000 лв.

В раздел 26 — «Народни съвети» — кредитът от 39.880.000.000 лв. се увеличава на 40.186.000.000 лв.

Кредитът за разходи от 151.981.000.000 лв. се увеличава на 152.614.000.000 лв.

Председателстващ Яни Янев: Има думата др. министър на финансите.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Искам да съобща на Събраниято, че всички тези изменения на сумите са наложени вследствие на някои увеличения на капиталовложенията в тези ведомства, в съгласие с Държавната планова комисия. Министерството на финансите възприе и предложенията на бюджетарната комисия да се увеличат капиталовложенията в съответните ведомства с тези суми, които представляват разликата между първоначално предложените суми и тези, които сега се предлагат.

Докладчик Черню Чендов (к): Сега ще ви докладвам бюджетпроектите по раздели: (Чете)

РАЗДЕЛ I. — НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Общо управление

Група II

А. Лични приходи

§ 1. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	18.300.000
§ 2. Надници на временно наети лица	900.000
§ 3. Възнаграждение за извършен труд и порционни пари	2.000.000
§ 4. Формено облекло на щатните служители	600.000
§ 5. Пътни и дневни пари	2.000.000

§ 6. Възнаграждение на народните представители, съгласно таблица	94.800.000
§ 7. Помощи и награди на служителите	100.000
§ 8. Разходи за погребение на починали народни представители, по решение на Президиум на ВНС	300.000
	119.000.000

ТАБЛИЦА КЪМ § 6

1. Народните представители получават:	
а) месечно възнаграждение по	20.000
б) квартирни пари на несофийски жители, когато ВНС е в сесия, дневно по	300
в) заседателни на членовете на законодателната комисия за дните, когато ВНС не заседава, дневно по	1.000
2. На председателя на Президиума на Великото народно събрание и на министрите, когато Великото народно събрание заседава, се плаща на заседание по	1.200
3. На подпредседателите и членовете на Президиума на ВНС, когато заседава Президиумът на ВНС, се плаща на заседание по	1.200

Възнагражденията на народните представители, заемщи длъжности с представителни пари, последните им се намаляват от месечното възнаграждение.

Възнагражденията се плащат без удръжки и данъци.»

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 9. Поддържане на помещенията	1.000.000
§ 10. Отопление и осветление	1.600.000
§ 11. Канцеларски разходи	6.400.000
§ 12. Инвентарни предмети:	
а) доставка на нови	3.800.000
б) поправка и поддържане	200.000
§ 13. Доставка и поправка на ордени	4.000.000
§ 14. Разходи за посрещане на гости и отпразнуване на тържества	5.000.000
§ 15. Безотчетни разходи	2.000.000
	1.000.000
	21.000.000
Всичко	140.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 2. — МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

а) МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Общо управление

Група II

А. Лични разходи

§ 1. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица за отдел домоуправление, одобрена от Министерския съвет)	58.470.000
§ 2. Възнаграждения по чл. 21 от закона за щатните таблици на държавните служители	300.000
§ 3. Формено облекло на щатните служители	1.300.000
§ 4. Пътни и дневни пари	6.000.000
§ 5. Помощи и награди на служителите	1.000.000
	66.900.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събраниято приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 6. Наемане на помещения	2.500.000
§ 7. Поддържане на помещения	600.000
§ 8. Отопление и осветление	3.500.000
§ 9. Канцеларски разходи	4.880.000
§ 10. Инвентарни предмети:	
а) набавяне на нови	6.000.000
б) поправка и поддържане	500.000
§ 11. Безотчетен фонд:	
а) безотчетни на министър-председателя	480.000
б) за един подпредс. на Мин. съвет	240.000
в) безотчетен фонд	3.000.000
	3.720.000

§ 12. Разходи за курсове на председатели, подпредседатели и секретари на 95 съвета, както и всички разходи, свързани с тези курсове	4.900.000
	<u>26.600.000</u>
Всичко по група II	93.500.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група III

§ 13. Помощи на чиновническия стол (на проф-организацията)	2.500.000
	<u>2.500.000</u>
Всичко	96.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

б) УПРАВЛЕНИЕ НА ОСОБЕНИТЕ ИМОТИ

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по запланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.	97.000.000
	<u>97.000.000</u>

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

ОБЩО УПРАВЛЕНИЕ

Група II

А. Лични разходи

§ 2. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица, одобрена от Министерския съвет)	46.580.000
§ 3. Надници на временно наети лица	7.500.000
§ 4. Възнаграждение по чл. 21 от закона за щатните таблици на държавните служители (извънреден труд)	3.000.000
§ 5. Порционни пари или храна в натура на щатния персонал	5.000.000
§ 6. Формено облекло на щатните служители	3.500.000
§ 7. Пътни и дневни пари	1.000.000
§ 8. Помощи и награди на служителите	500.000
§ 9. Възнаграждение на външни лица за участие в разни комисии или извършване на друга служебна работа	800.000
	<u>67.880.000</u>

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 11. Поддържане на помещенията	18.000.000
§ 12. Отопление и осветление	5.000.000
§ 13. Канцеларски разходи	1.000.000
§ 14. Инвентарни предмети, обслужващи управлението, стопанствата и всички подразделения:	
а) доставка на нови	800.000
б) поправка и поддържане	500.000
§ 15. Превозни средства:	
а) доставка на нови или наемане	7.000.000
б) поправка и поддържане, вкл. горивото	7.000.000
§ 16. Храна на добитъка и други животни	3.500.000
§ 17. Купуване и поддържане снаряжение на конете и друг добитък	1.500.000
§ 18. Поддържане на стари и създаване на нови паркове, лозя, градини и други подобни	6.000.000
§ 19. Други разходи (посрещане на гости, банкети на наши и чужди делегации)	6.420.000
	<u>56.720.000</u>
Всичко по групи I и II	221.600.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 20. Помощи на публично-правни тела и обществени организации	900.000
§ 21. За лекуване и погребения	500.000
	<u>1.400.000</u>
Всичко	223.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

в) КОМИТЕТ ЗА ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА И СПОРТ

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по запланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.	191.000.000
	<u>191.000.000</u>

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

ОБЩО УПРАВЛЕНИЕ

Група II

А. Лични разходи

§ 2. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	42.960.000
§ 3. Надници на временно наети лица	3.000.000
§ 4. Възнаграждение за извънреден труд	600.000
§ 5. Формено облекло на щатните служители	4.000.000
§ 6. Пътни и дневни пари	6.000.000
§ 7. Помощи и награди на служителите	1.000.000
§ 8. Възнаграждение на външни лица за участие в разни комисии, съвети или за отделно извършена работа във връзка с физкултурата	15.000.000
	<u>72.560.000</u>

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 9. Наеми на помещения и други имоти	4.000.000
§ 10. Поддържане на помещенията	3.000.000
§ 11. Отопление и осветление	2.500.000
§ 12. Канцеларски разходи	3.000.000
§ 13. Инвентарни предмети:	
а) доставка на нови	133.000.000
б) поправка и поддържане	7.000.000
§ 14. Превозни средства:	
а) доставка на нови	8.000.000
б) поправка и поддържане, вкл. горивните и смазочни материали	5.000.000
§ 15. Набавяне игрално облекло и други физкултурни съоръжения	50.000.000
§ 16. За уреждане на опреснителни и подготвителни курсове за физкултура и спорт	25.000.000
§ 17. За набавяне и издаване на пропагандна литература и материали, периодически списания и вестници за физкултура и спорт	15.940.000
§ 18. За балкански, олимпийски и други игри, събори, международни състезания и конференции и празника на физкултурата	80.000.000
§ 19. За уредба на изложби за физкултура и спорт	2.000.000
	<u>338.440.000</u>
Всичко по група II	411.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 20. Помощи:

- а) на спортни съюзи и други организации (съгласно приложената таблица) 200.000.000
- б) за физкултурни цели, стипендии и специализация в страната и чужбина 12.000.000
- 212.000.000

Всичко . . . 814.000.000

ТАБЛИЦА

за разпределение кредитите по параграф 20, буква «а», от бюджета

1. На Народния съюз за спорт и техника и поделенията му	178.900.000
2. На Народния физкултурен съюз и поделенията му	10.000.000
3. На физкултурните колективи и други организации	10.200.000
4. На Профорганизацията при ВКФС	300.000
5. На стола при ВКФС	600.000
	200.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I — Капиталовложения	191.000.000
Група II — Общо управление	411.000.000
Група VI — Социално-здравни и битови цели	212.000.000
	814.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

г) ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ НА ЦЕНИТЕ

Стопанско управление

Група III

А. Лични разходи

§ 1. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	29.343.000
§ 2. Възнаграждение за извънреден труд и порционни пари на шофьорите	400.000
§ 3. Формено облекло на щатните служители	657.000
§ 4. Пътни и дневни пари	4.000.000
§ 5. Помощи и награди на служителите	200.000
§ 6. Възнаграждения на стопански дейатели и привлечени на работа такива в Главната дирекция на цените	2.000.000
	36.600.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 7. Наемане на помещения	1.600.000
§ 8. Поддържане на помещенията	500.000
§ 9. Отопление и осветление	600.000
§ 10. Канцеларски разходи	4.600.000
§ 11. Инвентарни предмети:	
а) доставка на нови	1.000.000
б) поправка и поддържане	500.000
§ 12. Превозни средства:	
а) доставка на нови или наемане	100.000
б) поправка и поддържане	600.000
	9.500.000

Всичко по група III . . . 46.100.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 13. Помощи на обществени организации:	
а) на Профорганизацията за организиране на почивен дом за служителите и семействата им	100.000

б) организиране и обзавеждане на стол за служителите	700.000
в) за просветни и физкултурни нужди: хор, агитка и други	100.000
	900.000

А всичко . . . 47.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група III — Стопанско управление	46.100.000
Група VI — Социално-здравни и битови цели	900.000
Всичко	47.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

д) ИНСТИТУТ ЗА РАЦИОНАЛИЗАЦИЯ

Общо управление

Група II

А. Лични разходи

§ 1. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	19.190.000
§ 2. Възнаграждение по чл. 21 от закона за щатните табели	100.000
§ 3. Формено облекло на щатните служители	500.000
§ 4. Пътни и дневни пари	1.000.000
§ 5. Възнаграждение на членовете на временните научни комитети, съгласно чл. 21 от правилника за устройството и задачите на института, за преведени книги и научни трудове в областта на рационализацията	1.500.000
	22.290.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 6. Наемане на помещения и други имоти	500.000
§ 7. Поддържане на помещенията	300.000
§ 8. Отопление и осветление	300.000
§ 9. Канцеларски разходи	5.000.000
§ 10. Инвентарни предмети:	
а) доставка на нови	2.000.000
б) поправка и поддържане	500.000
§ 11. Канцеларски машини и уреди:	
а) доставка на нови	700.000
б) поправка и поддържане	100.000
§ 12. Превозни средства:	
а) доставка на нови	1.000.000
б) поддържане и гориво	250.000
§ 13. Посрещане на гости и отпразнуване тържества	500.000
§ 14. Разходи за курсове, школи, отпускане стипендии и др. за подготовка на квалифицирани инструкторски кадри, включ. възнаграждения на лектори и пътни и дневни пари на курсистите и други	2.500.000
	12.950.000

Всичко . . . 35.240.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 15. За насърчение на рационализатори и изобретатели	4.000.000
§ 16. Субсидии за издаване на списание	1.000.000
§ 17. Помощи за лекуване и погребения	160.000
§ 18. Помощ за стола на служителите	500.000
§ 19. Награди и поощрения на служителите	100.000
	5.760.000

Всичко . . . 41.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Лични разходи	22.290.000
Веществени разходи	12.950.000
Вноски, помощи и насърчения	5.760.000
	41.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 3. — ДЪРЖАВНА ПЛАНОВА КОМИСИЯ

а) ДЪРЖАВНА ПЛАНОВА КОМИСИЯ

Стопанско управление

Група III

А. Лични разходи

§ 1. Заплати на щатни служители (според обяснителната таблица)	61.000.000
§ 2. Възнаграждения за извънреден труд и порционни пари на шофьорите, като на тези от Държ. автомоб. гараж и милиционерите, и за извънреден труд на служителите	1.000.000
§ 3. Формено облекло на щатните служители	1.500.000
§ 4. Пътни и дневни пари	2.000.000
§ 5. Възнаграждения на привлечени в помощ на ДПК лица, проявили се като стопански деятели	3.000.000
§ 6. Възнаграждения на редакционния комитет и на сътрудниците на издавано от комитета списание, както и за хартия, за преведени книги и научни трудове в областта на планирането	1.500.000
§ 7. За разходи на курсисти, следващи курса по планиране при ДПК за обзавеждане, за пособия, отпечатване лекции и лекторско възнаграждение	2.000.000
	72.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 8. Наемане на помещения	5.560.000
§ 9. Поддържане на помещенията	1.500.000
§ 10. Отопление и осветление	1.500.000
§ 11. Канцеларски разходи	3.500.000
§ 12. Инвентарни предмети:	
а) доставка на нови	4.800.000
б) поправка и поддържане	600.000
§ 13. Превозни средства:	
а) доставка на нови или наемане	1.500.000
б) поправка и поддържане, вкл. горивни и смаз. материали	1.500.000
§ 14. Посрещане на гости и отпразнуване тържества	1.000.000
§ 15. Безотчетни разходи	240.000
	21.700.000
Всичко по група III	93.700.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 16. Помощи:	
а) на обществени организации:	
1. Профорганизацията при ДПК за организиране на служителите и семействата почивни станции	700.000
2. На стола на служителите при ДПК	300.000
3. За физкултурни цели, хор и агитки	300.000
б) на служителите за поощрение, лекуване и погребение	1.000.000
	2.300.000
Всичко	96.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група III — Социално-здравни и битови цели	93.700.000
Група VI — Стопански разходи	2.300.000
Всичко:	96.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

б) ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ НА СТАТИСТИКАТА

Стопанско управление

Група III

А. Лични разходи

§ 1. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	285.989.000
§ 2. Формено облекло на щатните служители	10.436.000
§ 3. Пътни и дневни пари	21.425.000
§ 4. Възнаграждение на външни лица за участие в разни комисии, съвети или за отделно извършена работа, на пунктовете платци по 500 лв. месечно за службата им като такива, на служителите по чл. 21 от закона за щатните таблици на държавните служители	4.270.000
§ 5. Възнаграждение на членовете на редакционния комитет на списанието «Статистика», за изплащане хонорара на сътрудниците, възнаграждение на коректори, експедитори и за хонорар на преведени книги и научни трудове в областта на статистиката	500.000
§ 6. Помощи и награди на служителите	1.000.000
	323.620.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 7. Наемане на помещения	6.000.000
§ 8. Поддържане на помещенията	2.000.000
§ 9. Отопление и осветление	1.300.000
§ 10. Канцеларски разходи	4.000.000
§ 11. Инвентарни предмети:	
а) доставка на нови	6.400.000
б) поправка и поддържане	400.000
§ 12. Превозни средства:	
а) доставка на нови или наемане	1.000.000
б) поправка и поддържане, вкл. горивни и смаз. материали	500.000
§ 13. Пренасяне инвентар и статистически материали	400.000
§ 14. Купуване, поддържане и наемане статистически, сметачни и други машини:	
а) купуване или наемане	14.600.000
б) поправка и поддържане	1.000.000
§ 15. Печатане статистически публикации, формуляри, закони, правилници, списанието «Статистика», учебници, научни трудове, преводи, купуване хартия, картон за статистическите машини	30.000.000
§ 16. За изплащане злоупотребени суми	160.000
	67.760.000
Всичко по група III	391.380.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 18. Помощи:	
а) на профорганизацията	3.000.000
б) за културни цели, спорт, туризъм, хорове	500.000
	3.500.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Вноски на публично-правни тела

Група IX

§ 19. Членски внос на България за участието й в Международния статистически институт в Хага	120.000
	120.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетения параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Капиталовложения

Група I

§ 20. За изплащане стойността на отчуждени имоти за построяване сграда на ГДС и за строежа	15.000.000
	15.000.000
Всичко	410.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I — Капиталовложения	15.000.000
Група III — Стопанско управление	391.380.000
Група VI — Социално здравни и битови цели	3.500.000
Група IX — Вноски на публично-правни тела.	120.000
	410.000.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетения параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 4. — КОМИСИЯ ЗА ДЪРЖАВЕН КОНТРОЛ

Общо управление

Група II

А. Лични разходи

§ 1. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	51.710.760
§ 2. Възнаграждения за извънреден труд и за заплащане надници на временно наети лица, заместващи болели служители (машинистки и други подобни)	440.000
§ 3. Възнаграждения на лектори за временни служебни курсове и изпити и помагала за обзавеждане на тия курсове	300.000
§ 4. Пътни, дневни и порционни пари	8.100.000
§ 5. Формено облекло на щатните служители	2.150.000
§ 6. Помощи и награди на служителите	750.000
	63.450.760

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 7. Наеми	600.000
§ 8. Поддържане на помещенията	2.000.000
§ 9. Отопление и осветление	1.300.000
§ 10. Инвентарни предмети:	
а) купуване на нови	3.750.000
б) поправка и поддържане	250.000
§ 11. Канцеларски разходи	4.750.000
§ 12. Превозни средства:	
а) купуване на нови	3.750.000
б) поправка и поддържане, вкл. горивни и смазочни материали	3.570.000
§ 13. Разходи за посрещане на гости и отпразнуване на тържества	200.000
§ 14. Безотчетни разходи	624.400
	20.794.400

Всичко по група II . . . 84.245.160

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 15. Помощи:	
а) за стола на служителите	500.000
б) за обзавеждане и издръжка на летовница за служителите при Комисията за държавен контрол	1.200.000
в) за физкултурни цели	54.840
	1.754.840
А всичко	86.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група II — Общо управление	84.245.160
Група VI — Социално-здравни и битови цели	1.754.840
Всичко	86.000.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетения параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 5. — КОМИТЕТ ЗА НАУКА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по планирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г. — за културни и битови цели	719.000.000
	719.000.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетения параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Просвета и култура

Група II

А. Лични разходи

Общи

§ 2. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	1.280.000.000
§ 3. Възнаграждение за извънреден труд	18.000.000
§ 4. Формено облекло на щатните служители	50.000.000
§ 5. Пътни и дневни пари, включително и за научни екскурзии със студенти	35.000.000
§ 6. Храна в натура на щатните служители и порционни пари	50.000.000
§ 7. За временно наети лица и живи модели	20.000.000
§ 8. Хонорари и възнаграждения:	
За народните театри, опери, държавен музикален театър и Филхармонията:	
а) за театрална и друга художествена работа	9.000.000
б) на извънщатни артисти, диригенти и други изпълнители по размери, определени от председателя на Комитета за наука, изкуство и култура	6.000.000
в) за авторско право	4.000.000
г) за фигуранти, любители, вратари, разпоредители и гардеробиери	20.000.000
д) за лектори в театралните курсове	1.000.000
е) за лекторско възнаграждение, изпитни пари и на студенти демонстранти	65.000.000
ж) за издаване годишници и учебни помагала	40.000.000
За Академия на науките:	
з) за постоянното присъствие (съгласно обяснителната таблица)	22.000.000
и) за научни изследвания	5.000.000
к) на външни лица за участие в комисионни, съвети или за отделно извършена работа	3.000.000
За народните библиотеки, Български библиографски институт и музея «Ив. Вазов»:	
л) за лектори в библиотечните курсове	500.000
	1.628.500.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

Общи

§ 9. Наемане на помещения и други имоти	44.000.000
§ 10. Поддържане на помещенията и откупуване имоти	180.000.000
§ 11. Отопление и осветление	90.000.000
§ 12. Канцеларски разходи	30.000.000
§ 13. Инвентарни предмети, домашни и канцеларски:	
а) доставка на нови	120.000.000
б) поправка и поддържане	10.000.000

§ 14. Инвентарни предмети за стопански и учебни цели:	
а) доставка на нови	190.000.000
б) поправка и поддържане	10.000.000
§ 15. Превозни средства:	
а) доставка на нови	25.000.000
б) поправка и поддържане, вкл. доставката на горивни и смазочни материали	15.000.000
§ 16. Устройство и поддържане на игрища, паркове и градини	9.000.000
§ 17. Доставка на консумативни материали за работилниците и кабинетите	20.000.000
§ 18. Разходи за посрещане на гости и отпразнуване на тържества	17.000.000
§ 19. Безотчетни разходи	240.000

За театрите, оперите и Държ. музикален театър

§ 20. Разходи за постановки	36.000.000
§ 21. За доставка и наемане на музикални инструменти, нотен материал и либрета	4.000.000

Музей на съпротивата

§ 22. Разходи за Музея на съпротивата	8.000.000
---------------------------------------	-----------

За университетите, висшите училища и академните

§ 23. Храна на хората неслужители (болни)	150.000.000
§ 24. Облекло на хората неслужители	22.000.000
§ 25. Поддържане на стопанствата при университетите	20.000.000
§ 26. Храна на животните и поддържането им	20.000.000
§ 27. Купуване на лекарства, медикаменти и превързочни материали	55.000.000
§ 28. За погребение на починали в унив. болници	600.000
§ 29. Учебни помагала и пособия	160.000.000
§ 30. Книги за университетските библиотеки	20.000.000
§ 31. Материално-битови грижи за студентите в университетите, висшите училища и академните (разходите се извършват по разпределение от председателя на КНИК в съгласие с министъра на финансите)	250.000.000
§ 32. Уреждане и издръжка на интернат и курсове за студентите от Висшето училище за физическа култура	19.000.000

За Академията на науките

§ 33. За отпечатване на научни трудове	15.000.000
§ 34. Разходи за печатницата, книговезницата и работилниците	25.000.000
§ 35. Покупка на диви животни за зоологическата градина	5.000.000
§ 36. Храна на животните и поддържането им	5.000.000
§ 37. За лабави на книги и каталози	4.000.000
§ 38. Покупка и поддържане на музейни ценности, археолог. и етнографски издирвания	14.000.000

За народните библиотеки, Български библиографски институт и музея «Иван Вазов»

§ 39. Набавяне на книги, каталози, ръкописи и архиви	20.000.000
--	------------

За отдела културни връзки с чужбина

§ 40. Разходи във връзка с приложение и сключване на културни слогодби. Размяна на културни дейци. Културна пропаганда	60.000.000
--	------------

За отдела художествена самодейност

§ 41. Разходи във връзка с художествената самодейност. Курсове за самодейци. Прегледи за самодейни колективи	15.000.000
--	------------

За Дирекцията на музикално-творческо и изпълнително изкуство

§ 42. Откупуване и разписване на музикални произведения, нотен материал и прегледи	8.000.000
	1.695.840.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Чернио Чендов (к): (Чете)

В. Помощи и насърчения

§ 43. Помощи:	
а) на обществени организации, читалища и театри, съгласно приложената таблица	169.660.000
б) за поощрение, специализация и материално-битово обслужване в областта на науката, изкуството и културата, съгласно приложената таблица	70.000.000

§ 44. Стипендии:	
Размерите и начините за отпускане на стипендиите и други разходи във връзка със следването на студентите и други научни работници във висшите училища в България и чужбина се определят от председателя на КНИК, в съгласие с министъра на финансите	300.000.000
	539.660.000

Г. Вноска на публично-правни тела

§ 45. Членуване в международни организации	2.000.000
	2.000.000
	3.866.000.000
Всичко	4.585.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I — Капиталовложения	719.000.000
Група II — Просвета и култура	3.866.000.000
Всичко	4.585.000.000

ТАБЛИЦА

за разпределение кредита по § 43-а на бюджета

1. На Клуба на културните дейци в София	2.000.000
2. На Клуба на културните дейци в Пловдив	2.000.000
3. На Клуба на културните дейци в Варна	2.000.000
4. На Клуба на културните дейци в Русе	300.000
5. На Клуба на културните дейци в Бургас	300.000
6. На самодейни художествени колективи	10.000.000
7. На Съюза на писателите — София	2.000.000
8. На Съюза на художниците	2.000.000
9. На Съюза на артистите	2.000.000
10. На Съюза на музикантите, композиторите и концертиращи артисти	2.000.000
11. На Съюза на научните работници	2.500.000
12. На народни читалища	14.000.000
13. На самодейни оркестри	3.000.000
14. На хора на слепите в България	8.000.000
15. На Върховния читалищен съюз	50.000.000
16. На Дирекцията на радиоразпръскването за пропаганда за чужбина	10.000.000
17. Помощ на взаимноспомогаателната каса на творческите съюзи на хората на науката и изкуството	7.560.000
18. На столове на работниците по ведомството на Комитета за наука, изкуство и култура	15.000.000
19. На научни институти и други подобни	3.000.000
20. На издателството и печатницата при Софийския университет	32.000.000
Всичко	169.660.000

ТАБЛИЦА

за разпределение кредита по § 43-б на бюджета

1. На лица, които се грижат за старините	300.000
2. За проучване старините	500.000
3. За културна пропаганда в страната	8.000.000
4. За изследването на културното ни наследство	3.000.000
5. Конкурси и поръчки за изпълнение на художествени произведения в областта на музиката, живописа, литературата и други	5.000.000
6. За откупуване ценни художествени произведения за нуждите на комитета и раздаването им безплатно	4.200.000
7. За награди, поощрения и лекуване хората на науката, изкуството и културата и служителите по ведомството на комитета	10.000.000
8. За организиране и изнасяне концерти, забави, изложби, беседи и други	11.000.000
9. За специализация на хората на изкуството	8.000.000
10. За специализация и отделни проучвания от хората на науката	15.000.000
11. За уреждане на пътуване в чужбина на хора на науката и изкуството	5.000.000
Всичко	70.000.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 6. — МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

а) МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНИТЕ РАБОТИ

Общо управление

Група II

А. Лични разходи

§ 1. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	96.388.000
§ 2. Възнаграждения за извънреден труд	1.000.000
§ 3. Формено облекло на щатните служители	2.655.000
§ 4. Пътни и дневни пари	15.000.000
§ 5. Надници на временно наети лица, вкл. за 30 курсисти по 5.000 лв. месечно едному, за 10 стажанти на дипломатическа служба по 10.500 лв. месечно едному и възнаграждения за преводи от и на чужди езици, незастъпени в преводната служба на министерството	5.000.000
§ 6. Курсова разлика върху всички суми за лични разходи в чужбина	250.000.000
§ 7. Помощи и награди на служителите	1.000.000
	371.043.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 8. Наемане на помещения	20.000.000
§ 9. Поддържане на помещенията, включително градините при посолствата, легациите и консулствата	4.500.000
§ 10. Отопление и осветление	6.500.000
§ 11. Канцеларски разходи	25.000.000
§ 12. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) доставка на нови	19.000.000
б) за поправка и поддържане	1.000.000
§ 13. Превозни средства:	
а) доставка на нови	10.000.000
б) поправки и поддържане, вкл. доставката на горивни и смазочни материали	5.000.000
§ 14. Курсова разлика, премия и комисиона и разходи по превеждане на суми в чужбина	167.390.000
§ 15. Безотчетни разходи	240.000
§ 16. За защита интересите на България	75.000.000
§ 17. Връщане неправилно внесени суми, изплащане злоупотребени и присъдени суми	447.000
§ 18. Разходи за посрещане на гости и отпразнуване тържества	500.000
	334.577.000
Всичко по група II	705.620.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Капиталовложения

Група I

§ 19. Покупка на сгради за посолствата, легациите и консулствата в чужбина	100.000.000
§ 20. Ремонти на сградите на посолствата, легациите и консулствата	30.000.000
	130.000.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Разходи за социално-здравни и битови цели

Група VI

Помощи и субсидии:	
§ 21. На обществени организации (съгласно приложената таблица)	433.000.000
§ 22. На частни лица (съгласно приложената таблица)	5.000.000
	438.000.000

Таблица I

за разпределението на кредита по § 21

1. Субсидия на Българската православна църква	370.000.000
2. За издръжка на иновърното и инославното духовенство (заплати и веществени разходи на Главното мюфтийство, мюфтийствата и Главното равниство по разпределение от министерството)	16.000.000
3. За профдружеството при министерството	500.000
4. Извънредни разходи на министерството и българо-мохамеданското училище «Нюваб» в Шумен и 4 медресета в страната (разходите се извършват по бюджет, одобрен от Министерския съвет)	45.000.000
5. Помощ на стола при министерството	1.500.000
Всичко	433.000.000

Таблица II

за разпределението на кредита по § 22

1. За бедни българи и български поданици за връщането им в България, отпущани от легациите и консулствата, и за разходи във връзка с уреждане наследства и работнически осигуровки на починали българи в чужбина	1.000.000
2. Разходи за прехрана и издръжка и други на българи и български поданици, извършвани от българските легации и консулства и от легациите на чужди държави, натоварени от българската държава	4.000.000
Всичко	5.000.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Вноски на публично-правни тела

Група IX

§ 23. Разходи за припадащата се част на българската държава за разноски по издръжка на международните институти	2.000.000
	2.000.000
Всичко за министерството	1.275.620.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

б) ДИРЕКЦИЯ НА ПЕЧАТА И ИНФОРМАЦИЯТА

Общо управление

Група II

А. Лични разходи

§ 24. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	57.430.000
§ 25. Възнаграждения за извънреден труд	3.000.000
§ 26. Формено облекло на щатните служители	1.450.000
§ 27. Пътни и дневни пари	2.500.000
§ 28. Хонорари и възнаграждения на: автори на статии, на брошури и книги, предназначени за чужбина, на художници, за плакати, корици и др., на сказчици, лектори, преводачи, извънредни стенографи, радиослушатели и др. при извънредни събития, плащани по таблица	12.000.000
	76.380.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 29. Наемане на помещения	4.000.000
§ 30. Поддържане на помещенията	1.500.000
§ 31. Отопление и осветление	2.000.000
§ 32. Канцеларски разходи	3.000.000
§ 33. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) доставка на нови	2.500.000
б) поправка и поддържане	1.000.000
	3.500.000

§ 34. Превозни средства:		
а) доставка на нови	3.000.000	
б) поправка и поддържане, вкл. доставка на горивни и смазочни материали	2.000.000	5.000.000
§ 35. Разходи за информация и пропаганда:		
а) доставяне, отпечатване, разпространяване и разгласяване на списания, книги, бюлетени, афиши, снимки и други подобни, целищи информация.	40.000.000	
б) такси за плащане телефонните и телеграфните такси на БТА	39.000.000	79.000.000
§ 36. Разходи за посрещане на гости		8.000.000
		106.000.000
Всичко по група II		182.380.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

Помощи:

§ 37. На обществени организации (съгласно приложената таблица)	10.500.000
§ 38. На частни и длъжностни лица (съгласно приложената таблица)	6.000.000
	16.500.000

Таблица III

за разпределението на кредита по § 37

1. Помощ на Съюза на журналистите (за идейно-политическа и професионална квалификация: курсове, школа за журналистически кадри, битово обслужване, библиотеки и други)	9.000.000
2. Помощ на стола при дирекцията	1.500.000
Всичко	10.500.000

Таблица IV

за разпределението на кредита по § 38

1. За специализация и отделни проучвания	3.500.000
2. За пътуване в чужбина на хора на печата	2.500.000
Всичко	6.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Вноски на публично-правни тела

Група IX

§ 39. Разходи за членуване в международни организации и сключване на международни конвенции	500.000
	500.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I — Капиталовложения	130.000.000
Група II — Общо управление	888.000.000
Група VI — Соц. здравни и битови цели	454.500.000
Група IX — Вноски на публично-правни тела	2.500.000
Всичко	1.475.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 7. — МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

(Включително гранични войски и противопожарна защита)

Капиталовложения

Група I

§ 1. Разходи за запланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.	355.000.000
§ 2. Купуване или отчуждаване на недвижими имоти	10.000.000
	365.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Общо управление

Група II

А. Лични разходи

§ 3. Заплати на щатните служители (според обяснителните таблици, одобрени от Министерския съвет	3.265.115.000
§ 4. Възнаграждения за извънреден труд	1.100.000
§ 5. Храна или порционни пари на щатните служители	690.000.000
§ 6. Формено облекло на щатните служители и срочно служащи и поддържането му	680.000.000
§ 7. Пътни и дневни, станови, курсови, водолазни, плавачни, котвени пари и преводни заплати	112.500.000
§ 8. Надници на работници в работилниците и възнаграждения на външни лица за отделно извършена работа	31.406.000
§ 9. Помощи и награди на служителите, възнаграждения по закона за въздухоплаването и закона за военните лица	3.100.000
§ 10. Помощи за изплащане на офицерски коне, даване премии на офицерите за умрели или станали негодни коне, както и при осакатяване и смърт на собствените коне на милиционерите	601.000
Всичко по група II	4.783.822.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 11. Наемане на помещения и други имоти	23.650.000
§ 12. Поддържане на помещенията	29.000.000
§ 13. Отопление и осветление	92.714.000
§ 14. Канцеларски и телефонни разходи	102.040.000
§ 15. Инвентарни предмети (домашински и канцеларски), включително 100.000 лв. за художествени произведения:	
а) купуване нови	230.475.000
б) поправки и поддържане	22.509.000
§ 16. Инвентарни предмети за стопански цели:	
а) доставка на нови	43.000.000
б) поправка и поддържане	10.000.000
§ 17. Превозни средства:	
а) купуване на нови	76.450.000
б) поправка и поддържане, включително доставката на горивни и смазочни материали	163.000.000
§ 18. Учебни пособия, спортни помагала, радиофикация, преса, книги, списания, клубове, филмови апарати и поддържането им	13.200.000
§ 19. Превоз на тежести, лица, добитък и покъщнина на преведени или уволнени служители	40.200.000
§ 20. Храна на войници, затворници, питомци и др.	895.409.000
§ 21. Храна на добитък	107.500.000
§ 22. Облекло и постелочни предмети на затворници и питомци	30.000.000
§ 23. Набавяне оръжие, принадлежности и бойни припаси и поддържането им	53.325.000
§ 24. Свързочни-инженерни и защитни средства	30.260.000
§ 25. Купуване лекарства, дезинфекционни средства, разходи по изпълнение на присъди и погребение на затворници	20.800.000
§ 26. Безотчетни за възнаграждения и разходи по специални задачи и услуги от външни лица	21.000.000
§ 27. За услуга от длъжностни и външни лица във връзка с дейността на ДТС и ДНМ	23.000.000
§ 28. Разходи за специални служби при пазене на границите	7.000.000
§ 29. Обзавеждане и издръжка на трудово мобилизирани лица в трудови групи с облекло, храна, инвентарни предмети, превоз, трудови премии, наем на помещения и др. За възнаграждения на временен персонал по организиране и ръководство на съ-	

	щите групи. За извършените работи от тези групи съответните учреждения внасят на възстановление кредита по този параграф стойността на извършените работи	40.000.000
§ 30.	Разходи за посрещане на гости и отпразнуване на тържества	200.000
§ 31.	Безотчетни разходи	240.000
§ 32.	Връщане неправилно внесени суми и заплащане злоупотребени и присъдени суми	500.000
		2.075.472.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели Група VI

§ 33.	Помощи:	8.300.000
	а) на чиновнически столове	
	б) на длъжностни и частни лица, отличили се с усърдие в службата, в защита на народните свободи, реда и сигурността на страната и на семействата на такива лица, както и на наследниците на убити или умрели при изпълнение на службата такива лица	3.800.000
	в) за обзавеждане и издръжка на леговищата на служителите при министерството и семействата им	24.406.000
	г) на Дружеството за борба с детската престъпност	50.000
	д) на частни лица и затворници и съгласно членове 16 и 46 от закона за работата на затворниците	50.000
	е) премии по застраховки за смърт на п. п. служители	800.000
	ж) помощи за нанесени вреди и загуби на населението при носене на граничната и други служби при м-вото	1.300.000
		38.706.000
	Всичко	7.263.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I — Капиталовложения	365.000.000
Група II — Общ. управление	6.859.294.000
Група VI — Соц.-здравни и битови цели	38.706.000
Всичко	7.263.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетенния параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 8. — МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНАТА ПРОСВЕТА

Капиталовложения

Група I

§ 1.	За разходи по запланирани обекти съгласно народостопанския план за 1949 г.	377.000.000
§ 2.	Изплащане на отчуждени сгради и места, върху които ще се строят сгради за средни училища, институти и др.	60.000.000
		437.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетенния параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Просвета и култура

Група V

А. Лични разходи

§ 3.	Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	2.206.508.000
§ 4.	Курсова разлика, включително комисиони и разноски по превеждане на заплатите на учителите в българските училища в чужбина	12.000.000

§ 5.	Възнаграждения за извънреден труд и храна в натура на щатните служители	12.000.000
§ 6.	Формено облекло на щатните служители	70.000.000
§ 7.	Пътни и дневни пари	40.000.000
§ 8.	Възнаграждения на външни лица за участие в разни комисии, съвети или извършване на друга служебна работа, включително по 5.000 лв. месечно възнаграждение на 20 учители в българските малцинствени училища в Банат	40.000.000
§ 9.	Лекторско възнаграждение и изпитни пари	109.552.000
§ 10.	Помощи и награди на служителите	3.000.000
	Всичко	2.493.060.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 11.	Наемане на помещения и други имоти	12.200.000
§ 12.	Поддържане помещенията	50.000.000
§ 13.	Отопление и осветление	90.000.000
§ 14.	Двигателна сила	5.000.000
§ 15.	Канцеларски разходи, включително преводни разходи	30.000.000
§ 16.	Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
	а) доставка на нови	100.000.000
	б) поправка и поддържане	10.000.000
§ 17.	Инвентарни предмети за стопански цели:	
	а) доставка на нови	160.000.000
	б) поправка и поддържане	13.000.000
§ 18.	Превозни средства:	
	а) доставка на нови	3.000.000
	б) поправка и поддържане	3.000.000
§ 19.	Храна на хората-неслужители	60.000.000
§ 20.	Облекло на хората-неслужители и постелни предмети и бельо в общежитията	21.000.000
§ 21.	Храна на добитъка и фуражни пари	5.000.000
§ 22.	Учебни пособия и помагала	100.000.000
§ 23.	Лекарства, дезинфекционни и превъзочни материали	8.000.000
§ 24.	Устройство и поддържане на игрища, паркове, градини и други подобни	10.000.000
§ 25.	Поддържане на стопанствата	3.000.000
§ 26.	Разходи за снимане, наемане и купуване на филм. Радиопредавания за ученици	1.000.000
§ 27.	Разходи по организиране и провеждане на ученически състезания и курсове	30.000.000
§ 28.	Разходи по уреждане на курсове, конференции и учебни съвети	150.000.000
§ 29.	Набавяне материали за кабинети и работилници	10.000.000
§ 30.	Посрещане на гости и отпразнуване на тържества	10.000.000
§ 31.	Разходи по изпълнение завещания на дарители по народната просвета	2.000.000
§ 32.	Безотчетни разходи	240.000
§ 33.	Връщане неправилно внесени суми и изплащане злоупотребени и присъдени суми	1.000.000
§ 34.	Оборотен капитал	75.000.000
		962.440.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

В. Помощи и насърчения

§ 35.	На публично-правни тела, според приложената таблица	397.000.000
§ 36.	На обществени организации, според приложената таблица	25.500.000
§ 37.	На заслужили на просветното дело	1.000.000
§ 38.	Стипендии	150.000.000
§ 39.	Награди и подпомагане на ученици	120.000.000
		693.000.000

ТАБЛИЦА

за разпределение на кредита по § 35 на бюджета

1.	На ЦК на СММ	210.000.000
2.	На организация «Септемврийче»	70.000.000
3.	На пансионни, трапезарии и колонии при училищата	117.000.000
	Всичко	397.000.000

ТАБЛИЦА

за разпределение кредита по § 36 на бюджета

1. На ЦК на СРП	20.000.000
2. На стола при МНП	5.000.000
3. На представителния хор на МНП	500.000
Всичко	25.500.000

ПОВТОРЕНИЕ

Капиталовложения	437.000.000
Лични разходи	2.493.060.000
Веществени разходи	962.440.000
Помощи и насярчения	693.500.000
Всичко	4.586.000.000

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Моля, в текста на § 35, след думите «публично-правни тела» да се прибавят думите «и обществени организации».

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат предложението, направено от министъра на финансите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 9. — МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

а) МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по планирани обекти, съгласно народостроителния план за 1949 г.	65.000.000
	65.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Общо управление

Група II

А. Лични разходи

§ 2. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	294.648.000
§ 3. Възнаграждение за извънреден труд и порционни пари	22.000.000
§ 4. Формено облекло на щатните служители	16.500.000
§ 5. Пътни и дневни пари	45.000.000
§ 6. Помощи и награди на служителите	1.000.000
	379.148.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 7. Наемане на помещения и други имоти	5.700.000
§ 8. Поддържане на помещенията	8.856.000
§ 9. Отопление и осветление	8.000.000
§ 10. Канцеларски разходи	43.331.000
§ 11. Инвентарни предмети — домашински и канцеларски:	
а) доставка на нови	10.000.000
б) поправка и поддържане	2.000.000
	12.000.000
§ 12. Превозни средства — поправка и поддържане, включително доставката на горивни и смазочни материали	2.100.000
§ 13. Храна на животните	1.100.000
§ 14. Купуване и поддържане оръжието на охраната	200.000
§ 15. Отпечатване на ценни книжа и знаци, квитанционни книги, билети, образци и пр.	367.270.000
§ 16. Обзавеждане и поддържане на химически лаборатории	500.000
§ 17. Разходи по държавната лотария (лотарийни билети, наем на салони и разгласа)	9.000.000
§ 18. Разходи по изселено население	5.000.000
§ 19. Разходи за посрещане на гости и за отпразнуване на тържества	500.000
§ 20. Безотчетни разходи	240.000
§ 21. Връщане неправилно внесени суми, изплащане злоупотребени и присъдени суми и отчуждени имоти	41.200.000
	504.997.000

Всичко по група II . . . 884.145.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 22. Помощи на общ. организации, съгласно приложената таблица	285.855.000
	285.855.000
Всичко за М-во на финансите	1.235.000.000

ТАБЛИЦА I

за разпределение кредитите по § 22

1. На фонд «Подпомагане при уволнение при Профсъюза на финансовите работници»	5.000.000
2. На взаимноспомогателната каса	2.000.000
3. За столове на служителите по Министерството на финансите	5.000.000
4. За Славянския комитет	26.000.000
5. На профорганизациите по Министерство на финансите за уреждане почивките на служителите	2.000.000
6. На профорганизациите по Министерство на финансите за физкултура и художествена самодейност	1.000.000
7. Субсидия на НС на Отечествения фронт	200.000.000
8. Помощ на българо-чуждите комитети при НС на Отечествения фронт	30.000.000
9. Помощи на заслужили бедни или болни лица и погребение на бивши министри	2.000.000
10. Помощи на руски ветерани и вдовици на такива, живущи в България	1.000.000
11. На Съветско-българското мирно дружество	4.275.000
12. Вносна по чл. 10 от закона за финансово облекчение и заздравяване на общините за минали и текущата години	7.580.000
Всичко	285.855.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

б) ДЪРЖАВНИ ДЪЛГОВЕ

Заеми

Група VIII

I. Консолидирани държавни заеми

§ 23. Поташение на вътрешни дългове	4.233.000.000
§ 24. Лихви по външните дългове	210.000.000
§ 25. Лихви по вътрешните дългове	3.782.327.000
	8.225.327.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

II. Комиснона и разноски

§ 26. Комиснона за купоните и облигациите по държавните заеми, котировачни такси и други разноски	7.300.000
§ 27. Разноски на фидуциерните комисари по 7% държ. заем 1926 г. и 7 1/2% държ. заем 1928 г.	861.000
	8.161.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

III. Неконсолидирани държавни дългове

§ 28. За изплащане лихви по текущи сметки и по заеми	390.112.000
§ 29. Вноски по заемите на бившите окръжни постоянни комисии	3.000.000
§ 30. По нар. закон за уреждане имуществените последици от отмяната на противоеврейските закони и по закона за УИП от обезсилване на продажби на бивши държавни имоти в окупираните през 1941 г. земи	10.000.000
§ 31. Съкровищни бонове по държавни доставки	11.500.000
	414.612.000

(В залата влиза министър-председателят др. Георги Димитров, посрещнат от всички със ставане на крака и продължителни ръкоплескания)

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

IV. Други задължения

§ 32. За изплащане несъбираеми вземания, отпуснати заеми от Българската земеделска и кооперативна банка и опростени заеми	35.000.000
§ 33. За изплащане на евентуални загуби от заемите, отпуснати на пострадали от наводнение и на пострадали земеделци	200.000
§ 34. За откупуване на конфискувани облигации от държавните заеми	5.000.000
§ 35. За оборотен капитал във връзка с откупуване облигации от държавните заеми	100.000.000
§ 36. За изплащане в брой до 200.000 лв. откупените акции от дружества «Гранитид», «Вулкан» и «Лев» («Държавен вестник», брой 74/1947 г.)	1.500.000
§ 37. За изплащане в брой до 100.000 лв. откупените акции на дружества: мина «Курило», «Лигнит», минни два «Бъдеще», «Родопски метал», «Чумерна» и Франко-българска банка — София	2.200.000
§ 38. За изплащане на задълженията по международни договори, изкупуване едър земеделски инвентар, изкупуване рентгенови апарати, изплащане задълженията по отстъпени германски имущества и за изплащане отчуждената градска собственост	1.535.000.000
	10.327.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

в) ПЕНСИИ

Вноски на публично-правни тела

Група IX

§ 43. Вноски на Държавния институт за обществени осигуровки, съгласно приложената таблица	7.725.000.000
	7.725.000.000
А всичко по М-во на финансите	19.287.000.000

ТАБЛИЦА II

за разпределение на вноските по § 43

1. За изплащане ревизирани пенсии за време от 1. X. до 31. XII. 1948 г.	378.000.000
2. За изплащане задължителното осигуряване на пенсионери	195.000.000
3. За земеделски пенсии	3.013.000.000
4. За държавни пенсии	88.000.000
5. За военно-инвалидни пенсии	3.010.000.000
6. За гражданско-инвалидни пенсии	615.000.000
7. За народни пенсии	426.000.000
Всичко	7.725.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I — Капиталовложения	65.000.000
Група II — Общо управление	884.145.000
Група VI — Социално-здравни и битови цели	285.855.000
Група VII — Заеми	10.327.000.000
Група IX — Вноски на публично-правни тела	7.725.000.000
Всичко	19.287.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 10. — МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по запланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.	80.000.000
	80.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Общо управление

Група II

А. Лични разходи

§ 2. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	583.160.000
§ 3. Възнаграждение за извънреден труд	5.000.000
§ 4. Формено облекло за щатни служители	30.000.000
§ 5. Пътни и дневни пари и разходи на вещи лица, свидетели и преводници и по 500 лв. за заседание на съдебни заседатели, които не са на заплата или надница	86.000.000
§ 6. Възнаграждение на външни лица за участие в разни комисии, курсове и съвети и за отделно извършена работа	10.000.000
§ 7. Помощи и награди на служители	1.000.000
	715.160.000

ТАБЛИЦА

за разпределение кредита по § 2

а) за основни заплати	375.919.800
б) представителни пари, повишение по степен и възнаграждения за прослужено време, семейни добавки, стенография, за неблагоприятни културно-битови и маларични места и на служители в Странджанския, Родопския и Пиринския краища	116.260.200
в) за пенсионни и други вноски	82.321.000
г) за фонд «Отдых и култура»	659.000
Всичко	575.160.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 8. Наемане на помещение и други имоти	7.000.000
§ 9. Поддържане на помещения	10.000.000
§ 10. Отопление и осветление	30.000.000
§ 11. Канцеларски разходи	28.000.000
§ 12. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) доставка на нови	6.000.000
б) поправка и поддържане	4.000.000
§ 13. Превозни средства:	
а) доставка на нови	16.000.000
б) поправка и поддържане, включително доставката на горивни и смазочни материали	5.000.000
§ 14. Разходи за посрещане на гости за отпразнуване на тържества	600.000
§ 15. Безотчетни пари	240.000
§ 16. Връщане неправилно внесени суми и изплащане злоупотреби и присъдени суми	1.000.000
	107.840.000
Всичко по група II	823.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социални, здравни и битови цели

Група VI

§ 17. Помощи	
а) за леговица	1.600.000
б) за столове	1.400.000
в) за обществени организации	2.000.000
г) членуване и участие в международни организации	1.000.000
	6.000.000
Всичко	909.000.000

П О В Т О Р Е Н И Е

Капиталовложения	77.000.000
Лични разходи	707.160.000
Веществени разходи	107.840.000
Социално-здравни и битови цели	10.000.000
Всичко	909.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетенния параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

ПРОКУРАТУРА

Общо управление

Група II

А. Лични разходи

§ 1.	Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	151.360.000
§ 2.	Възнаграждение за извънреден труд	800.000
§ 3.	Формено облекло на щатни служители	6.320.000
§ 4.	Пътни и дневни пари и разноски на вещи лица, свидетели и преводачи	15.420.000
§ 5.	Помощи и награди за служители	400.000
	Всичко	174.300.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 6.	Наемане на помещения	4.000.000
§ 7.	Поддържане на помещенията	4.000.000
§ 8.	Отопление и осветление	7.600.000
§ 9.	Канцеларски разходи	9.000.000
§ 10.	Инвентарни предмети (домакински и канцеларски)	15.000.000
§ 11.	Превозни средства:	
а)	доставка на нови и наемане	4.500.000
б)	поправка и поддържане, включително и доставката на горивни и смазочни материали	2.500.000
§ 12.	Разходи за посрещане на гости и за отпразнуване на тържества	200.000
	Всичко по група II	221.100.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 13.	Помощи за:	
а)	летовища	500.000
б)	столове	400.000
	Всичко	900.000
	Всичко	222.000.000

П О В Т О Р Е Н И Е

Група II — Общо управление	221.100.000
Група VI — Социално-здравни и битови цели	900.000
Всичко	222.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетенния параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«РАЗДЕЛ 11. — МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНАТА ОТБРАНА

НАРОДНА ОТБРАНА

Група VII

§ 1.	Разходи за всеобща издръжка на войската	11.904.000.000
------	---	----------------

Тук комисията прибави следната забележка: (Чете) «Всички текстове от бюджета на Министерството на народната отбрана за 1947 г. остават в сила до отменяването им и на

основание на тях упражнението на бюджета става по домакински планове, одобрени от министра на народната отбрана.»

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетенния параграф със забележката, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

РАЗДЕЛ 12. — МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНАТА ТЪРГОВИЯ

Капиталовложения

Група I

§ 1.	За разходи по запланирани обекти, съгласно народостопанския план	60.000.000
------	--	------------

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетенния параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопанско управление

Група III

А. Лични разходи

§ 2.	Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	74.633.000
§ 3.	Формено облекло на щатните служители	2.100.000
§ 4.	Пътни и дневни пари	8.000.000
	Всичко	84.733.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 5.	Наемане на помещения	3.000.000
§ 6.	Поддържане на помещенията	2.500.000
§ 7.	Отопление и осветление	2.500.000
§ 8.	Канцеларски разходи	53.000.000
§ 9.	Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а)	доставка на нови	5.000.000
б)	поправка и поддържане	1.000.000
§ 10.	Инвентарни предмети за стопански цели:	
а)	доставка на нови	4.000.000
б)	поправка и поддържане	3.000.000
§ 11.	Превозни средства:	
а)	доставка на нови или наемане	2.800.000
б)	поправка и поддържане, вкл. горивото	4.500.000
§ 12.	Посрещане на гости; отпразнуване на тържества	500.000
§ 13.	Безотчетен фонд	240.000
	Всичко по група III	166.773.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Заеми и други задължения

Група VIII

§ 14.	Връщане неправилно внесени суми по минали бюджетни упражнения и изплащане присъдени и злоупотребени суми	227.000
-------	--	---------

Всичко по група VIII . . . 227.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетенния параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 15.	Помощи на обществени организации според приложената таблица	3.100.000
§ 16.	Награди и поощрения на служителите, на заслужили лица за лекуване и погребение	600.000
	Всичко по група VI	3.700.000

ТАБЛИЦА

за разпределение кредита по § 15 — помощи на обществени организации

1. Профсъюза по кредита и размяната	300.000
2. Профорганизацията при министерството:	
а) за стола	2.000.000
б) за подобрене храната на летовниците	300.000
в) на хора за закупуване униформа	300.000
г) на физкултурното д-во за екип и съоръжения	200.000
Всичко	2.800.000
	3.100.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Вноски на публично-правни тела

Група IX

§ 17. Вноска на Международното бюро по мерките и теглилките в Париж	300.000
Всичко по група IX	300.000
Всичко	231.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група III. — Стопанско управление	167.000.000
Група VI. — Социално-здравни и битови цели	3.700.000
Група IX. Вноски на публично-правни тела	300.000
Всичко	231.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 13 — МИНИСТЕРСТВО НА ВЪНШНАТА ТЪРГОВИЯ

Стопанско управление

Група III

А. Лични разходи

§ 1. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица):	
а) заплати	52.810.000
б) курсова разлика върху заплатите на служителите в чужбина, премия и комисиона на Б. н. банка	84.100.000
§ 2. Формено облекло на щатните служители	1.360.000
§ 3. Пътни и дневни пари	22.090.000
	160.360.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 4. Наемане на помещения	3.500.000
§ 5. Поддържане на помещенията	9.100.000
§ 6. Отопление и осветление	2.000.000
§ 7. Канцеларски разходи	9.000.000
§ 8. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) доставка на нови	10.000.000
б) поправка и поддържане	2.000.000
§ 9. Превозни средства:	
а) доставка на нови	10.000.000
б) поправка и поддържане, вкл. доставка на горивни и смазочни материали	5.000.000
§ 10. Курсова разлика, премия и комисиона и разноси по превеждане суми в чужбина за веществени разходи	45.000.000
§ 11. Посрещане на гости и отпразнуване на тържества	2.000.000
§ 12. Пропагандиране на българските стоки, набавяне мостри и рекламни книжа, за възнаграждение на частни лица за специална работа	5.000.000
§ 13. Безотчетен фонд	240.000
	102.840.000
Всичко по III група	263.200.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 14. Помощи на обществени организации, според приложената таблица	5.500.000
§ 15. Награди и поощрения на служителите, на заслужили лица, за лекуване и погребение	300.000
	5.800.000
	269.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група III. — Стопанско управление	263.200.000
Група VI. — Социално-здравни и битови цели	5.800.000
Всичко	269.000.000

ТАБЛИЦА

за разпределение кредита по § 14 — помощи на обществени организации

1. На Профсъюза по кредита и размяната	300.000
2. На профорганизацията при министерството:	
а) за стола	1.500.000
б) за подобрене храната на летовниците	200.000
в) на хора за купуване униформа	300.000
г) на физкултурното дружество за екип и съоръжения	200.000
д) за организиране школа при министерството	3.000.000
Всичко	5.200.000
	5.500.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата министърът на земеделието др. Георги Трайков.

Министър Георги Трайков: (От трибуната) При съществуващата обстановка в нашия Парламент няма по-лесна задача от тази да защитаващ бюджета на Министерството на земеделието. Всички другари, които се изказаха от името на парламентарните групи тук от тази трибуна, най-сериозно внимание и най-голяма подкрепа дадоха на бюджета на Министерството на земеделието. А цифрите говорят най-красноречиво.

Вие виждате от таблиците, че миналата година за Министерството на земеделието заедно с горите бяха предвидени 2.398.000.000 лв., а тази година са предвидени 6.495.000.000 лв. Или всичко за капиталовложения и резервни фондове за Министерството на земеделието заедно с горите за миналата година имаше 4.960.000.000 лв., а тази година с горите — 9.460.000.000 лв. Тези цифри най-красноречиво говорят за отношението на Правителството към земеделската проблема. А вие отношението на Парламент към тези проблеми беше най-красноречиво изразено от изказалите се наши другари депутати. Основният проблем, основната наша задача — да осигурим прехраната на народа, да осигурим нуждите на нашата индустрия, да осигурим нуждите на нашия износ — можем да постигнем, само ако направим всичко възможно, за да вземем от нашата майка-земля максимума от онова, което може да даде. А това ще сторим, само ако не се спираме пред никакви трудности, пред никакви препятствия, откъдето и да идват те, ако имаме винаги пред вид началото, което е поставено спрямо земеделските проблеми от великия съветски учен Мичурин, който казва, че ние не можем да чакаме блага наготово, а наша задача е да изтъргнем тези блага от природата. Нашата задача е да направим всичко възможно, за да добием повече блага от нашата майка-земля.

Да сме наясно Трудностите, които ние живяхме, не са случайни. Трудностите по засяването и ред други проблеми ние ги оправдаваме с това: няма дъжд, няма достатъчно валежи. Липсата на валежи от няколко години насам не е случайно явление у нас. Това е резултат на хищническото отношение от страна на монархофашистката власт у нас към нашите гори и към нашата земя. И вие виждате от самия бюджет, че ние ликвидираме с това отношение към нашата земя на първо място с отделянето на горите в специално Министерство на горите.

Идете в родопските краища, идете в Свети Врач и Петрич, идете в македонските краища, вие всички се радвате на хубавите тютюни, които се произвеждат там. Но заедно с това вие виждате, че вече няма никакви гори там. Навсякъде голюница. И ние сме там пред една явна, открита опасност — да се свлече тази хубава земя, която дава джебелския тютюн, ако не вземем мерки за залавянето на горите. Това са и причините, които накарала Правителството да обособи специално Министерство на горите.

Добруджа, златна Добруджа! Ние всички се радваме на златна Добруджа. Вярно е, че в най-трудните години, които ние живяхме в суша. Добруджа имаше най-големи заслуги за нашето изхранване. Но нашата Добруджа страда от северни ветрове, които често пъти правят грамадни пакости. Ние обособихме отделението за горите в отделно министерство, за да дадем възможност за полагането специални грижи за създаване на залесителен пояс в Добруджа. Съветският съюз предвижда в своите планове 80 милиона декара залесителни пояси, а ние предвиждаме най-малкото, което можем да предвидим — да залесим Добруджа, да създадем залесителен пояс в Добруджа, за да може добруджанското население да се отърве веднаж завинаги от тези ветрове, които правят страшни пакости на този хубав чернозем.

Но, драги мои другари, заедно с тези грижи по отношение на горите, по отношение на горското стопанство, наш сериозен проблем е да проявим и грижи към майката-земя. Добруджа има хубав чернозем. Добруджа е златна и тя би могла да ни даде повече от това, което дава, но тя иска 80 конски сили «Сталинец» да работи там, а не крави и волове. (Ръкоплескания) Който е бил там, виждал е как трудно се работи тази земя. Не един чифт, че два, а и с три чифта едва могат да я орат.

А какво да кажем за трудностите, които изживяхме тази есен? Не можем да засеем. Суша, няма дъжд. Можеше ли да се засее? Разбира се, че можеше, въпреки тези трудности. Това го доказаха нашите кооперативни стопанства, това го доказаха държавните стопанства. Там, където ние разполагаме с машини, там, където тракторът беше чалице, никакви трудности не можах да се срещнат.

Ето тези са причините, които доведоха Правителството до това твърдо решение: да увеличи бюджета на Министерството на земеделието тази година двойно повече, отколкото бе миналата година. Ние имаме двойно повече отпуснати суми от страна на Правителството, от страна на финансовия министър за Министерството на земеделието. А това е, защото ние сме се убедили, че в никакъв случай не можем да се справим с тези трудности при това примитивно обработване на земята, при това дребно земеделско стопанство у нас.

Ние сме също така решили да дадем решителна подкрепа за час по-скорошното коопериране на нашата земя. (Ръкоплескания) И вие виждате, че се дават милиарди левове за нуждите на трудовите кооперативни земеделски стопанства, за обори, дават се милиарди левове за нуждите на машинотракторните станции, за нуждите на държавните стопанства, които евентуално ще подкрепят нашите трудови кооперативни земеделски стопанства.

Драги другари! Ние не се съмняваме, че кооперативното дело ще успее. Ние не се съмняваме затуй, защото кооперативното дело, трудовите кооперативни земеделски стопанства вече успяха да направят един пълен прелом, ако щете, прелом в съзнанието и на нашите народни представители, прелом и в съзнанието на нашите другари от тази група там (Сочи земеделската парламентарна група). Миналата година много наши другари депутати, които говореха за трудовите кооперативни земеделски стопанства, които проповядваха кооперативното дело, не бяха членове в тези стопанства, но сега има маса наши другари, които не само че проповядват това дело, но влязоха вътре в трудовите кооперативни земеделски стопанства и работят на дело за техния успех. (Ръкоплескания) Но какво се дължи това? Аз трябва да ви кажа тук, от тази трибуна, че този успех ние преди всичко дължим на ония доблестни идеалисти, честни кооператори, които влязоха в трудовите кооперативни земеделски стопанства непосредствено след 9 септември. Успехът на кооперативното дело преди всичко се дължи на тях.

Спомнете си какви трудности изживяха нашите кооператори в продължение на три години през време на сушата. Докато частните селски стопанства в с. Звъничево, Пазарджишко, не си даваха нарядите за ориза, нарядите за конопа и ги продаваха на черна борса, печелеха пари и си строеха нови къщи, кооператорите в с. Звъничево даваха своите наряди, изживяваха трудности, бореа се с тези трудности, но укрепиха своето кооперативно стопанство. Те не търсеха своя успех, не търсеха своето щастие в черната борса, в укриването на ориза, в укриването на конопа. Те честно изпълниха своето задължение към държавата. Те потърсиха другия начин, по който могат да печелят пари, по който да осигурят своето благоденствие. Те се насочиха към производството на ран зеленчук и по този път спечелиха милиони тази година и осигуриха своето благоденствие.

А не са само те. Вземете с Горски Сеновец. Тамашката кооперация прати делегати при мене да ме молят да им уредя среща с др. Димитров. Кооператорите в с. Горски Сеновец искаха да се явят при др. Димитров и да кажат: ето, ние успяхме да осигурим едно по-голямо благоденствие, получихме 5.300 кг. на декара картофи благодарение на нашия упорит труд. И да се отбележи, че искаха да дойдат, но не искаха с влак да дойдат, а искаха да дойдат с аероплан, и с аероплан дойдоха; и на манифестацията на 9 септември се явиха тук при др. Димитров да го поздравят със своя успех.

Министър-председател Георги Димитров: И прекрасни картофи!

Министър Георги Трайков: И прекрасни картофи. Виждате ли! Аз трябва да ви кажа, че имаме пълен прелом в съзнанието на частните селски стопани в полза на кооперациите.

Но ако ес получи този прелом, то е затуй, защото кооператорите със своя упорит труд се наложиха, наложиха се с по-голямото производство, наложиха се с по-големия добив.

Там, във Варненска околия, на 60 километра от Варна има едно село Дюлино в гората. Никой от Варненска околия не можеше да вярва, че в с. Дюлино може да успява кооператив, че там този кооператив може да има успех. Три години нито един от членовете на нашата дружба не желасе да влезе в кооператива. Имаше един единствен земеделец само за мал. А три години, когато и да съм минавал през селото от Бургас за Варна, винаги съм се отбивал най-малко при ръководителите на дружбата да ги проагитирам да влязат в кооперативното стопанство. Те винаги ми отговаряха: «Чакай да видим». А тази година аз сам се изненадах, когато прочетох във в. «Земеделско знаме», че цялата дружба в едно заседание решила да влезе в кооператива. (Ръкоплескания) Отидох нарочно в самото село да видя как тия мои другари, как техният ръководител, мой другар от 25 години, се е убедил, след като аз не можах да му повлияя, след като аз не можах да го убедя, как той се е убедил не сам, а заедно с цялата дружба да влезе в кооператива. И, другари, да ви кажа чия е заслугата. Заслугата е на самия кооператив. И това, драги другари, не е в Южна България, долу, там някъде към Свиленград, не, а в с. Дюлино, Варненско, на север. След жътва кооператорите решили да сеят картофи, а всички там външни частници от околните села им се смеят, а даже и някои членове на кооперацията казват: «Ами как да се решим да сеем сега картофи, те няма да станат, ще станем за смях на хората, ще провалим кооперативното дело». Кооператорите засяха картофите и получиха по 1.000 кг. на декара.

Кое наложи цялата дружба, а утре може би цялото село да станат кооператори? — Успехите на кооператива. Кооператорите в с. Дюлино и техните деца ядоха зеленчук колкото искат, осигуриха си за зимата зеленчук колкото искат. Кооператорите получиха добив жито 50% повече от частниците и осигуриха своята прехрана и прехраната на своите деца, след като дадоха своя наряд на държавата. Кооператорите имат крави, те ядоха мляко колкото искат, имат овце, осигуриха си вълна и сирене, кооператорите имат свине, те осигуриха за себе си и за своите деца прехраната за цялата зима, те добиваха повече от частниците. Тия успехи накарата хората от нашата дружба да влязат в кооперацията, а и всички частници днес са готови да влязат в своята кооперация.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Всичко това е подеиствувало повече от твоего красноречие.

Сотир Колев (к): Другарю Трайков! Георги Колев, който беше в кооперацията с цялата дружба, излезе от кооператива.

Георги Колев (з): Ще се оправим.

Министър Георги Трайков: Когато се обърнах към тази група от моите другари (Сочи земеделската парламентарна група), за да подчертая, че голяма част от тях са кооператори и активни дейци в кооперативното дело, то не значи, че там няма такива, които са излезли, но там има и някои, които са отявлени врагове на кооперативното дело и подмолно работят срещу него. Но трябва да ви кажа, че те са много малки и незначителни, за да отклонят сдружените земеделци и техните ръководства от решителния път, по който са тръгнали, по пътя на изграждането на социализма в село чрез трудовите кооперативни земеделски стопанства (Ръкоплескания)

Георги Колеви действа на известни, но те не са в състояние вече, другари, да отклонят долу нашите хора от този път, който са поели. До вчера, до онзи ден враговете на кооперативните стопанства имаха да посочат с. Стожер: «Вижте кооперативното стопанство в какво положение е, в с. Веселин не върви кооперативното стопанство, в с. Х не върви кооперативното стопанство, в с. Избегли Георги Колев излязъл от това стопанство». Сега тия работи вече не минават, другари, защото това са едва 10%, едва 5%, а 90—95% от кооперациите имат постоянни успехи и тия успехи никакви врагове не са в състояние да ги оспорят пред частниците, пред земеделските стопани в селата.

Другари! Аз трябва да ви кажа като министър на земеделието, дотолкова доколкото познавам настроението долу сред народните маси: вие се готвите за изпълнението на плана по отношение на кооперациите не за петилетка, ами дайте да се въпрегнем той да бъде изпълнен за четири години. (Ръкоплескания)

Аз ви уверявам, че колкото се отнася до броя на кооперациите, идущата година планът ще бъде изпълнен 50% в това мога да бъдете сигурни, догодина ние ще имаме 2.000 кооперативни. Ето този бюджет има за задача, има за цел да посрещне нуждите на тия 2.000 кооперативни — разбира се, подчертавам, скромните нужди на тия кооперативни. Ние не искаме да правим никакви обори с големи капиталовложения, но да отговорим на скромните нужди на тия кооперативни. За нас няма никакво съмнение, че 50% от плана по отношение на бройките на кооперативните стопанства догодина ще бъде изпълнен.

Министър-председател Георги Димитров: И да се укрепят.

Министър Георги Трайков: Ето този бюджет се явява на помощ, за да се укрепят тия кооперативни стопанства. Ние не искаме да има нито едно кооперативно стопанство, което да послужи в ръцете на враговете на кооперативното дело като

средство за борба против него. Ние не се смуцаваме, че в с. Избегли този и онзи ще излезе. Аз трябва да ви кажа, че като Георги Колев може да са излезли от с. Избегли, но ако тази година, най-трудната, която ние изживяхме, излязоха 4.000 души, други 8.000 души влязоха в кооперациите. Нека това да не ви смуцава.

Другари народни представители! У нас, в Министерството на земеделието, е сериозен проблемът да укрепим трудовите кооперативни земеделски стопанства, да укрепим машинотракторните станции, да осигурим машината за кооперацията. Вие виждате, явиха се наши другари депутати от Балчик да казват: народът иска да се кооперира — имате ли машини? За Добруджа това е основен проблем. Сега мъчно ще намерите вие земеделски стопанин в Добруджа, който да не се е убедил, че спасението му е в кооперацията. Дайте да укрепим нашите машинотракторни станции, за да отговорим на нуждите на тази кооперация.

У нас основен проблем е да укрепим държавните земеделски стопанства. Държавните земеделски стопанства трябва да бъдат укрепени, за да осигурим доброкачествено и достатъчно семе. Ние не можем да продължаваме да живеем в това положение: да купуваме люцерна от странство при нашата хубава родна земя. И защо? Защото не можем да се справим ние с частните стопани от Кула, които, след като са сключили договор със Земснаб да го снабдят със семе, въпреки това косят люцерната и не искат да изпълнят договора. Ние имаме държавни земеделски стопанства, ние имаме и кооперативни земеделски стопанства. Трябва да употребим всички усилия да осигурим люцерново семе, да осигурим копопено семе, да осигурим леноно семе, да осигурим семе за картофи. И в тая насока трябва да подчертая, че ние имаме тази година решителни успехи. Но държавните земеделски стопанства имат нужда от големи строежи. Който е бил в Добруджа и е виждал стопанството «Янко Забунов» и маса ново-създадени стопанства, знае, че те имат нужда от строеж. На тия нужди с този бюджет, който министерството ви предлага, ние отговаряме.

Другари народни представители! Аз ви казах и подчертах: няма по-лесно от това, в този Парламент, при тия народни представители да защитавам бюджета на Министерството на земеделието. Аз зная много добре, че този проблем заема всички народни представители, този проблем заема целия български народ, този проблем беше в основата на докладите и в основата на изказванията на V конгрес на Комунистическата партия. Този проблем заема и Правителството, което се явява с този бюджет пред вас.

Аз ви моля да гласувате нашия бюджет така, както е представен, за да можем да отговорим на нуждите на нашето земеделие. (Ръкоплескания)

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 14. — МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО

Капиталовложения

Група I

§ 1	Разходи по запланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 година:	
а)	за стопански разходи	3.853.200.000
б)	за културни и битови цели	971.800.000
в)	купуване на недвижими имоти и изплащане на отчуждени такива	20.000.000
		4.845.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетенния параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Стопанско управление

Група III

А. Лични разходи

§ 2	Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	70.018.626
§ 3	Възнаграждение за извънреден труд	324.000
§ 4	Формено облекло на щатните служители	2.498.000
§ 5	Пътни и дневни пари	10.293.000
§ 6	Възнаграждение за участие в комисии, съвети, както и за отделно извършена служебна работа, съгласно таблица	2.600.000
§ 7	Устройство на научни екскурзии по проучване земеделските стопанства и трудови бригади	14.600.000
§ 8	Помощи и награди на служителите	1.600.000
		101.933.626

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 9	Наемане на помещения	300.000
§ 10	Поддръжка на помещенията	3.000.000
§ 11	Отопление и осветление	2.500.000
§ 12	Канцеларски разходи	6.500.000
§ 13	Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а)	доставки на нови	800.000
б)	поправки и поддръжка	400.000
§ 14	Превозни средства:	
а)	доставки на нови	—
б)	поправки и поддръжка, включително доставка на горивни и смазочни материали	3.300.000
§ 15	Разходи за посрещане на гости и отпразнуване на тържества	2.000.000
§ 16	Безотчетен фонд	240.000
§ 17	Връщане неправилно внесени суми и изплащане на злоупотребени и присъдени суми	2.000.000
		21.040.000

Всичко по група III 122.973.626

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Стопански разходи

Група IV

А. Лични разходи

§ 18	Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	228.923.770
§ 19	Възнаграждение за извънреден труд и извънредно производство	4.370.000
§ 20	Формено облекло	7.985.500
§ 21	Пътни и дневни пари	28.500.000
§ 22	За надници на временни работници	91.000.000
		360.779.270

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 23	Наеми на помещения и други имоти	4.100.000
§ 24	Поправки и преустройство на сгради	35.000.000
§ 25	Поддръжка на помещения	11.980.000
§ 26	Отопление и осветление	13.000.000
§ 27	Канцеларски разходи	9.700.000
§ 28	Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а)	доставки на нови	5.200.000
б)	поправки и поддръжка	2.700.000
§ 29	Превозни средства:	
а)	доставки на нови	4.000.000
б)	поправки и поддръжка	10.400.000
§ 30	Инвентарни предмети за стопански цели:	
а)	доставки на нови	56.000.000
б)	поправки и поддръжка	13.300.000
§ 31	Превоз на животни, инвентари и други	29.068.000
§ 32	Храна на хората	12.000.000
§ 33	Постелни предмети и бельо	1.500.000
§ 34	Храна на животните	39.500.000
§ 35	Доставка на местен и чуждестранен добитък, яйца и поддръжката им	64.150.000
§ 36	Доставка на свине и други животни за добиване на серуми и вируси; материали за преработване на свинското месо	176.000.000
§ 37	Доставка и производство на лекарства, медикаменти, дезинфекционни средства, превъзочни материали, лабораторни и амбулаторни пособия и материали за производство на серуми и ваксини и химикали	180.000.000
§ 38	Поддръжка на паркови градини и други подсъби	400.000
§ 39	Отпечатване и купуване на книги и списания	22.500.000
§ 40	Поддръжка, уреждане и обзавеждане на институти, станции и курсове	8.500.000
§ 41	Набавяне, произвеждане и изследване на семена, растения и резници	30.000.000

§ 42	Подобрение производството на земеделските произведения и животните	83.500.000
§ 43	Уреди и материал за контрол върху производителните способности на домашните животни в скотовъдните стопанства	4.000.000
§ 44	Изплащане на имоти по закона за трудовата поземлена собственост	50.000.000
§ 45	Разходи във връзка с вътрешното преселване	14.000.000
§ 46	Данъци върху вината, ракиите, тютюна и ориза	1.000.000
		<u>882.098.000</u>

Всичко по група IV . . . 1.242.877.270

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Просвета и култура

Група V

А. Лични разходи

§ 47	Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	228.917.304
§ 48	Възнаграждение за извънреден труд и наднормено производство	1.150.000
§ 49	Формено облекло	9.724.000
§ 50	Пътни и дневни пари	7.300.000
§ 51	Възнаграждения:	
	а) за рационализатори	270.000
	б) за устройване трудови бригади	1.200.000
	в) лекторско възнаграждение и уреждане курсове	18.600.000
§ 52	Надници на временно наети лица	43.837.800
		<u>310.999.104</u>

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 53	Наемане на помещения и други имоти	5.250.000
§ 54	Поправка и преустройство на сгради	14.000.000
§ 55	Поддържане на помещенията	4.800.000
§ 56	Отопление и осветление	22.200.000
§ 57	Канцеларски разходи	4.400.000
§ 58	Инвентарни предмети (домакински, училищни и канцеларски):	
	а) доставка на нови	4.000.000
	б) поправка и поддържане	2.300.000
§ 59	Инвентарни предмети за стопански цели:	
	а) доставка на нови	15.600.000
	б) поправка и поддържане	6.850.000
§ 60	Превоз, включително опаковката	4.200.000
§ 61	Превозни средства:	
	а) доставка на нови	5.600.000
	б) поправка и поддържане, включително доставка на горивни и смазочни материали	5.100.000
§ 62	Постелни предмети и бельо	12.500.000
§ 63	Храна на хората	210.500.000
§ 64	Храна на добитъка	39.300.000
§ 65	Доставка на животни, включително и поддържането им	10.000.000
§ 66	Доставка на лекарства, медикаменти, дезинфекционни средства, превъзочни материали и химикали	1.700.000
§ 67	Поддържане на паркове, градини и други подобни	1.650.000
§ 68	Отпечатване и купуване на книги, списания, учебници и учебни пособия	7.600.000
§ 69	Поддържане, уреждане и обзавеждане на училища, институти, станции и курсове; устройване технически екскурзи	59.000.000
§ 70	Акиз върху вината, ракиите, тютюна и ориза	1.200.000
§ 71	Набавяне на семена, резници, овощни дървета, посевни и смазочни материали	5.600.000
§ 72	Подобрение на производството в стопанствата и училищата: торове, препарати и други	11.250.000
		<u>454.600.000</u>

Всичко по група V . . . 765.599.104

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група V

§ 73	Помощи:	
	а) на профсъюза за подпомагане столове, детски домове, училища, организиране почивни домове, станове и летовища	8.500.000
	б) на сдружения, частни лица за мероприятия по скотовъдството и за съревнование	30.000.000
	в) разходи, свързани с подобрение бита на селското население	13.000.000
	г) помощи и награди на ученици	850.000
	д) за физическа култура и художествена самодейност	1.600.000
§ 74	Стипендии и специализации	53.950.000
§ 75	Помощи и обезщетения:	3.800.000
	а) за насърчение мероприятията по земеделието, растениевъдството и животновъдството	120.000.000
	б) за умрели, унищожени и откупени животни	80.000.000
	в) за държавни земеделски стопанства	100.000.000
		<u>300.000.000</u>
		<u>357.750.000</u>

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Вноски на публично-правни тела

Група IX

§ 76.	Членски внос в международни организации и конвенции	2.000.000
§ 77.	Членски внос във водни синдикати	2.800.000
§ 78.	Лихви на безлихвени заеми, сключени през минало време при бившата БЗК банка	118.000.000
		<u>122.800.000</u>
	А всичко	<u>7.457.000.000</u>

ПОВТОРЕНИЕ

Група I	— Капиталовложения	4.845.000.000
Група III	— Стопанско управление	122.973.626
Група IV	— Стопански разходи	1.242.877.270
Група V	— Просвета	765.599.104
Група VI	— Социално-здравни и битови цели	357.750.000
Група IX	— Вноски на публично-правни тела	122.800.000
	Всичко	<u>7.457.000.000</u>

ТАБЛИЦА I

към кредита по § 6 — за възнаграждение на медицински и ветеринарни лекари

1. Медицински лекари

Месечно одному по 1.000 лв.

- 1 Централен скотовъден изследователски институт в Ст. Загора.
- 4 земеделско-изпитателни институти в: Пловдив, Чирпан, Добрич, опитна станция в Кнежа.
- 5 образцови земеделски гимназии в: Пазарджик, Русе, Плевен, Садово и Бузема — София.
- 20 земеделски гимназии в: София—Павлово, Г. Оряховица, Добрич, Кнежа, Пещера, Ихтиман, Ямбол, Разград, Кюстендил, Айтос, Видин, Долни Дъбник, Пазарджик, Провадия, Свищов, Силистра, Хасково, Ботевград, Павликени, ПORDIM и Ковачица — Ломско.
- 33 практически земеделски специални училища.

2. Ветеринарни лекари

Месечно едному по 1.000 лв.

5 земеделско-изпитателни институти в: Пловдив, Чирпан, Добрич и две опитни станции в Кнежа и Образцов чифлик.

1 Централен скотовъден изследователски институт в гр. Ст. Загора.

1 Птицевъдна опитна станция в София.

1 Опитна станция по скотовъдство в Добрич.

1 Опитна станция по скотовъдство в гр. Берковица.

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Една редакционна поправка в текста на § 70, гдето се казва: «Акциз върху вината» и пр. Акциз не съществува. Предлагам вместо «акциз» да се каже «данъци».

Председателстваващ Яни Янев: Които приемат предложената от министъра на финансите поправка в § 70 — вместо «Акциз» да се каже «Данъци», моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 15. — МИНИСТЕРСТВО НА ГОРИТЕ**Капиталовложения****Група I**

§ 1. Разходи по запланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.:	
а) за стопански разходи	1.549.440.000
б) за културни и битови цели	100.560.000
	1.650.000.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопанско управление**Централно управление****Група II****А. Лични разходи**

§ 2. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	19.679.040
§ 3. Възнаграждение за извънреден труд	100.000
§ 4. Формено облекло на щатните служители	517.000
§ 5. Пътни и дневни пари	2.500.000
§ 6. Възнаграждение за участие в комисия, съвети, както и за отделно извършена служебна работа	500.000
§ 7. Устройване на научни екскурзии по проучване горски, ловни и рибни стопанства и трудови бригади	2.500.000
§ 8. Помощи и награди на служителите	600.000
	26.396.040

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«Б. Веществени разходи»

§ 9. Канцеларски разходи	1.500.000
§ 10. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) доставка на нови	1.500.000
б) поправка и поддържане	300.000
§ 11. Превозни средства:	
а) доставка на нови	—
б) поправка и поддържане, вкл.счително доставката на горивни и смазочни материали	1.500.000
§ 12. Разходи за посрещане гости и отпразнуване тържества	750.000
§ 13. Безотчетен фонд	240.000
§ 14. Връщане неправилно внесени суми и изплащане злоупотребени и присъдени суми	500.000
	6.290.000

Всичко по група II 32.686.040

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопански разходи**Група IV****А. Лични разходи**

§ 15. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	147.075.453
§ 16. Възнаграждение за извънреден труд и наднормено производство	600.000
§ 17. Формено облекло	5.700.000
§ 18. Пътни и дневни пари	5.000.000
§ 19. За надници на временни работници	5.000.000
	163.375.453

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 20. Наем на помещения и други имоти	1.200.000
§ 21. Поправки и преустройство на сгради	5.000.000
§ 22. Поддържане на помещения	1.000.000
§ 23. Отопление и осветление	2.000.000
§ 24. Канцеларски разходи	3.000.000
§ 25. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) доставка на нови	1.000.000
б) поправка и поддържане	1.000.000
§ 26. Превозни средства:	
а) доставка на нови	3.000.000
б) поправка и поддържане	1.000.000
§ 27. Инвентарни предмети за стопански цели:	
а) доставка на нови	1.000.000
б) поправка и поддържане	900.000
§ 28. Превоз на животни, инвентари и други	500.000
§ 29. Храна на хората	21.000.000
§ 30. Постелни предмети и бельо	400.000
§ 31. Храна на животните	5.000.000
§ 32. Доставка на риба, животни със скъпи кожи и поддържането им	1.000.000
§ 33. Доставка на лекарства, медикаменти, дезинфекционни средства, превъзочни материали и отрова за вреден дивеч	330.000
§ 34. Поддържане паркове, градини и други подобни	100.000
§ 35. Отпечатване и купуване на книги и списания	2.000.000
§ 36. Поддържане, уреждане и обзавеждане на институти, станции и курсове	500.000
§ 37. Уреждане и подобрене на ловни стопанства и промишлено дивечовъдство	3.000.000
§ 38. Набавяне, произвеждане и изследване на семена, растения и резници	17.000.000
§ 39. Подобрене производството на горски произведения и изплащане на отчуждени земи за горски разсадници	35.000.000
	105.930.000

Всичко по група IV 269.305.453

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Просвета и култура**Група V****А. Лични разходи**

§ 40. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	19.360.507
§ 41. Възнаграждение за извънреден труд и наднормено производство	100.000
§ 42. Формено облекло	1.018.000
§ 43. Пътни и дневни пари	900.000
§ 44. Възнаграждения:	
а) за рационализатори	30.000
б) за устройване на трудови бригади	100.000
в) лекторско възнаграждение и уреждане курсове	700.000
§ 45. Надници за временно наети лица	2.000.000
	24.208.507

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 46. Наемане на помещения и други имоти	500.000
§ 47. Поправка и преустройство на сгради	2.000.000

§ 48. Поддържане на помещения	200.000
§ 49. Отопление и осветление	1.300.000
§ 50. Канцеларски разходи	500.000
§ 51. Инвентарни предмети (домакински, училищни и канцеларски):	
а) доставка на нови	700.000
б) поправка и поддържане	150.000
§ 52. Превоз, включително и опаковката	850.000
§ 53. Превозни средства:	500.000
а) доставка на нови	2.000.000
б) поправка и поддържане, включително доставка на горивни и смазочни материали	300.000
§ 54. Постелни предмети и бельо	2.300.000
§ 55. Храна на хората	900.000
§ 56. Храна на добитъка	3.000.000
§ 57. Доставка на лекарства, медикаменти, дезинфекционни средства, превъзочни материали и химикали	1.000.000
§ 58. Поддържане паркове, градини и други подобни	200.000
§ 59. Отпечатване и купуване на книги, списания, учебници и учебни пособия	500.000
§ 60. За народна горска просвета и уреждане седмица на гората и горски музеи	2.500.000
§ 61. Поддържане, уреждане и обзавеждане на училища, институти, станции и курсове; устройване технически екскурзии	1.000.000
§ 62. Набавяне семена, резници, овощни дръвчета, посевни и посадъчни материали	3.000.000
§ 63. Подобрене производството в стопанствата на училищата и станциите, токове, препарати и др.	500.000
	1.000.000
	21.750.000
Всичко по група V	45.958.507

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 64. Помощи:	
а) на профсъюза за подпомагане столове, детски домове, училища, организирани почивни домове, станове и летища	2.500.000
б) помощи и награди на ученици	50.000
в) за физическа култура и худож. самодейност	400.000
§ 65. Стипендии и специализации	2.950.000
§ 66. Помощи и обезщетения:	1.000.000
а) за насърчение мероприятия по риболова	5.000.000
б) за убиване и насърчение изстреблението на вредния дивеч	1.000.000
	6.000.000
	9.950.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Вноски на публично-правни тела

Група IX

§ 67. Членски внос в международни организации и конвенции	100.000
	100.000
Всичко	2.008.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I. — Капиталовложения	1.650.000.000
Група III. — Стопанско управление	32.686.040
Група IV. — Стопански разходи	269.305.453
Група V. — Просвета	45.958.507
Група VI. — Социално-здравни и битови цели	9.950.000
Група IX. — Вноски на публично-правни тела	100.000
Всичко	2.008.000.000

ТАБЛИЦА I

към § 18 — за парично подпомагане на служителите, които използват собствени превозни средства за служебни обиколки. Това възнаграждение се дава независимо от следващите се суми за пътни и дневни пари по ведомост или сметка.

Наименование на длъжностите	Парично подпомагане месечно		
	за автомобили, мотоциклети и моторетки	за велосипеди	за собствени коли
Горски и греботъдни милиционери, пазари по горите	—	500	1 000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 16. — МИНИСТЕРСТВО НА СТРОЕЖИТЕ И ПЪТИЩАТА

а) МИНИСТЕРСТВО НА СТРОЕЖИТЕ И ПЪТИЩАТА

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по запланирани обекти съгласно народостопанския план за 1949 година	4.510.000.000
Всичко по група I	4.510.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопанско управление

Група III

Централно управление

А. Лични разходи

§ 2. Залати на щатни служители (според обяснителната таблица)	87.714.800
§ 3. Възнаграждения за извънреден труд	1.000.000
§ 4. Формено облекло на щатните служители	2.000.000
§ 5. Пътни и дневни пари	10.000.000
§ 6. Възнаграждение на външни лица за участие в разни комисии, съвети и за отделно извършена работа	9.000.000
§ 7. Помощи и награди на служителите	800.000
	110.514.800

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 8. Наемане на помещения	4.000.000
§ 9. Поддържане на помещения	2.500.000
§ 10. Отопление и осветление	2.000.000
§ 11. Канцеларски разходи	10.000.000
§ 12. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) доставка на нови	10.000.000
б) поправка и поддържане	700.000
§ 13. Разходи за гипсови модели, макети, картини; за организиране на изложби и обзавеждане музеи на министерството	10.700.000
§ 14. Разходи за посрещане гости и отпразнуване на тържества	1.000.000
§ 15. Безотчетни разходи	240.000
§ 16. Връщане неправилно внесени суми и изплащане злоупотребени и присъдени суми	2.000.000
	33.440.000

Всичко по група III 143.954.800

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопански разходи

Група IV

А. Лични разходи

§ 17. Заплати на служителите (според обяснителната таблица)	88.295.200
§ 18. Възнаграждение за извънреден труд	3.100.000
§ 19. Формено облекло на щатни служители	2.700.000
§ 20. Пътни и дневни пари	20.000.000
§ 21. Помощи и награди на служителите	1.000.000
	115.095.200

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 22. Наемане на помещения и други имоти	2.000.000
§ 23. Поддържане на помещения	1.500.000
§ 24. Осветление и отопление	1.000.000
§ 25. Канцеларски материали	1.200.000
§ 26. Инвентарни предмети (домакински, канцеларски):	
а) доставка на нови	4.000.000
б) погр. и поддържане	500.000
§ 27. Поддържане, поправка и наемане на инвентарни предмети за стопански цели	500.000
§ 28. Поддържане, поправка и наемане на превозни средства	6.000.000
§ 29. Разходи за превози на бригадири, временни повинничари, затворници и инвентар	3.000.000
§ 30. Облекло на хората-неслужители	20.000.000
§ 31. Постелни предмети и бельо в общежитията	18.000.000
§ 32. Храна на хората-неслужители, следващи курсове	75.000.000
§ 33. Храна на добитъка	4.000.000
§ 34. Разходи за хелиографни копия, хартия за технически планове, чертежни пособия и материали	5.000.000
§ 35. Преустройство, поправяне и поддържане на държавни, обществени сгради, паметници, мавзолеи и старини	200.000.000
§ 36. Текущо поддържане на пътищата и съоръженията, включени в мрежата на държавните пътища	1.500.000.000
§ 37. Купуване на лекарства, медикаменти, превозни материали и аптечни принадлежности	250.000
	1.841.950.000

Всичко по група IV . . . 1.957.045.200

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 38. Помощи за обществени организации, според приложената таблица	8.500.000
§ 39. Премии за конкурси за научно-технически трудове	500.000

Всичко по група VI . . . 9.000.000

А всичко за М-вото на строежите и пътищата 6.402.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I — Капиталовложения	4.510.000.000
Група III — Стопанско управление	143.954.800
Група IV — Стопански разходи	1.957.045.200
Група VI — Соц.-здр. и битови цели	9.000.000
Всичко	6.620.000.000

ТАБЛИЦА към § 39

а) За профсъюза на служителите при м-вото за социални и културни мероприятия и строежи във връзка с подобрене на техния бит	3.000.000
б) За взаимнопомогателната и посмъртна каса на служителите при м-вото	1.000.000
в) За Съюза на българските средни техници	500.000
г) За издаване списание при министерството	2.500.000
д) За стола на служителите при министерството	1.500.000
Всичко	8.500.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

б) ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ НА ТРУДОВАТА ПОВИННОСТ

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по запланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.	315.000.000
Всичко по група I	315.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопанско управление

Група III

А. Лични разходи

§ 2. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица, одобрена от Министерския съвет)	44.161.600
§ 3. Порционни пари или храна в натура на щатните служители	5.875.200
§ 4. Формено облекло на щатните служители	6.925.800
§ 5. Пътни и дневни пари	1.200.000
§ 6. Възнаграждение на външни лица за участие в комисии и съвети или за отделно извършена работа	2.500.000
§ 7. Помощи и награди на служителите	450.000
	61.112.600

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 8. Наеми на помещения	1.700.000
§ 9. Поддържане на помещенията	500.000
§ 10. Отопление и осветление	7.000.000
§ 11. Канцеларски разходи	3.000.000
§ 12. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) покупки на нови	500.000
б) поправки и поддърж.	500.000
§ 13. Посрещане гости и отпразнуване тържества	200.000
§ 14. Безотчетни разходи и възнаграждения и разходи по специални задачи за услуги на външни лица	100.000
§ 15. Връщане неправилно внесени суми и изплащане злоупотребени и присъд. суми	500.000
	14.000.000

Всичко по група III . . . 75.112.600

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопански разходи

Група IV

А. Лични разходи

§ 16. Заплати на щатните служители според обяснителната таблица, одобрена от Министерския съвет:	
а) щатни служители	571.300.000
б) заплати на трудоваците	39.600.000
§ 17. Порционни пари или храна в натура на щатни служители и станови пари	60.577.600
§ 18. Формено облекло на щатните служители	70.870.600
§ 19. Пътни и дневни пари	10.000.000
§ 20. Надници на временно наети лица за участие в разни комисии и съвети и за отделно извършена работа. На лекари-специалисти до 500 лв. дневно	60.000.000
§ 21. Помощи и награди на служителите	700.000
	813.048.200

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 22.	Наемане на помещения и други имоти	4.000.000	
§ 23.	Поддържане на помещенията	18.000.000	
§ 24.	Отопление и осветление	15.000.000	
§ 25.	Канцеларски разходи	8.000.000	
§ 26.	Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):		
	а) доставка на нови	1.500.000	
	б) постр. и поддърж.	1.000.000	2.500.000
§ 27.	Инвентарни предмети за стоп. цели:		
	а) доставка на нови	50.000.000	
	б) постр. и поддържане	12.000.000	62.000.000
§ 28.	Превозни средства:		
	а) доставка на нови и покупка добитък	82.000.000	
	б) поправка и поддържане, вкл. и телно доставка на горивни и смазочни материали	130.464.000	212.464.000
§ 29.	Разходи за превоз на трудоваци, добитък и служебен инвентар		90.000.000
§ 30.	Храна на трудоваци, школниците и куриерите, на слепи, недъгави служители и трудоваци с 80% и повече изгубена работоспособност	1.500.000.000	
§ 31.	Облекло, постелни предмети и бельо, снаряжение, стъкмителни предмети и материали за направата им. Пособия и обзавеждане на повопроизведените трудови нацзлници. Облекло на слепи и недъгави служители и трудоваци с 80% и повече изгубена работоспособност		750.341.000
§ 32.	Храна на животните		80.488.000
§ 33.	Лекуване конете, медикаменти, подковане и др.		4.200.000
§ 34.	Стъкмителни предмети за животните и обозни принадлежности		12.000.000
§ 35.	Материали за производството, вкл. горските такси за насечен дърв. материал		150.000.000
§ 36.	Посрещане на гости и отпразнуване тържества		300.000
			2.909.293.000

Всичко по група IV . . . 3.722.341.200

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Просвета и култура

Група V

А. Лични разходи

§ 37.	Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица, одобрена от Министерския съвет)	9.565.635	
§ 38.	Порционни пари или храна в натура на щатните служители	1.627.200	
§ 39.	Формено облекло на щатните служители	1.668.200	
§ 40.	Пътни и дневни пари	120.000	
§ 41.	Надници на временно наети лица, за участие в комисии и съвети и за отделно извършена работа	450.000	
			13.431.035

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 42.	Поддържане на помещенията	1.000.000	
§ 43.	Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):		
	а) доставка на нови	50.000	
	б) поправка и поддърж.	35.000	85.000
§ 44.	Инвентарни предмети за стопански цели:		
	а) доставка на нови	100.000	
	б) поправка и поддърж.	150.000	250.000
§ 45.	Превозни средства:		
	а) доставка на нови		
	б) поправка и поддържане, вкл. и доставка на горивни и смазочни материали	80.000	80.000

§ 46.	Учебни пособия и помагала	1.000.000	
§ 47.	Разходи за провеждане културна и просветна дейност	12.000.000	
			14.415.000
	Всичко по група V . . .		27.846.035

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 48.	За физическа култура и спорт	10.000.000	
§ 49.	Лекарства, медикаменти и други разходи по потребление	25.700.165	
§ 50.	Награди и премии за поощрение на трудоваците и служителите за наднормена работа и помощи за злополука, смърт и инвалидност, причинени по повод и при изпълнение на служебния дълг	80.000.000	
			115.700.165
	Всичко . . .		4.256.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I —	Капиталовложения	315.000.000	
Група III —	Стопанско управление	75.112.600	
Група IV —	Стопански разходи	3.722.341.200	
Група V —	Просвета и култура	27.846.035	
Група VI —	Социално-здравни и битови цели	115.700.165	
	Всичко . . .		4.256.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 17. — МИНИСТЕРСТВО НА КОМУНАЛНОТО СТОПАНСТВО И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

Председателстващ Яни Янев: Има думата помощник-министърът на комуналното стопанство и благоустройството Георги Костов.

Пом. министър Георги Костов: (От трибуната) Другари и другарки народни представители! Една от най-главните задачи, която легна в основите на петгодишния народостопански план, е повдигане жизненото равнище на трудещите се маси в нашата страна. Оттук онова значение, което ние трябва да придаваме на развитието и изграждането на местната промишленост, на предприятията, ръководени от народни съвети, и по-специално — за трансформацията на занаятите в нашата страна, които трябва да бъдат изградени във формата на трудово-занаятчийски производствени кооперации.

Как ще расте кооперативният сектор у нас през 1949 г.? Докато съотношението между кооперативния и обществения — на народните съвети — сектор и частния сектор в 1947 г. беше 37% за кооперативния и обществения сектор и 63% за частния сектор, то през изтеклата 1948 г. кооперативният и общественият сектор у нас заемат 67% от стоковата продукция и 33% остава за частния сектор. В изпълнение на голямата задача за трансформация на занаятите, легнала в петгодишния план, ние в бюджета на Министерството на комуналното стопанство и в бюджетите на народните съвети обезпечаваме необходимите средства за създаване условия за изграждането на трудово-производителните занаятчийски кооперации, за да можем през настоящата 1949 г. да обезпечим 80% от изпълнението на плана по местната промишленост и занаятите за кооперативния и обществения сектор и само 20% за частния сектор.

За да видите как у нас се развива трудово-производителната кооперация, мога да ви приведа следните цифри: докато в 1946 г. ние имаме само 570 трудово-производителни занаятчийски кооперации с 15.000 члена, в края на 1948 г. имаме 1898 самостоятелни занаятчийски кооперации и занаятчийски отдели при всеамериканите и трудовите земеделски кооперативни стопанства с 45.000 члена.

Разбира се, за изпълнението на тая голяма задача за развитието на местната промишленост и трансформацията на занаятите е необходимо да се мобилизират силите на нашата общественост долу по места и главно — да се съсредоточи вниманието на народните съвети за разрешението на тази задача, за да може действително да се ликвидират капиталистическите производствени отношения в местната промишленост и само една незначителна част от занаятчийските услуги да останат в ръцете на дребните, едноличните занаятчии.

Когато поставяме за цел решението на тази тъй голяма и важна задача, ние не можем да не отчетем известни слабости, които се допускат при изграждането на трудово-производителните занаятчийски кооперации — слабости в тяхната производствена дейност.

Маса кооперации у нас се изграждат предимно от работници, а не от занаятчии, които биха влезли в кооперацията заедно със своя инвентар, заедно със своите машини. Отсъствието на достатъчно количество майстори в създадените занаятчийски кооперации даде сериозно отражение върху понижението качеството на занаятчийската продукция, на производството на трудовите занаятчийски кооперации. Вие много добре си спомняте една кореспонденция, която намери място в «Работническо дело» — касае се за производството на обуца от трудовата производителна кооперация «Искра» в Царева ливада. Тази кооперация се отнесе недобросъвестно към поставената ѝ задача да изработи няколко хиляди чифта обуца и даде брак, заради което, разбира се, тя ще тегли извода от тази своя дейност. Не бива да се допуска да се хаят материали, средства и труд напразно.

Ето защо министерството и народните съвети, които непосредствено контролират развитието и производствената дейност на кооперациите по места, ще трябва да обърнат особено внимание на качеството на производството на трудовите занаятчийски производителни кооперации, да нагодят тяхното производство към използване на местните суровини и отпадъци на големите наши индустриални предприятия, да развият своите сили в насока да създадат нови предприятия, работещи с местни суровини, и особено да развият предприятия за строителни материали като предприятия на самите народни съвети.

Следователно основната задача по линията на производствената дейност трябва да бъде подобряване качеството, увеличаване количеството, разширение асортимента на стоките и снижаване себестойността на производството на стоките. В туй отношение ще трябва всячески да ги поощряваме — бюджетите на народните съвети позволяват вече това — за извършване необходимата трансформация, за известно механизирание на производствения процес с въвеждане на рационализация в производството, с въвеждане на типизация в продукцията, което ще ни даде също така възможност да направим известна ревизия на нормите и да получим и намаление на цените.

В туй отношение бюджетът именно гарантира възможността да се набавят на занаятчийството необходимите инструменти и машини, да се подменят изхабените такива и да се извърши разширение, реконструкция, окрупняване, рационализация и разместване на съществуващите предприятия.

Аз няма да се спирам на ония кредити, които са обезпечени за извършването на всички тия мероприятия по линията на местната промишленост.

Преминавам, другари, върху жилищното комунално стопанство, което се явява втори сектор от дейността на Министерството на комуналното стопанство и благоустройството.

Държавният народостопански план, който определя и направлява целия стопански живот на републиката, включва не случайно жилищното комунално стопанство като един отрасъл на нашето народно стопанство. Докато в миналото, в условията на капиталистическото общество, жилищното комунално стопанство служеше като средство за допълнителна експлоатация на трудещите се маси, днес, в епохата на народните демокрации, строежи социализма, жилищното комунално стопанство ще играе ефикасна роля за социалистическото изграждане на нашата страна. Подобрявайки последователно битовите условия на трудещите се, създавайки условия за преустройство на бита на социалистически начала, жилищното комунално стопанство ще съдейства за изпълнение на общите задачи и за ръста на производителността на труда, за увеличаване на общественото богатство, за общо подобрене благосъстоянието на трудещите се и непрекъснат подем на тяхното материално и културно ниво.

Аз ще искам всетаки да спра вниманието на народните представители върху някои основни отрасли на жилищното комунално стопанство. У нас и днес много остро стои въпросът за жилищната нужда особено в големите работнически центрове, в минните и индустриалните райони. Ние не разполагаме още с една точна статистика за жилищните нужди, но по приблизителни изчисления на Дирекцията на статистиката на душа население у нас се падат 5.4 кв. м., когато минималната хигиенична норма е 9 кв. м. Като се има пред вид и неудовлетворителното качество на голяма част от жилищния фонд, положението е още по-тежко. И сега голяма част от трудещите се са настанени във влажни, полуземни етажи или тавански стаи.

Ето защо политиката на Правителството е, с всички сили да се стремим към подобрене на жилищните условия на трудещите се маси, ликвидиране на пренаселеността и антисанитарните условия в жилищата, провеждане на едно рационално разселване на трудещите се. Тази задача ние ще можем да разрешим, първо, чрез масов строеж на жилища от държавата, народните съвети, предприятията и жилищните строителни кооперации и чрез провеждане на надстройки на съществуващите жилищни сгради в големите градове; второ — чрез известна ревизия размера на необходимата жилищна площ на лице за по-рационално използване на паличните жилищни фондове.

За решение на първата задача както в бюджета, така и в плана са предвидени доста големи средства и през петилетката. През първата година на петилетката, 1949 г., ние ще имаме сериозни постижения в тази област, за да можем в края на петгодишния план да увеличим жилищната площ с около 1.300.000 кв. м., като по-голямата част от нея е предназначена за построяване на жилища за работниците, което значително ще облекчи тяхната жилищна нужда и ще спомогне за създаването на постоянни кадри на предприятията.

Необходимо е също така с всички възможни средства да поддържаме и стимулираме инициативата за кооперативния строеж на жилища за лично ползуване. В това отношение през изтеклата 1948 г. Инвестиционната банка разви доста голяма дейност и за кратко време ние имаме 2.000 кооператори-спестители със записани 2.000.000.000 лв. и вписани 400.000.000 лв. Разбира се, това дело трябва да се движи напред.

Ние знаем, че в баланса на строителните материали имаме напрежение, което се създава от големите капиталовложения за индустрията, електрификацията, мините, земеделието и другите важни отрасли на нашето стопанство. Но всетаки ще трябва за жилищната нужда също така да се отдели съответното място, и то е отделено и в бюджетите на останалите ведомства, и в бюджета на нашето министерство, а се отделят съответните средства и в бюджетите на народните съвети.

Едно от най-важните комунални мероприятия, това е водоснабдяването на населените места. От всичко 5.827 обекта за водоснабдяване в страната в края на 1947 г. бяха водоснабдени напълно 800 населени места и частично 740. Към тях трябва да прибавим водоснабдените през 1948 г. 261 обекта напълно и 772 частично. Така че в края на 1948 г. ние имаме напълно водоснабдени обекти 1061 и частично 1512.

Както в петгодишния план, така и в плана за 1949 г. за разрешението на тази основна задача — водоснабдяването на населението — другари, ние изхождаме от указанията на Правителството, от неговите специални постановления за особено грижи, които трябва да се положат за Добруджанския край, за Пиринския край, за Родопския и Странджанския край. В центъра на плана се намират петте водоснабдителни групи на Добруджа, чието строителство ще започне тази година, за което министерството създаде и специална Дирекция за водоснабдяването на Добруджа със седалище Добрич. Голямо внимание се отделя също така за водоснабдяването преди всичко на големите промишлени центрове, на нашия нов град Димитровград и на редица минни селища, защото водата е основното за хигиената на населените места. Предвижда се също така строеж и на канализации. Но трябва да направя тук уговорката: политиката на Правителството е преди всичко да се създаде канализация за новостроящия се Димитровград с неговите големи предприятия, както и да се създаде канализация за големите промишлени центрове.

Министерското постановление за подобрене и модернизирание на хлебопроизводството отговаря на една крайно напъла нужда на живота. Нашето хлебопроизводство е пръснато в 3.000 хлебопекарници, повечето от които са примитивни, нехигиенични и крайно нерентабилни, лилее се много гориво и труд и качеството на хляба е лошо. Затова правителствената мисъл за подобрене на хлебопроизводството се посреща със задоволство от народните съвети и населението, особено в големите консумативни центрове. Понастоящем се провежда реорганизация и групиране на хлебопекарниците, като се закриват най-малките и нехигиеничните; проведено бе уедряване на хлебопекарниците в 40 града, като хлебопекарниците се свеждат от 1021 на 452 и са открити 150 магазини за продажба на хляб.

Най-главното мероприятие за създаване на модерно хлебопроизводство е изграждането на нова производствена база в лицето на големите хлебозаводи и на фурните-комбини в ушните села. Запланувани са по петгодишния план 16 хлебопекарници, две от които ще започнат да се строят още тази година. Но дължа да заявя, че всеки проблемът за хлебопроизводството при липсата на подготвени технически кадри съставлява известни трудности, защото ние си поставяме за задача преди всичко да създадем такъв тип хлебозавод, чийто съоръжения да можем да произвеждаме в нашата страна с нашата родна машинна индустрия; второ — да проучим технологическия процес на новите хлебозаводи, съобразно районите, където ще се строят с оглед да се използва местно топливо, защото с топливото въпросът стои тежко. Трябва да строим хлебозаводи, които да консумират литнитни въглища. В това отношение министерството създаде специална комисия, която работи по решението на този проблем. След туй унифицирането и създаването на типови хлебозаводи ще ни даде възможност и по-лесно да подготвим кадри за тия хлебозаводи, каквито кадри ни липсват.

Другари! Може би въпросът за баните не стои у нас в центъра на вниманието, но мерилото за културата на един народ, а и едно пред условие за хигиената на народа е именно чистотата на населението. Тоя въпрос е и социален — за подобрене на бита. Как ние ще разтоварим и ще облекчим нашия трудов народ и особено втората половина на нашия народ — жените — ако не създадем модерни бани-перални, които ще подпомогнат нашата работничка и ще облекчат нейния бит? Аз искам да припомня тук онази голяма народностна задача, която др. Димитров постави в своя исторически доклад пред V конгрес на Българската комунистическа партия: «Да стане българският народ 10.000.000 души». Тази задача ще се реши само чрез увеличаване производството, чрез по-изобилното снабдяване на нашите трудещи се маси и чрез изграждането на едно жилищно-комунално стопанство, което ще намали смъртността и ще продължи живота на нашия народ. (Ръкоплескания)

Едно от мероприятията на нашето жилищно-комунално стопанство е и комуналният транспорт. В това отношение сме много зле. А транспортът в големите вече развиващи се промишлени центрове играе извънредно голяма роля, за да може да се обезпечи бързото прехвърляне на работниците от жилищата им до фабричните предприятия. Във всеки случай ние,

другари, вече планираме създаването на нови автобусни линии в градовете Варна и Пловдив и развитието на автобусните съобщения в редица големи градове.

Чистотата в селищата е на незавидно положение. Другари! Понякога даже е срамно да гледа човек нашите населени места потънали в прахуляци и боклуци. Основният въпрос за чистотата е свързан с въпроса за изграждането на една улична мрежа с паважи и тротоари, със създаването на зелени площи по булевардите, със създаването на градини, със създаването на зелени пояси около населените места. Но и самата чистителна служба играе голяма роля. За голямо нещастие и съжаление, когато отидете да проверите в какво състояние е чистителната служба при народните съвети и особено да се запознаете с кадрите, които са натоварени с тази особено важна задача, вие ще видите, че там са назначени полуинвалиди, там са назначени старци, немощни хора — на такива е възложена грижата за чистотата на града, на населеното място.

Аз мога тук да похваля Русенския народен съвет, който създаде специално обществено за своите работници в чистителния отдел със столове и бани, който направи от тия работници оная категория работници, които ще обезпечат чистотата на гр. Русе. По този път тръгна Бургас, тръгна Асеновград, които строят специални обществени за чистителната служба, за да създадат условия за тия труженици, които трябва да поддържат чистотата на нашите населени места.

Другари! Един въпрос, който поновому се поставя у нас, това е въпросът за градоустройството, това е въпросът за планировката на населените места. Изменилият облик на нашата страна, която върви по пътя на изграждане социализма, ще наложи да бъдат ревизирани редица градоустройствени планове. Аз мога да констатирам с голямо съжаление, че нашата техническа мисъл се е откъснала от развитието на нашата страна. Когато нашите техници създават своите градоустройствени проекти, те ги откъсват от живота и развитието на дадено населено място. Тъкъв бе случаят с Варна. Нашите градоустройствени не вземат в перспектива развитието на този наш пристанищен град, който се развива и като център на нашата индустрия, който се развива и като голям наш порт, който се развива и като железопътен център, дебуше, изход на нашата северна железопътна линия, който се развива и като наш първостепенен курорт. И невземайки пред вид в перспектива развитието на града, изхождайки от своите чисто технически данни, те създават едни бих казал ограничени и посещи катастрофа за бъдещето развитие градоустройствени планове.

Ето защо ние поставяме задачата да се ревизират редица градоустройствени планове, а също така и създаването на специални типизирани планове и за нашите села. Отиването към социализма в село чрез изграждане на трудови кооперативни земеделски стопанства, чрез създаване на машинотракторни станции, изграждането на местна промишленост за преработка на селскостопански продукти налага изменение физиономията и на нашите села. И в туй отношение трябва да се изработи в най-скоро време план за това, какво ще представлява центърът на новото социалистическо село, какво ще представлява машинотракторната станция, какво ще представляват стопанските дворове на нашите трудови кооперативни земеделски стопанства и съобразно с туй да се изработят типови градоустройствени проекти, а също така и проекти за жилищни и стопански сгради, които да удовлетворят съвременните културни нужди на нашето население.

Другари! В бюджета на Министерството на комуналното стопанство и благоустройството не фигурира параграфът «Капиталовложение», макар че този параграф възлиза на 2.650.000.000 лв., по простата причина, че у нас инвеститор са народните съвети и цялата тая сума е разбита в таблицата за бюджетите на народните съвети. Но координацията и ръководенето на строителството на народните съвети се намира в министерството. Затова аз съм дължен, другари, отчитайки опита на строителната 1948 г., да кажа, че голяма част от строителната програма не бе изпълнена.

Тук ще трябва да се подчертае слабостта на съответните ведомства да откомплектуват строителните материали. Получи се цимент и железно, но няма дървен строителен материал — недодаване по плана на необходимите строителни материали. Също така една голяма злина на нашето строителство по места е липсата на утвърдена техническа документация. Ние заварихме стотици обекти, които се строят без техническа документация. Това е престъпление и ние няма да допуснем в бъдеще да се работи без техническа документация и без сметна документация. Запланират обект за 7 милиона лева без техническа документация или представят техническата документация без сметната на обект за 10—12 милиона лева, който, като се построи, стане 15—18 милиона лева.

А освен това разпиливането на средствата довежда до продължаване сроковете на строителството на обектите. Това е една вредна политика; непременно да се даде на всекиго по мъничко! Това ни довежда до изолупението, щото с десетилетия да строим водопровод, с десетилетия да строим административна сграда и тя да не може да влезе в експлоатация.

Ние посъветвахме народните съвети да концентрират средствата си върху няколко обекти, но така да подемат строителството им, че те да бъдат готови в една или две години най-късно, та да могат да бъдат предадени своевременно в експлоатация.

Във връзка със строителството на народните съвети, другари, искам да обърна вашето внимание на едни тенденции, срещу които трябва да се борим. Това е така наречената гигантомания. Аз мога да ви приведа няколко примери. Преди 10 години село Бичкиня, Габровско, почна да строи свой

общински дом. Десет години се строи тоя дом и още не му се види крайт кога ще бъде построен. Защо? Защото село Бичкиня не е в състояние да понесе такъв тежък товар: да строи общински дом с 80 стаи и 4 бетонни плочи!

Случая с тая гигантомания ние наблюдаваме и в редица други, в десетки населени места. Вземете за пример селото Цаланица, Пловдивско. Интересно е, че ние много обикнахме думата «комбинат»! И взехме да злоупотребяваме с нея. Представете си, строи се такъв комбинат: общински дом, Хоремаг и в същия този комбинат културните институти: читалище, театрален салон, а долу: хладилници, плодохранилище, хотел и т. н.! Другари! Не може такива комбинати да се строят: където ще се пие, не може да се провежда и културно-просветна дейност!

Но това се отразява също така и върху цялостното архитектурно градоустройство на населените места. Безобразие от гледище на архитектурата: да отидете в едно село и на един голям площад да видите единствена сграда, та макар и гигант! Тя не украсява центъра на селото. Селото ще бъде разкрасено, ако на този площад се създадат, макар в по-малък мащаб, но кокетни здания: отделно здание за административна палата, отделно здание за културна палата, отделно здание за стопанските нужди на селото. По такъв начин вие ще имате един площад правилно и художествено оформен. Следователно вие и ние всички ще трябва да водим борба срещу тая ненужна в някои отношения гигантомания.

Министър-председател Георги Димитров: По-малко палати сега-засега!

Псм.-министър Георги Костов: Да, по-малко.

Другари! Нашите слабости в строителството не бива да бъдат обяснени с липсата на ентусиазъм в нашето население. Тъкмо напротив. След 9 септември се откриха широки възможности за разгръщане творческите инициативи на народа ни и затова задачата се заключава в това, да се даде правилна насока на тия инициативи, като задоволяването на ред остри нужди се осъществява с местни средства и материали, при широкото участие на трудещите се. В това отношение ние можем да отбележим дейността на редица и редица съвети.

Аз не мога тук да премълча пред народното представителство примера на гр. Бургас, който със съдействието на своето население почна благоустрояването на града от покрайнините към центъра и за един само строителен сезон павира 25.000 кв. метра улици в крайните квартали.

Нашето министерство, другари, е толкова младо, колкото е младата и нашата Димитровска конституция. Ние срещнахме големи трудности тази година първо поради незнание обема на работа на министерството, поради незнание в подробности какво собствено представлява това жилищно комунално стопанство, поради това, че в продължение на цялата година ние приемахме все нови и нови дейности, каквито са занаятите, които бяха прехвърлени от Министерството на индустрията към нас, приехме дейността на трудовите занаятчийски кооперации, приехме хлебопроизводството като нова задача у нас. И поради това нашето министерство бе и по размер младо, малко. Ние водехме комуналното стопанство със седем единици, а местната индустрия със седем единици. Днес бюджетът, който вие ще гласувате, дава възможност на нашето Министерство на комуналното стопанство и благоустройството, макар и младо, да разгръне структурно своите сили, да изгради организационно вече своята структура, да създаде дееспособни отдели и по жилищно управление, каквито досега ние ги нямаме, за управление на жилищния фонд, неговата експлоатация и поддръжка и отдел за ръководене на трудовите занаятчийски производствени кооперации, и нов отдел за ръководене на художествените занаяти, които ще имат голямо значение за производството на артикули за износ, да създаде и редица други нови отдели по линията на комуналното стопанство.

Ние смятаме, че бюджетът, тъй както е предложен, ще задоволи нуждите на местната промишленост, ще ни даде възможност да разгрънем силите за изграждането на нашето жилищно комунално стопанство. И ние можем да бъдем убедени в това, другари, защото нашето комунално стопанство се намира под непосредствените грижи на др. Георги Димитров, който следи отблизо развитието на това тъй важно за нашите трудещи се маси стопанство.

Аз завършвам с апел към народното представителство да гласува предвидените кредити, за да може действително нашият държавен кораб, който се намира във вълните ръце на такъв кормчия, какъвто е др. Георги Димитров, да върви все напред и напред към построяването на социализма в нашата страна. (Ръкоплескания)

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 17. — МИНИСТЕРСТВО НА КОМУНАЛНОТО СТОПАНСТВО И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО

Преди «Група III. — Стопанско управление» имаме нов текст: (Чете)

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по планирани обекти, съгласно народостопанския план . . . 120.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопанско управление

Група III

А. Лични разходи

§ 2.	Заплати за щатните служители (според обяснителната таблица)	83.566.000
§ 3.	Възнаграждение за извънреден труд — порционни пари и др.	1.931.000
§ 4.	Формено облекло на щатните служители	2.712.200
§ 5.	Пътни и дневни пари	9.000.000
§ 6.	Възнаграждение на външни лица за участие в комисии и съвети, за отделно извършена работа и др.	4.000.000
§ 7.	Помощи и награди на служителите	1.200.000
		102.409.200

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 8.	Наем на помещенията	5.600.000
§ 9.	Поддържане на помещения	2.000.000
§ 10.	Отопление и осветление	4.000.000
§ 11.	Канцеларски разходи	11.000.000
§ 12.	Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а)	доставка на нови	10.000.000
б)	поправка и поддържане	2.000.000
§ 13.	Превозни средства:	
а)	доставка на нови	5.500.000
б)	поправка и поддържане, включително доставки на горивни и смазочни материали и др.	3.500.000
§ 14.	Разходи за копирно платно, хелиографна хартия, хартия за планове, чертежни пособия и др.	3.000.000
§ 15.	Разходи за посрещане на гости и отпразнуване на тържества	1.000.000
§ 16.	Безочетни разходи	240.000
§ 17.	Връщане неправилно внесени суми и плащане на злоупотребени и присъдени суми	1.000.000
		48.840.000
		Всичко по група III . . . 151.249.200

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопански разходи

Група IV

А. Лични разходи

§ 18.	Заплати на щатните служители според обяснителната таблица	61.888.600
§ 19.	Възнаграждения за извънреден труд и др.	1.030.000
§ 20.	Формено облекло на щатните служители	2.338.000
§ 21.	Пътни и дневни пари	5.000.000
§ 22.	Помощи и награди на служителите	500.000
		70.756.600

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Веществени разходи

§ 23.	Наеми на помещения и други имоти	2.200.000
§ 24.	Поддържане на помещенията, поправки и др.	700.000
§ 25.	Осветление и отопление	3.900.000
§ 26.	Канцеларски разходи	2.500.000
§ 27.	Инвентарни предмети	
а)	доставка на нови	2.500.000
б)	поправка и поддържане	300.000
§ 28.	Инвентарни предмети за стопански цели:	
а)	доставка на нови	6.600.000
б)	поправка и поддържане, включително гориво за помпените станции, бензин, нафта и др.	12.000.000
		18.600.000

§ 29.	Превозни средства	
а)	доставка на нови	6.000.000
б)	поправка и поддържане, включително доставка на горивни, смазочни и други материали	3.460.000
		9.460.000
§ 30.	Храна на животните	500.000
§ 31.	Разходи за копирно платно, хелиографна хартия, копия, хартия за технически планове и др.	2.000.000
§ 32.	Преустройство, поправка и поддържане на общ. сгради и други	38.000.000
§ 33.	Направа и поправка на комунални обекти	27.358.000
§ 34.	Направа, поправка мостове, стени и др.	18.076.200
		126.094.200
		Всичко по група IV . . . 196.850.800

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 35.	Помощи на обществени организации публично-правни цели, съгласно обяснителна таблица	214.900.000
§ 36.	Премии за конкурси, за научни технически трудове	2.000.000
		216.900.000
		А всичко . . . 685.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I.	— Капиталовложения	120.000.000
Група III.	— Стопанско управление	151.249.200
Група IV.	— Стопански разходи	196.850.800
Група VI.	— Соц.-здравни и битови цели	216.900.000
		Всичко . . . 685.000.000

ОБЯСНИТЕЛНА ТАБЛИЦА към § 35

1.	Субсидия за снабдителния отдел — за доставка на материали и разпределения	200.000.000
2.	Организиране и оформяване лансирна палата в Пловдив и Русе — както и организиране и поддържане техническа служба за другите градове	4.000.000
3.	Профсъюза на служителите при Министерството на комуналното стопанство и благоустройството и М-вото на строежите	4.000.000
4.	Съюз БИА.	500.000
5.	Съюз на средните техници	500.000
6.	Профорганизацията при М-во на ком. стоп. и благоустройството	5.900.000
		Всичко . . . 214.900.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата министърът на железопътните, автомобилните и водните съобщения.

Министър Стефан Тончев: (От трибуната) Другари народни представители и представителки! Бюджетопроектът на Министерството на железопътните, автомобилните и водните съобщения за 1949 г. възлиза на общата сума 5.284.000.000 лв. Към Министерството на железопътните, автомобилните и водните съобщения се числят още 13 държавни предприятия на самоиздръжка, които са упражнявали през 1948 г. производствено-финансови планове на кръгла сума 43 милиарда лева.

За 1949 г., с оглед на увеличеното капитално строителство, съгласно народостопанския план за 1949 г., производствено-финансовите планове на държавните предприятия ще достигнат кръгло сумата 47 милиарда лева.

От направеното разпределение по предназначение и по вид на предвидените в бюджетопроекта на министерството кредити за 1949 г. е видно, че най-голямото перо съставлява кредитът 4.395.000.000 лв., който се отпуска от държавния бюджет за капиталовложения на Дирекцията на въздушните съобщения и на държавните предприятия на самоиздръжка.

Производствено-финансовият план на държавното стопанско предприятие Главна дирекция на железниците през 1948 г. възлизаше на 26.463.000.000 лв. приходи и толкова разходи. За 1949 г. същият не е още окончателно изготвен, но се предполага да се движи в същите рамки.

На 9 септември 1944 г. Отечественият фронт завари железопътния транспорт в крайно лошо състояние, с разрушени от бомбардировките ремонтни заводи и работилници, износен и

разнебитен подвижен състав — локомотиви и вагони — износен и зле поддържани железен път и съоръжения по него.

Първата задача, която наложително се постави пред управлението на железниците след 9 септември 1944 г., беше да се възстановят разрушените постройки и привеле в изправност подвижният състав, пътят и съоръженията му.

Наличният локомотивен и вагонен парк се оказа недостатъчен за нарасналите нужди на трафика, но благодарение на благосклонната и братска помощ на Съветския съюз ние успяхме да закупим от последния, и то на сравнително ниски цени, 127 локомотива и 6.000 сточни вагони.

Благодарение на същата братска помощ на Съветския съюз, с изпращането на специалисти по ж. п. транспорта у нас, ние успяхме по техните съвети и указания да възобновим разнебитения локомотивен парк. И докато преди идването на съветските специалисти 40% от локомотивите и 25% от вагоните бяха в крайно лошо състояние и напълно неизползуваеми за трафика, с тяхна помощ успяхме в кратко време да ги поправим напълно и по този начин не само бяха задоволени нарасналите нужди на трафика, но се и отделиха 150 отремонтрани и изпробвани локомотиви в резерва. По препоръка на съветските специалисти бяха проведени редица мероприятия, които докараха съществено подобрене на железопътния транспорт и благодарение на което извършената по железниците работа в изпълнение на двегодишния народостопански план, в сравнение с 1939 г., значително се увеличи.

Така, превозни стоки в тонове през 1939 г. имаме 6.108.000, през 1947 г. — 8.276.000, а за 11 месеца от 1948 г. — 8.830.000. Превозими пътници през 1939 г. 12.345.000, през 1947 г. — 41.696.000, а за 11 месеца от 1948 г. — 46.812.000. Натоварени сточни вагони средно на ден през 1939 г. — 1200, през 1947 г. — 1852, а през 11 месеца от 1948 г. — 2120. Оборот на вагоните в денонощие през 1939 г. 9, през 1947 г. — 7, а през 11 месеца от 1948 г. — 5.5. Бруто товар на сточен влак в тона: през 1939 г. един влак носеше 390, през 1947 г. — 430, а сега, през 1948 г., стигнаха до 466. Нето товар на сточен влак в тона: 190 през 1939 г., 240 през 1947 г., 226 през 1948 г. Изминати влакови километри пътници през 1939 г. — 6.568.900, през 1947 г. — 6.800.000, а през 11 месеца на 1948 г. — 6.987.000. Изминати влакови километри сточни — тук сме малко по-зле — през 1939 г. 6.037.700, през 1947 г. — 8.200.000, а през 1948 г. — 7.729.000. Неизпълнението на плана за сточните превози за 1948 г. се дължи на липсата на стоки за превозване, не по наша вина.

Обаче наред с тия значителни постижения в нашия ж. п. транспорт ние показахме и редица слабости. Мерките, които се взеха за задръжаване на дисциплината и повдигане съзнанието на персонала, не дадоха очакваните резултати. Все още единоначалието не е напълно проведено и укрепено. Дисциплината също така не е на нужната висота.

Като сериозна слабост следва да отбележа затрудненията, които се явиха напоследък с извозването на товари въглища от мина «Перник». Макар че това до голяма степен се дължеше и на изчерпаните въглищни запаси в депата в началото на м. декември, когато се отмениха и значителен брой товарни влакове, ние не можяхме бързо да се справим с положението поради липса на гъвкавост и да превъзмогнем трудностите при положение, че напоследък се доставяха въглища в задоволително количество.

След упорити усилия от страна на ръководния и изпълнителен персонал положението се нормализира, въглищата от мина «Перник» се извозиха и сме уверени, че в бъдеще такива затруднения няма да бъдат допуснати.

През последните седмици бързите и пътническите влакове се движат и пристигат в крайните тари със значителни закъснения. Това се дължи на лошокачествените въглища, на извънредно тежките и претъпкани влакове и на преситеността на някои линии поради силното увеличение на трафика. Отчасти вина за закъсненията имат и някои наши недобри железопътни служители, които биват своевременно издирвани и строго наказвани. Понастоящем се провеждат редица мероприятия, които ще доведат в близко време до нормализиране движението на бързите и пътническите влакове.

Трябва да подчертаем обаче, че въпреки положените старания и усилия не можахме да се направят достатъчни подобрения на социалните и битовите условия на персонала. Нашият персонал все още работи и живее при доста трудни условия. Особено остро се чувства жилищната криза, тъй като поради опраличените кредити можахме да се построят само малък брой жилища, а исканията за строеж на такива жилища, за моя и на персонала по транспорта тля, не се уважиха.

Също така значителна част от персонала не бе достатъчно обут и облечен, за да посрещне суровата зима, която се изпречи тази година неочаквано пред нас.

Друго съществено затруднение по ж. п. транспорт през първите две години на народостопанския план е, че ние нямяхме напълно установен планов превоз, вследствие на което през зимните и пролетните месеци трафикът е слаб, а през летните и есенните — много голям. Това би се избягнало, ако всички одържавени предприятия запазват равномерно своите превози през цялата година, с което ще се допринесе както за редовността на транспорта, така и за редовния подвоз на стоките към консумативните центрове. Резултати от прилагането на наредбата за денонощното товарене и разтоварване на вагоните има и като пръв положителен резултат е спирането на без-

разборно капаиране на вагони от страна на наши клиенти, което извънредно много затрудняваше нашето вагоноразпределение и правилното използване на вагоните.

Друг положителен резултат от прилагането на тази наредба е увеличението на броя на натоварените дневни вагони, който се повиши от 1800 на 2500—2600. С това кризата за вагони беше значително смекчена.

Що се отнася до културното обслужване на пътниците, тук съществуват редица слабости и затруднения. Докато пътническият трафик е увеличен с 400% спрямо 1939 г., броят на пътническите каруци е увеличен едва с 10% спрямо този от същата година. Това води към препълване на влаковете, а оттам към повреждане и замърсяване на каруците. Липсата на резервни каруци пречи за подновяването на последните, за почистването и дезинфекцирането.

В порядък на самокритика трябва да признаем, че лошото обслужване на пътниците, липсата на чистота, на редовно отопление и др. се дължат не само на груба немарливост от страна на нашите служители, които своевременно се наказват, но и на обстоятелството, че поради нарасналият пътнически трафик се композират дълги влакови композиции, при които се затруднява преминаването на парата от едната половина на влака в другата му половина.

Строежите при министерството. В областта на ж. п. строителство са постигнати значителни успехи. Ако до 9 септември 1944 г. фашистките правителства строяха ж. п. линии без оглед на стопанските нужди, с грабителски цели, то народното отечественофронтовско правителство си постави за задача да изгради една добра ж. п. мрежа в нашата страна, която да отговори на новите транспортни нужди, възникнали във връзка с бурния растеж на нашето народно стопанство, и едновременно да спомогне за икономическото издигане и за подобряване бита на населението от останалите краища.

Че това е така, най-добре показват резултатите от работата през периода на двегодишния стопански план.

През 1947 г. беше построен с помощта на нашата героична младеж първенецът на двегодишния стопански план — ж. п. линия Водуяк—Перник. През 1948 г. предсрочно беше завършено строителството на младежките ж. п. линии Ловеч—Троян, Самуил—Исперих и Сомовит—Черквица, по които вече е пуснато ж. п. движение.

В невидкано кратки досега в нашето ж. п. строителство срокове, само за един сезон бяха построени два огромни моста около гр. Кисуря на подбалканската ж. п. линия. Който не е ходил, нека да отиде да види тези гиганти на нашето строителство.

Въпреки значителните успехи в нашето строителство, има и редица сериозни слабости, за отстраняването на които се вземат съответни мерки.

Железопътни заводи и работилници. 9 септември 1944 г. завари ж. п. завод «Г. Димитров», наричан в миналото «Главна ж. п. работилница», в извънредно лошо състояние вследствие на бомбардировките. Независимо от разрушените най-ценни специални машини, голяма част от сечивните машини в ж. п. заводи и работилници бяха изхабени поради недостатъчните грижи от страна на фашистките режими и усиленото им използване, без да се държи сметка за нуждите на утрешния ден.

Благодарение на героичните усилия на работниците и на инженерно-техническия персонал, бившата Главна ж. п. работилница, понастоящем ж. п. завод «Г. Димитров», бе възстановена в кратък период от време и се пристъпи незабавно към целесъобразно разширение и обзавеждане с нови машини, инсталации и съоръжения.

Останалите работилници, с оглед на новите технологически процеси на работата, също се разширяват, като същевременно се снабдяват с необходимите за масово производство нови сечивни машини.

Ж. п. завод и работилници успяха да приведат локомотивния парк в кратко време в изправност и продължават усилено да възстановяват изостаналия негоден вагонен парк.

Всички задачи, които се поставиха на ж. п. завод и работилници с оглед да се отговори на нуждите на народното стопанство с необходимите годни, покрити и открити сточни вагони, бяха своевременно изпълнени, независимо от обективните и субективните пречки.

Двегодишният държавен народостопански план е изпълнен и преизпълнен както следва: чугунени отливки — със 126%; бронзови отливки — със 105%; ремонтни локомотиви — със 103%; ремонтни пътнишки вагони — със 135% и ремонтни сточни вагони — със 126%.

Независимо от изпълнението на плана заводът «Г. Димитров» построи извънпланово един нов локомотив серия 48, с всички части, изработени в самия завод, поради което бе с право провъзгласен за първенец между всички предприятия в деветосептемврийското съревнувание през 1948 г.

Автомобилни съобщения. От фашистката власт наследихме стар, износен и недостатъчен автомобилен парк, състоящ се от около 148 марки и над 1200 модели моторни коли. Ремонтът и поддържането се извършваше в дребни занаятчийски работилници, които не бяха в състояние да провеждат качествен и основни ремонти.

Над 80% от моторните коли бяха частно притежание и не се поддаваха на организация и на централно ръководене.

Създаването на Държавното автомобилно предприятие (ДАП), групирането на частните камioni в полудържавната организация СТОП, централното снабдяване и организирането на редица

държавни и обществени авторемонтни бази бяха предпоставките за поставяне плановото начало за автомобилния транспорт, за неговото централно ръководене и по-рационално използване.

Двегодишният превозен план е изпълнен както следва: пътничкият автобусен превоз — 130%, товарният превоз — 108%.

През последните две години допуснахме някои слабости, отстраняването на които значително подобри превозния капацитет на автомобилния парк.

Петгодишният народостопански план ни постави няколко поведителни задачи, а именно: увеличаване пътническия трафик със 172%, товарния трафик с 275%, увеличаване товароспособността на автобусния парк със 146% и на камнионния парк с 220%.

За да може да се справи с възложените задачи, на автомобилния транспорт се определиха през петилетката 11 милиарда лева, като само за 1949 г. са предвидени 1.700.000.000 лв.

През настоящата година ще започне строежът на два авторемонтни завода, които в края на 1950 г. трябва да бъдат окончателно готови и пуснати в експлоатация. С това проблемът за качествени генерални ремонти на части от парка ще бъде благоприятно разрешен.

Водни съобщения. Известна е истината, че по отношение на водния транспорт нашият народ и нашата държава стоят на последно място между Балканските държави, като не се смята Албания. Така, за цели 50 години на морето ние бяхме създали един флот с едва 30.000 тона товароспособност, състоящ се от 9 кораба. И колкото трудно беше създаден този флот, толкова лекомислено беше предаден той в ръцете на немския окупатор, за да се дойде до положението, на 9 септември България да няма нито един морски параход. Всички бяха потопени в Черно и Средиземно морета, ставайки жертва на немските агресори и фашистките български претелства.

Войната въобще напълно унищожи малкия ни флот на морето и парализира развитието на току-що създаващия се наш флот на Дунава.

При това положение на нашето корабоплаване дойде 9 септември. Правителството на Отечествения фронт веднага се залови с възстановяването на загубеното на морето и Дунава, и по-нататък — със създаването на морски и дунавски флоти в размери напълно да обслужват стопанството ни.

Още в 1946 г. бяха закупени три модерни морски кораби, а именно «България» със 7.000 тона товароспособност, «Родина» с 5.200 тона товароспособност и «Варна» с 3.000 тона товароспособност.

При новата преценка, която Правителството направи за значението на водния транспорт, само в две години бяха закупени кораби с 15.500 тона товароспособност, т. е. с товароспособност равна на 50% от тази на флота, създаден за 50 години от правителствата преди 9 септември.

Корабостроене. За него може да се каже, че след 9 септември 1944 г. се започна усилено довършване на корабостроителницата във Варна, която се превърна напоследък в завод «Трайчо Костов», за да може да се строят в него 3.000-тонни кораби. Двата хелинга се завършиха. Корабостроителницата се обзавежда с всичките необходими машини. Довършват се необходимите сгради. По този начин корабостроителницата напълно ще отговори на изискванията на петгодишния план, който предвижда построяването на няколко кораби.

Корабостроителницата в Русе. По петгодишния план ще бъде построена нова такава, която ще има капацитет и възможност да строи необходимите за речното ни корабоплаване кораби.

Пристанищни строежи. На морето след 9 септември усилено се разширяват най-големите пристанища Варна и Бургас, като същевременно се предвижда пълната им механизация. По този начин техният капацитет ще порасне до размери напълно да отговарят на нуждите на стопанството ни.

Въздушни съобщения. През 1947 г. бе открита първата въздушна линия София-Пловдив-Бургас с дължина 360 км. и се извършиха няколко летения в чужбина с пътници.

Откри се също така санитарна авиация у нас, като на Българския «Червен кръст» се оставиха на разположение санитарни самолети. През 1948 г. Дирекцията откри експлоатацията на още една вътрешна линия за Северна България: София-Горна Оряховица-Варна-Бургас и обратно и се удължи експлоатационната дължина на линията София-Бургас и до Варна с редовно кацане в Пловдив. Откри се също и редовна международна въздушна линия София-Белград-Прага и обратно по един път седмично. Санитарната авиация продължи своята дейност през цялата 1948 г. Чрез петгодишния народостопански план за времето от 1949 до 1953 г. Дирекцията на въздушните съобщения ще увеличи значително своята дейност. Както по отношение на транспорта по вътрешните и международните въздушни линии, така и по отношение на материалната част ще се добият резултати, които ще издигнат въздушния транспорт на по-голяма висота. Въздушните линии от 4 през 1948 г. ще се увеличат през петилетията на 12, от които 8 вътрешни и 4 външни. През петилетията 1949-1953 г. се предвижда да се набавят и специални самолети за стопански нужди — за обезвреждане посевите и други земеделски култури от насекоми и вредители и унищожаване маларични места от комари.

Другари и другарки народни представители! В недалечното минало при министерството се създаде една нова дирекция, назована Деспрет. Успоредно със създаването на външни и износни централи за търговия с чужбина и такива за вътрешна

търговия, отечественофронтовската власт съчете, че е необходимо транспортните услуги да бъдат иззети от ръцете на частния експедитор, вътрешен и международен, и да се предадат в ръцете на една държавна организация. На 15 октомври 1947 г. се поставиха основите на такава цялостна държавна организация, която само за една година дейност до края на 1948 г. може да постигне следните резултати: основа 60 клона и 100 агенции в цялата страна; ликвидира всички експедитори частници в областта на международния транспорт и 70% във вътрешния транспорт; само в София, вместо 100 транспортни къщи и експедиторски бора с повече от 1200 души персонал, днес има само една централа с пет района и персонал общо около 350 човека; създаде от международен мащаб отлично организирана информационна служба, спомогна да се вмъкнат в търговските договори специални транспортни клаузи, които значително поевтиниха превозите и облекчиха стопанството ни от излишно изразходвани и безконтролно давани суми.

Друго едно предприятие, което също така се учреди към Министерството на съобщенията, това бе дирекцията «Балкантурист». «Балкантурист» се създаде, за да запълни една празнота в нашия стопански живот, да организира стопанския туризъм, т. е. на първо място да привлече чужденци в нашата страна, като ги запознае с природните й красоти, а освен това с политическите, културните и стопанските наши постижения. Досега предприятието е развило доста голяма пропагандна дейност в страната и чужбина. «Балкантурист» е устроил около 1400 екскурзии с около 7000 души екскурзанти — българи и чужденци. През 1949 г. предприятието предвижда да разгъне най-широка пропагандна дейност у нас и в чужбина.

Ето, другари, това е в общи черти картината на нашия железопътен, автомобилен, воден и въздушен транспорт. Двегодишният народостопански план е наистина изпълнен. Но ние трябва да отчетем, че съществуват редица още слабости в него, които министерството отчита и с които ще бъде ликвидирано още през 1949 г.

Резултатите от дейността на нашия транспорт през 1948 г. в сравнение с миналите години показват очевиден напредък, независимо от положението, в което беше поставено нашето министерство като старо министерство, като богато министерство. При съставянето на петгодишния държавен план, което министерство имаше нужда от средства, казваше така: дайте да късаме от железниците! И действително от железниците се откъснаха чувствителни суми, откъснаха се суми в размер на няколко милиарда лева.

Без оглед на това, имайки пред вид големите отговорности, които лежат пред нашия транспорт, ние поемаме всичката отговорност да изпълним онова, което е начертано да се извърши в петгодишния стопански план, и специално това, което е нужно да се извърши по плана за 1949 г. Въпреки всички недостатъци и лишения, ние с готовност заявяваме, че ще го изпълним не за 12 месеца, а за много по-малко.

Като се има пред вид всичко това, което ви изложих в сухи цифри, аз имам куража да ви помоля да гласувате на второ четене проектобюджета на Министерството на железопътните, автомобилните и водните съобщения за 1949 г. (Ръкоплескания)

Председателстващ Яни Янев: Има думата докладчикът.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 18. — МИНИСТЕРСТВО НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИТЕ, АВТОМОБИЛНИТЕ И ВОДНИ СЪОБЩЕНИЯ

а) ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по запланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.	4.019.000.000
	4.019.000.000

Председателстващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетения параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопанско управление

Група III

А. Лични разходи

§ 2. Заплати на щатните служители (според обяснителните таблици)	32.580.000
§ 3. Възнаграждения за извънреден труд: храна	1.500.000
§ 4. Формено и работно облекло на щатните служители	800.000
§ 5. Пътни и дневни пари	1.000.000
§ 6. Възнаграждение на външни лица за участие в разни комисии, съвети или за отделно извършена работа	500.000
§ 7. Помощи и награди на служителите	250.000
	36.630.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 8. Наемане на помещения	1.500.000
§ 9. Поддържане на помещения	1.500.000
§ 10. Отопление и осветление	2.500.000
§ 11. Канцеларски разходи	2.200.000
§ 12. Инвентарни предмети (домашински и канцеларски):	
а) доставка на нови	1.500.000
б) поправка и поддържане	500.000
§ 13. Превозни средства, поправка и поддържане	3.000.000
§ 14. Посрещане гости и отпразнуване тържества	1.500.000
§ 15. Безотчетен фонд	240.000
	14.440.000

Всичко по група III . . . 51.070.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

В. Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 16. Помощи на обществени организации (според обяснителната таблица) и на частни лица	930.000
	930.000
Всичко . . .	4.071.000.000

ТАБЛИЦА

за разпределение кредита по § 16

1. Вноска на отдел медицински при БДЖ за лечение служителите и семействата им	720.000
2. Разходи за физкултурата на служителите	100.000
3. Вноска в Железничарската каса	110.000
Всичко . . .	930.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграф и таблицата, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

б) ДИРЕКЦИЯ АВТОМОБИЛНИ СЪОБЩЕНИЯ

Стопански разходи

Група IV

А. Лични разходи

§ 1. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	42.300.000
§ 2. Възнаграждение за извънреден труд, храна или порционни пари и лекторски пари	14.000.000
§ 3. Формено и работно облекло на служителите	1.300.000
§ 4. Пътни и дневни пари	3.000.000
§ 5. Разходи за превози на служители и пощенината им и на служебен инвентар по БДЖ, БРП, и БМФ	1.500.000
§ 6. Възнаграждение на външни лица за участие в комисии, съвети или за отделно извършена работа	800.000
§ 7. Помощи и награди на служители	300.000
	63.200.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 8. Наемане на помещения	2.000.000
§ 9. Поддържане на помещения	1.500.000
§ 10. Отопление и осветление	2.500.000
§ 11. Канцеларски материали	17.000.000
§ 12. Инвентарни предмети:	
а) доставка на нови	15.000.000
б) поправка и поддържане	2.000.000
	17.000.000

§ 13. Превозни средства:

а) доставка на нови	15.000.000
б) поправка и поддържане, вкл. доставка на горивни и смазочни материали	7.830.000
	22.830.000
	62.830.000

Всичко по група IV . . . 126.030.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

В. Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 14. Помощи на обществени организации (според обяснителната таблица) и на частни лица	1.970.000
	1.970.000
Всичко . . .	128.000.000

ТАБЛИЦА

за разпределение кредита по § 14

1. Вноска на отдел медицински при БДЖ за лечение служителите и семействата им	1.110.000
2. Заплащане на почивни станции за служителите и семействата им	500.000
3. Разходи за физкултурата на служителите	200.000
4. Вноска в Железничарската каса	160.000
Всичко . . .	1.970.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

в) ОТДЕЛ ЗА ПРАВИТЕЛСТВЕНИ МОТОРНИ КОЛИ

Стопански разходи

Група V

А. Лични разходи

§ 1. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	20.835.000
§ 2. Възнаграждение за извънреден труд, наднормено производство, храна или порционни пари	8.000.000
§ 3. Формено и работно облекло на служителите	714.000
§ 4. Пътни и дневни пари	500.000
§ 5. Разходи за превози на служителите и пощенината им и на служебен инвентар по БДЖ, БРП и БМФ	1.000.000
§ 6. Надници на временно наети физически работници, както и за заплащане надници на временно наети лица, заместващи заболели, мобилизирани и др. под. служители	500.000
§ 7. Възнаграждение на външни лица за участие в разни комисии, съвети или за отделно извършена работа	200.000
§ 8. Помощи и награди на служители	400.000
	32.149.000

Председателстваващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 9. Наемане на помещения	1.500.000
§ 10. Поддържане на помещения	2.000.000
§ 11. Отопление и осветление	1.850.000
§ 12. Канцеларски материали	2.000.000
§ 13. Инвентарни предмети:	
а) доставка на нови	500.000
б) поправка и поддържане	200.000
§ 14. Инвентарни предмети, машини и съоръжения за работниците:	
а) доставка на нови	10.000.000
б) поправка и поддържане	300.000
§ 15. Превозни средства:	
а) доставка на нови	39.100.000
б) поправка и поддържане, включително доставка на горивни и смазочни материали	48.743.000
	87.843.000
	106.193.000

Всичко по група IV . . . 138.342.000

Председателствуващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

В. Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 16. Помощи на обществени организации (според обяснителната таблица) и на частни лица	1.658.000
	1.658.000
Всичко	140.000.000
Всичко по букви а), б) и в)	4.339.000.000

ТАБЛИЦА

за разпределение на кредита по § 16

1. Вноска в отдел медицински при БДЖ за лекуване на служителите и семействата им	595.000
2. Заплащане в почивни станции за служителите и семействата им	700.000
3. Разходи за физкултурата на служителите	100.000
4. Вноска в Железничарската каса	83.000
Всичко	1.658.000

Председателствуващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Г) ДИРЕКЦИЯ НА ВЪЗДУШНИТЕ СЪОБЩЕНИЯ

Б. Разходи

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по запланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.	495.000.000
	495.000.000

Председателствуващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопански разходи

Група IV

А. Лични разходи

§ 2. Заплата на щатните служители (според обяснителната таблица)	120.000.000
§ 3. Възнаграждения по чл. 21 по закона за щатните таблици на държавните служители	14.000.000
§ 4. Храна и порции на щатните служители	20.000.000
§ 5. Формено облекло на щатните служители	17.000.000
§ 6. Пътни и дневни пари	8.000.000
§ 7. Възнаграждения на външни лица за участие в разни комисии, съвети или за отделно извършена работа	1.000.000
§ 8. Помощи и награди на служителите	500.000
	180.500.000

Председателствуващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 9. Наемане на помещения и други имоти	2.000.000
§ 10. Поддържане на помещенията, инсталациите и хигиената	37.000.000
§ 11. Отопление и осветление	4.000.000
§ 12. Канцеларски разходи	3.200.000
§ 13. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) доставка на нови	15.800.000
б) поправка	200.000
§ 14. Инвентарни предмети за стопански цели:	
а) доставка на нови	2.300.000
б) поправки и поддържане	200.000
§ 15. Превозни средства, поправка и поддържане	5.000.000
§ 16. Разходи по превоз на хора и инвентар	500.000
§ 17. Храна на хората неслужители	8.600.000
§ 18. Облекло, постелни предмети и бельо на хората неслужители	5.600.000

§ 19. Храна на добитъка и други разходи по стопанството	2.000.000
§ 20. Набавяне на учебни помагала и пособия	2.000.000
§ 21. Здравеопазване и лечение, набавяне лекарств	1.200.000
§ 22. Набавяне части и материали и бордна екипировка на самолетите и поддържащото им	118.000.000
§ 23. Набавяне горивни, смазочни и охлаждащи материали и съдове и инсталации за тяхното съхранение	166.900.000
§ 24. Такси и други разходи за кацане и подслоняване на български самолети в чужбина, наем за използване чуждестранни самолети	2.000.000
§ 25. Посрещане на гости и отпразнуване на тържества	1.000.000
§ 26. Пропаганда и разгласа	3.000.000
§ 27. Връщане неправилно внесени суми, изплащане злоупотребени и присъдени суми	500.000
	381.000.000

Председателствуващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 28. Обезщетения и премии по закона за въздухоплаването, осигуровки	5.000.000
§ 29. Помощи и субсидии, международни вноски:	
а) международни вноски	1.000.000
б) за столовете	1.000.000
в) помощи за профорганизаците	500.000
	2.500.000
	7.500.000
Всичко за дирекцията	1.064.000.000

Председателствуващ Яни Янев: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Давам половин час почивка на другарите народни представители да се нахранят, след което заседанието ще продължи.

(След отидна)

Председател Райко Дамянов: (Звъни) Заседанието продължава.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«МИНИСТЕРСТВО НА ПОЩИТЕ, ТЕЛЕГРАФИТЕ И ТЕЛЕФОНИТЕ».

Председател Райко Дамянов: Има думата министърът на пощите, телеграфите и телефоните др. Цола Драгойчева.

Министър Цола Драгойчева: (От трибуната. Посрещната с ръкоплескания) Другари и другари народни представители! Бюджетът на Министерството на пощите, телеграфите и телефоните, който се предлага на вашето одобрение, е вярно отражение на творческата финансова и икономическа политика на Правителството на Отечествения фронт, е отражение на вашето разбиране на народните интереси, а също така най-голямо доказателство за големите международни икономически връзки, които има нашата Народна република с братския велик Съветски съюз, страните от народните демокрации и редица други страни.

Едва ли има друго ведомство, живяло толкова дълги години — както пощите у нас са живели над 70 години — на което да е обръщано толкова малко внимание. За цели 70 години — може да се види удивително — неговите инвестиции достигат едва около 10 милиарда лева, в които влизат недвижими имоти, т. т. линии, междуградски и градски мрежи, технически уреди в градските центри, инструменти за строенни, подвижности и незавършени строенни.

А само с петгодишния държавен народостопански план вие, народните представители, с високото разбиране на представители на българския народ, вече гласувахте за инвестиции на п. т. т. 9 милиарда лева. А бюджетът за 1949 г., който ви се предлага от Правителството за одобрение, е 4.881.000.000 лв., от която сума за капиталовложения се отделят 1.600.000.000 лв., а останалите 3.123.669.000 лв. — за стопански цели, за п. т. т. институт, за социални, здравни и битови нужди. На нашето ведомство — няма да е преувеличено, ако кажа — до тая година се е гледало преди всичко като на доходно ведомство на държавата. Ето защо на нашето ведомство предстои да ликвидира в ударен порядък много недостатъци, които са произлизали от неговата техническа изостаналост. Въз връзка с това и настоящият бюджет цели, като една от основните задачи, да започне разрешаването на въпроса за ликвидиране с техническата изостаналост.

Министерството на пощите, телеграфите и телефоните е от такова естество, че неговите достижения и слабости се виждат най-лесно и пряко от целия народ. Едва ли има селище, производство, учредение, член на Правителството, депутат, който да не е бил доведен до неякога до въвеждане от неуредиците в нашите телефони и телеграфи, от неизправността на колетната служба и др. Вина има и в самото ведомство, но основната вина трябва справедливо да бъде отредена на нашата крайно техническа изостаналост.

Основното предназначение на министерството е да задоволи действително нараналите нужди от бързи, сигурни пощенски, телеграфни и телефонни съобщения за населението, индустрията, земеделието, размината, народната отбрана, администрацията, да обслужи електрификацията, радиовръзките и радиоразпръскването. То има основна задача, да обезпечи бързи и евтини връзки и наред с това да увеличи приходите на държавата.

Приходите на държавата, както казах, по-рано са били решаващ момент. На него е заостряло вниманието си Правителството и Министерството на финансите. Мога да ви кажа, че за 1948 г. нашият бюджет е имал 2.600.000.000 лв. разход, а сме дали приход 3 милиарда лева; по плана беше 3 милиарда лева, а сме го надхвърлили.

Приходите, които е дало пощенското ведомство на държавата, са: за 1939 г. — 356 милиона лева, за 1947 г. — 2.598.000.000 лв., за 1948 г. — 3 милиарда лева и за 1949 г. е запланувано 3.670.000.000 лв., без Спестовната каса, а заедно със Спестовната каса — около 4 милиарда лева.

Въпреки малкия разходен бюджет, който ни се определи миналата година и който беше определен без инвестиции, само за поддържане на нашите съоръжения, ние успяхме да направим със свои специалисти някои повозведения, строежи и разширение на съществуващите наши съоръжения; можахме да построим една нова радиостанция при Костинброд, монтирана от наши специалисти, с което се спестиха на държавата над 200 милиона лева. Построихме от наши специалисти нова автоматична централа в с. Банки. Наши монтьори конструираха чехословашките монтьори и пуснаха междуградската и международната централа, която увеличи връзките от 23 на 40 работни места за страната и чужбина. Това е едно крупно достижение на нашите специалисти. Построиха се 200 км. нови т. т. линии и се свързаха нови селища. Кабелизираха се градовете Плевен, Ловеч, Шумен, Пазарджик, Кюстендил и др., вън от сумите по капиталовложението. Откриха се 40 автомобилни тракта и 30 сухопътни.

През тази година установихме радиотелеграфни връзки, освен с цялата Европа, направо с Ню Йорк. Имаше опити за връзка с Токио, Южна Корея, Китай. Имаше сключени договори с нашия братски велик Съветски съюз, Румъния и Чехословашия за размяна на въздушна поща, който договор ни дава възможност да влезем във връзка с цял свят.

За да обезпечим бързи и евтини връзки и увеличим приходите на държавата от п. т. т. услуги, налага се да се въведе повече и по-нова техника в п. т. т. служби. Техниката в Министерството на п. т. т. е една от най-изостаналите в Европа.

Особено крепяща е нуждата от автоматизиране градските телефонни мрежи и на първо място — София, да се включат в телефонната мрежа почти всички села, да се подобри качествено междуградската т. т. мрежа, чрез кабелизиране за инсталиране на високочестотни уреди, да се построят подходящи сгради за повите телефонни централи и за нуждите на другите служби, да се открият п. т. т. станции във всички централни общини, да се обхванат в пощенската мрежа всички населени места с ежедневно обслужване, да се увеличи мощността на радиотелеграфните предаватели и подобри вътрешната телеграфия.

За илюстрация колко сме изостанали в техническо отношение ще направя сравнение между нас и някои познати на нас страни. Например в Чехословашия една п. т. т. станция се пада на 3299 жители; в Унгария — на 3628 жители; във Франция — на 2405 жители; в Швейцария — на 1102 жители; а у нас — на 6200 души население. А на една телеграфна станция се падат по 12.319 души.

През 1947 г. у нас има 3100 селища с телефонна връзка; през 1948 г. те станаха 3120. Вие виждате, че много малко са се увеличили — само с 20. А постовеите са пораснали от 47.100 на 51.140.

От всички селища, които имаме в страната — 4796 — според данните на статистиката от 1 април 1946 г., от които 106 града, 3072 селища се обслужват от п. т. т., а 1724 селища се обслужваха досега и продължават да се обслужват криво-ляво от общините. Освен тия селища, имаме 823 махали и 507 колиби, които не са взети под внимание при изчисленията. За тях и дума не става, когато сме гласували бюджетите или сме искали да решим въпроса; като че ли това не са наши жители.

През 1949 г. ние целим да свържем поне всички околйски съвети с пряка телефонна връзка със София — не още помежду им.

Пощенската служба от друга страна е една от най-изостаналите в техническо отношение. Тя е такава служба, която все още не познава механизацията. В Съветския съюз механизацията на пощенската служба е такава, че там три четвърти от сортировката на писмата, тяхното разпределение, тяхното извозване става с машини. У нас всичко върви по старому, съсем вехто. Почти всички операции се извършват ръчно, а пренасянето на пощенските пратки — с малко изключения — между

много от станциите, които са отдалечени от влака, а и прибирането от влака става с каруци, мулета, магарета и пеши куриери.

Налага се, значи, да се ускори ликвидирането с безредието, закъсняването и губенето на пратките, да се обезпечат необходимите технически съоръжения, моторни коли, фургонетки, мотоциклети, моторетки, велосипеди, електрокари и пощенски вагони. Особено болен и най-сложен е въпросът за пощенските вагони, с които ние разполагаме. Това са само 70 вагона, които датуват от 1895 и 1902 години. Най-младите са 25-годишни, а най-старите са 50-годишни вагони. А животът на един вагон е 15 години. Голяма част от тях представляват вече опасност за движението на влаковете, защото се прикачват към общите композиции.

Ето защо ние поставихме въпроса в тазгодишния бюджет и в следващия, за тия две години, щото 20-те вагона, които ни се отпускат за петилетката, да ги получим за първите две години, за да можем да освежим малко-много този именно наш парк от вагони и да ускорим това, което е необходимо за разнасянето на нашата държавна и гражданска кореспонденция и пратки.

Слабата механизация и крайно недостатъчната техника у нас се компенсират все още с по-голямото количество пощенски служители. Ето затова, плюс първото перо за капиталовложението, за усъвършенстването на нашата техника в ударен порядък стои и вторият въпрос — да се гласува в бюджета сума за нашите пощенски служители, които растат по вина на нашата техника все още в много по-голяма прогресия, отколкото е ръстът на производителността на труда, защото увеличението на производителността на труда се разрешава досега предимно за сметка на сръчността на работещия и организацията на работата. А това е огромна загуба на сили, време и продукция. И ние можем да похвалим п. т. т. служители, че огромната част от тях са много добри, честни служители на Отечествения фронт и родината и се отнасят с високо съзнание към всички свои задължения. Така например те посрещнаха с ентузиазъм трудовите норми, въпреки че знаеха какви са техническите възможности. Така, след въвеждането на трудовите норми през 1948 г., за сектора юли-септември, в сравнение с 1947 г., се установи, че производителността на труда в градските големи станции е нараснала: при радиотелеграфната станция с 60%, при телефонната служба — 45%, при морзовата служба — 30%, при Пощенската спестовна каса — 30%, спестовен отдел — 17%, чеков отдел — 7%. Централна пощенска станция, а) изходяща експедиция — 7% и б) входяща експедиция — 9%. Това показва, че ако ние имаме усъвършенствана техника, производителността на труда ще бъде много по-висока, а и нашата работна ръка, нашите служители ще бъдат много по-малко. Затова у нас може да направя силно впечатление, че ръстът на нашия персонал върви много бързо нагоре: в 1939 г. ние имаме 6.229 служители, в 1947 г. — 11.123, в 1948 г. — 11.897 и в 1949 г. те трябва да бъдат 12.956. Този ръст се диктува от една страна от разширяване на службите и от друга — от много ниската и изостанала наша техника. Аз ще ви приведа само един от случаите, за да видите каква икономия на служители и време можем да имаме, само ако автоматизираме нашите телефонни връзки. Една по-широка автоматизация на телефонните централи ще доведе до чувствително съкращение на най-многочислените наш персонал — телефонистите — като се знае, че една ръчна телефонна централа от 8.000 номера се обслужва от 233 служители, а за една автоматична телефонна централа също от 8.000 номера са нужни само 24 души. Вие разбирате где сме.

Недостигът, а някъде и липсата на превозни средства за занасяне на кореспонденцията и колетните пратки ни налага също увеличение на персонала. Трудностите обаче ние сме решили да преодолеем и ще ги преодолеем със здравото, положително вече отношение на Правителството на Отечествения фронт, на Димитровското правителство, което особено подчерта своето внимание при своя петгодишен план, със здравото народно отношение на нашите народни представители. С общи усилия ще решим тази голяма задача за нашата страна, която досега твърде много е оставала невидима, какво става зад решетките, какво става в тези пощенски палати, а се е знаело само едно: че колетите не пристигат, че връзките се кръстосват, че десетки разговори се чуват в телефона и че телеграмите не отиват навреме, или пък стават кракчи на колетите.

И ние се надяваме, че с общи усилия през предстоящата 1949 г., след гласуването на предложения ви за одобрение бюджет, ще реализираме заплануваното за годината.

(В залата влиза министър-председателят др. Георги Димитров, посрещнат със ставане на крака и ръкоплескания)

Ще построим Софийската телефонна автоматична централа с 25.000 номера, с което ще се разреши и съществуващата вече доста изостанала, особено в центъра на София, телефонна криза. Ще продължим строежа на автоматичните телефонни централи в градовете Пазарджик, Казанлък и Шумен с общо 5.500 номера и ще започнем строежа на нови автоматични телефонни централи в градовете: Пловдив, Сливен, Лом, Ямбол, Хасково и Враца, с общо 18.000 номера. С ръчна телефонна централа — това ще бъде автомат — изработена от нашата т. т. фабрика, ще инсталираме през 1949 г. нови 9.720 телефонни номера.

Във връзка с инсталирането на новите телефонни централи и устройството на постоянната междубанатна връзка, както и за създаване на по-добри условия за повишаване производителността на труда през 1949 г. ще продължим строежа на п. т. т. станции в Плевен, Хасково, Враца и др. на обща сума

330.000.000 лв. При строежа на стопанските сгради през 1949 г. министерството ще дава предимство на Добруджанския, Пиринския, Родопския и Странджанския краища.

Ще направим всичко, каквото зависи от министерството и неговите служители, за да използваме средствата за капиталовложенията, да отстраним редицата слабости в самото министерство и отделните служби, за да дадем заплануваното повишение на производителността на труда, както и реализирането на техническото строителство и повишението на техническия и културния уровень на нашите служители. Ще подобрим от друга страна програмата и методите на работата в нашия п. т. т. институт, в който тази година се учат 400 младежи и девойки, избрани, проверени народни синове и дъщери. За пръв път в нашето ведомство се учат за техници и началници 50 девойки.

Гаранция за реализирането на бюджета — който, надявам се, вие ще гласувате — са нашите предани т. п. служители, които дадоха златни орденосици, които, като специалисти, спестиха златна валута на нашата родина, които се оказаха рационализатори и изобретатели и на висок обществено-политически уровень служители и се отзовават на всяка инициатива на Правителството на Отечествения фронт и на нашата социалистическа родина.

Вашата подкрепа във всички начинания ще бъде подкрепа на интересите на нашата родина, ще бъде подкрепа на Правителството на Отечествения фронт, което, оглавявано от др. Димитров, ще подготви условията за изграждането на социализма в нашата страна. (Ръкоплескания)

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 19. — МИНИСТЕРСТВО НА ПОЩИТЕ, ТЕЛЕГРАФИТЕ И ТЕЛЕФОНИТЕ

Капиталовложения

Група I

§ 1.	За разходи по заплануванни обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.:	
а)	за стопански цели	1.620.000.000
б)	за културно-битови цели	60.000.000
		1.680.000.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Стопански разходи

Група IV

А. Лични разходи

§ 2.	Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	1.752.900.000
§ 3.	Възнаграждения по чл. 21 от закона за щатните табелици на държавните служители	200.000.000
§ 4.	Формено облекло на щатните служители	125.000.000
§ 5.	Пътни и дневни пари	40.000.000
§ 6.	Надници на временно наети лица	110.000.000
§ 7.	Възнаграждение за участие в комисии, съвети и за отделно извършена работа	1.000.000
§ 8.	Помощи и награди на служителите	5.000.000
		2.233.900.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 9.	Наемане на помещения и други имоти	22.000.000
§ 10.	Поддържане на помещенията	40.000.000
§ 11.	Отопление и осветление	60.000.000
§ 12.	Канцеларски разходи	25.000.000
§ 13.	Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а)	доставяне на нови	61.000.000
б)	поправка и поддържане	14.000.000
		75.000.000
§ 15.	Инвентарни предмети за стопански цели:	
а)	доставяне на нови	44.000.000
б)	поправка и поддържане	10.000.000
		54.000.000
§ 15.	Превозни средства — поправка и поддържане, включително и доставката на горивни и смазочни материали	75.000.000
§ 16.	Храна на животните, включително фуражни пари за товарене добитък, велосипеди и мотоциклети на т. т. контролори, надзорници и м. с. куриери	9.000.000
§ 17.	Поддържане на т. т. и други съобщителни съоръжения	100.000.000
§ 18.	Електрическа енергия	15.000.000

§ 19.	Пренасяне на пощата:	
а)	по БДЖ.	280.000.000
б)	за всички други случаи	100.000.000
		380.000.000
§ 20.	Разходи по превеждане на суми на чужди администрации	20.000.000
§ 21.	Поддържане паркове и градини	200.000
§ 22.	Отпечатване на ценни книжа и образците им и на всякакви други книжа и формуляри	35.000.000
§ 23.	За посрещане на гости и отпразнуване на тържества	1.000.000
§ 24.	Безотчетни разходи	240.000
§ 25.	Връщане неправилно внесени суми и изплащане злоупотребени и присъдени суми	2.329.000
		913.769.000

Всичко по група IV . . . 3.147.669.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Т. П. ИНСТИТУТ

Просвета и култура

Група V

А. Лични разходи

§ 26.	Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	9.100.000
§ 27.	Пътни и дневни пари	400.000
§ 28.	Възнаграждения:	
а)	на временно наети лица	1.000.000
б)	на лектори	1.000.000
		2.000.000
§ 29.	Помощи и награди на служителите	150.000
		11.650.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 30.	Наем на помещения и други имоти	2.000.000
§ 31.	Поддържане на помещенията	1.000.000
§ 32.	Отопление и осветление	1.200.000
§ 33.	Канцеларски разходи	300.000
§ 34.	Инвентарни предмети, домакински и канцеларски, оръжия, припаси и мундир:	
а)	доставка на нови	2.500.000
б)	поправка и поддържане	100.000
		2.600.000
§ 35.	Инвентарни предмети за стопански цели:	
а)	доставка на нови	4.000.000
б)	поправка и поддържане	600.000
		4.600.000
§ 36.	Храна на хората несслужители (войници, ученици и други)	19.000.000
§ 37.	Облекло, постелни предмети и бельо на хората несслужители	6.200.000
§ 38.	Учебни пособия	500.000
§ 39.	Купуване лекарства, дезинфекционни материали и средства	500.000
		37.900.000

Всичко по група V . . . 49.550.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 40.	Помощи:	
а)	На публично-правни тела за здравна застраховка на служителите от основната месечна заплата	6.281.000
§ 41.	На обществени организации, съгласно таблицата	6.000.000
§ 42.	На сегашни и бивши пощенски служители, съгласно таблицата	15.000.000
§ 43.	Поддържане на дневни детски домове	2.500.000
		29.781.000

Всичко за министерството . . . 4.907.000.000

П О В Т О Р Е Н И Е

Капиталовложения	1.680.000.000
Стопански разходи:	
а) лични разходи	2.233.900.000
б) веществени разходи	913.769.000
Просвета и култура (Т. п. институт):	
а) лични разходи	11.650.000
б) веществени разходи	37.900.000
Социални, здравни и битови цели	29.781.000
А всичко по бюджета	4.907.000.000

ТАБЛИЦИ
за разпределение кредитите по §§ 41 и 42
I. По § 41

1. На Т. п. съюз	2.500.000
2. На Международния пощенски съюз	3.000.000
3. На други организации и разходи във връзка с реклама и пропаганда на спестовността	500.000
Всичко	6.000.000

II. По § 42

1. На бивши пощенски служители	500.000
2. За подобрене храната на леговниците, пътни разходи за отиване и връщане до почивните станции и леговниците, за лекуване и леговане на т. п. служители и семействата им	9.500.000
3. Стипендии за специализация (чл. 58, ал. III, от зак. за държ. служители) за изплащане разликата между осн. мес. заплата и повишенията за изслужено време до 25.000 лв. едному на изпратените да следват във висше т. п. училище в чужбина	4.000.000
4. На пожарникари и милиционери за следване в съответните школи	1.000.000
Всичко	15.000.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 20. — МИНИСТЕРСТВО НА ИНДУСТРИЯТА И ЗАНАЯТИТЕ

МИНИСТЕРСТВО НА ИНДУСТРИЯТА И ЗАНАЯТИТЕ

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по планирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.	2.865.000.000
§ 2. За изплащане на отчуждени или купени места и сгради	120.000.000
	2.985.000.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопанско управление

Група III

A. Лични разходи

§ 3. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	87.551.600
§ 4. Възнаграждение за извънреден труд	730.000
§ 5. Формено облекло на щатните служители	2.350.000
§ 6. Пътни и дневни пари	5.000.000
§ 7. Възнаграждение на външни лица за участие в комисии, съвети и за отделно извършена работа	5.000.000
§ 8. Помощи и награди на служители	1.000.000
	101.631.600

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

B. Веществени разходи

§ 9. Наеми на помещения	2.130.000
§ 10. Поддържане на помещенията	3.000.000
§ 11. Отопление и осветление	3.500.000
§ 12. Канцеларски разходи	6.800.000
§ 13. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) доставка на нови	11.500.000
б) поправка и поддържане	500.000
§ 14. Инвентарни предмети за стопански цели:	
а) доставка на нови	7.500.000
б) поправка и поддържане	2.500.000
§ 15. Превозни средства:	
а) доставка на нови	2.000.000
б) поправка и поддържане, включително горивни и смазочни материали	6.000.000
	8.000.000

§ 16. Разходи за посрещане на гости	1.000.000
§ 17. Безотчетни разходи	240.000
§ 18. Връщане неправилно внесени суми по сключени бюджети и изплащане на злоупотребени и присъдени суми	200.000
	46.870.000
Всичко по група III	148.501.600

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопански разходи

Група IV

A. Лични разходи

§ 19. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	110.000.000
§ 20. Формено облекло на щатните служители	4.500.000
§ 21. Пътни и дневни пари	1.000.000
§ 22. Възнаграждение на лектори и други лица във фабрично-заводските училища и курсове	24.838.400
	140.338.400

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

B. Веществени разходи

§ 23. Наеми на помещения	2.000.000
§ 24. Поддържане на помещенията	10.000.000
§ 25. Отопление и осветление	6.120.000
§ 26. Канцеларски разходи	5.000.000
§ 27. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) доставка на нови	23.000.000
б) поправка и поддържане	2.000.000
§ 28. Инвентарни предмети за стопански цели:	
а) доставка на нови	14.000.000
б) поправка и поддържане	3.000.000
§ 29. Купуване лекарства и превързочни материали	300.000
§ 30. Храна на учениците при фабрично-заводските училища и курсове	100.000.000
§ 31. Облекло и постелочни на учениците при фабрично-заводските училища и курсове	70.000.000
§ 32. Учебни пособия, помагала и консумативни материали	60.000.000
§ 33. Двигателна сила за работилниците при фабрично-заводските училища и курсове	2.000.000
§ 34. Оборотен капитал за училищните работилници и курсове	2.000.000
	299.420.000
Всичко по група IV	439.758.400

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 35. Помощи:	
а) на столове	2.940.000
б) на организации	1.300.000
в) на Пловдивския мо-стрен панаир	15.000.000
г) награди за рационализаторски предложения във връзка с индустрията	3.000.000
д) за стипендии на ударници и рационализатори	12.000.000
е) за усъвършенстване преподавателските и административни кадри в страната и чужбина	3.000.000
ж) за бедни и даровити ученици	500.000
	37.470.000

Всичко за министерството 3.611.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I. — Капиталовложения	2.985.000.000
Група III. — Стопанско управление	148.501.600
Група IV. — Стопански разходи	439.758.400
Група VI. — Социално-здравни и битови цели	37.740.000
Всичко за министерството	3.611.000.000

Председател Райко Дамьянов: Оний народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата министърът на електрификацията и мелиорациите др. Кимон Георгиев.

Министър Кимон Георгиев: (От трибуната. Посрещнат с ръкоплескания) Драги другари и другарки народни представители! Пред вас е бюджетът на Министерството на електрификацията и мелиорациите. Цифрите в него ясно очертават от какво естество са разходите по това министерство. Аз не смятам да се спирам върху тези цифри, защото считам, че пред всички вас стои интересният въпрос за кризата в електропроизводството в страната. Считам, че е полезно да се спра върху този въпрос и да дам известно пояснение, за да има ясна представа на какво се дължи тая криза, а едновременно с това мисля да се освободят от известни погрешни схващания и заблуждения специално по въпроса за недоимъка на електропроизводството в нашата страна. Въпросът е извънредно много интересен. Той интересува не само народното представителство, той интересува цялото общество и затуй е желателно възможно по-ясно да се характеризира положението и състоянието на тая криза.

Преди всичко от какво естество е кризата в електропроизводството, има ли истинска криза в електропроизводството? Ето на тоя въпрос аз ще искам да отговоря най-напред.

През течение на годината е произведено 548 милиона и няколко стотин хиляди киловатчаса електрическа енергия. Планирано е за 1948 г. 561 милиона киловатчаса електрическа енергия. Следователно не се е успяло да се достигне плащът с около 12 милиона киловатчаса електрическа енергия, което съставлява около 2% от предвиденото да се произведе през течение на годината. Очевидно е за всички, че не са тези 2%, които характеризират това критично състояние в областта на електрооснабдяването. Ако се касае да се прецени електропроизводството с оглед на предписанията на двегодишния план, то достигнатото 98%, при особени условия през тая година, при които то се достига, е повече от очакваното. Въпреки това обаче кризата е налице.

Несъответствието между потреблението в областта на индустрията и в задоволяване на битовите нужди е очевидно крепящо. Ето защо едно обяснение на този въпрос се налага и затуй аз ще се спра и ще направя един малък анализ на цифрите за изтеклата година и за предшестващите години, за да можем да имаме ясна представа за естеството на трудностите в електрооснабдяването в нашата страна.

Казах вече, че не са 2% неизпълнение на плана, които могат да характеризират затрудненията в електрооснабдяването. Тогава къде са тези затруднения, от какво естество са те, откъде произхождат те? Ето върху този въпрос именно аз ще искам да се спра.

За да се види какво е отношението на произведеното през тази година спрямо миналите години, аз ще посоча само няколко цифри. През 1945 г. е произведено всичко 401 милиона киловатчаса; през 1946 г. — 441 милиона киловатчаса, значи, с 40 милиона киловатчаса повече, през 1947 г. — 488 милиона киловатчаса, значи, с 47 милиона киловатчаса повече от предшестващата година; в 1948 г. — 548.449.960 киловатчаса, или точно с 60 милиона киловатчаса в повече.

Следователно, ако е въпрос за оная постепенност, която следва ръстът на електропроизводството в нашата страна, 1948 г. отбелязва значителен напредък спрямо предшестващите години в смисъл, че докато в предшестващите години разликата между производството в годината и съответно ней предшестващата се движи около 40 милиона киловатчаса, разликата между 1947 и 1948 г. е 60 милиона киловатчаса и въпреки туй ние виждаме, че вместо да има едно подобрене, едно облекчение в електрооснабдяването в нашата страна, тъкмо обратно — през изтеклата година ние почувствахме едно силно затруднение и влошаване на електрооснабдяването в нашата страна.

Ето, значи, при тия цифри става още по-интересен отговорът на въпроса, откъде иде собствено това затруднение в електрооснабдяването на нашата страна. Аз пристъпвам да обясня именно този въпрос.

За обяснение на този въпрос аз ще прибегна към цифрите. През 1948 г. наистина сме произвели с 60 милиона киловатчаса повече електрическа енергия, отколкото в 1947 г., но сме ги произвели при един извънреден и твърде особен обстоятелства. Произвели сме в повече именно в периода, в който е най-влошено електрооснабдяването в страната. През второто полугодие сме произвели повече електроенергия, отколкото през първото полугодие. При това положение става още по-интересен въпросът. В първото полугодие на 1948 г. ние сме произвели 269.720.671 киловатчаса електрическа енергия, докато във второто полугодие сме произвели 278.709.279 киловатчаса енергия. Значи, с около 9 милиона киловатчас

сме произвели повече през второто полугодие, отколкото през първото полугодие. Докато в първото полугодие ние нямаше никаква криза в електрооснабдяването, във второто полугодие имаме чувствителна криза в електрооснабдяването.

Преди да обясня този факт, пека се спра върху още едно обстоятелство. Ако ние не можахме да изпълним плана с 2% относно електропроизводството, това между другото се дължи на обстоятелството, че в първото полугодие ние имаме твърде значителна инсталирана мощност, която не се използва в достатъчна мярка и остана неизползувана. А вие знаете много добре, че електроенергията може да се ползува в момента на производството. За да има производство, трябва да има обезателно пласмент, трябва да има консумация; без консумация производство не може да има — освен, разбира се, ако се пуска електроенергията свободно.

През първата половина на годината ние страдаме от излишък на мощности, които не се използват. Това се дължи на обстоятелството, че през първата половина на годината главният ни консуматор, индустрията, беше в състояние на преорганизирание, на удряване, което състояние я лиши от възможността да се яви като такъв консуматор в цяла мйра, в каквото тя се яви веднага след като успя да стъпи здраво на краката си след удряването и организирането в края на първото полугодие. Ние я виждаме във второто полугодие като един голям и засилен консуматор, към който ние не бяхме достатъчно пригледени, за да можем да подхранваме тоя голям консуматор.

Второ. Докато през първата половина на годината нашият излишък от неизползувани електроенергии в голяма степен се дължеше на извънредно благоприятното климатическо състояние — в първата половина на годината паднаха толкова много дъждове, че ние имаме възможност да произвеждаме значително количество електроенергия от водните централи — през втората половина, когато именно консумацията у нас нарасна, тъкмо в този период водните централи не само че не можах да дойдат в помощ, а непрекъснато намаляваха, докато дохода до едно състояние на по-малко от една трета от нормалното производство на водните централи у нас.

Ето следователно тия два крупни факта са, които обясняват кризата в електрооснабдяването във втората половина на настоящата година. Ето какво говорят цифрите.

Водните централи през 1946 г. са дали 203.000.000 киловатчаса, през 1947 г. — 246.000.000 киловатчаса, а през 1948 г. — 236.000.000 киловатчаса. Макар и получени от водните централи през 1948 г. около 10.000.000 киловатчаса по-малко, отколкото в 1947 г., в същност обаче разпределението на добиването на електроенергия през течение на годината е крайно неблагоприятно, а именно: докато през 1947 г. производството от водните централи върви почти близо до равновесието и не спада повече от 17.000.000 киловатчаса на месец, производството през 1948 г. върви така: 25.000.000 киловатчаса през януари, 21.500.000 киловатчаса през февруари, 22.000.000 киловатчаса през март, 25.000.000 киловатчаса през април, 27.000.000 киловатчаса през май, 25.500.000 киловатчаса през юни, 22.500.000 киловатчаса през юли, 18.300.000 киловатчаса през август, 15.100.000 киловатчаса през септември, 12.400.000 киловатчаса през октомври, 10.950.000 киловатчаса през ноември и 8.620.000 киловатчаса през декември. Значи, от най-високата цифра през годината, а именно 27.000.000 киловатчаса през май месец, ние слизаем през декември на 8.000.000 киловатчаса, докато средното равнище на месец се пада да бъде около 20.000.000 киловатчаса.

Всичката тежест през втората половина на годината падна главно върху термичните централи. Термичните централи трябваше да бъдат в извънредно голямо напрежение, за да отговорят на нуждите на електрооснабдяването в страната. Тяхното напрежение стига до най-високите предели, недостигнати досега. За да имате представа за усилията, които са правени в термичните централи, ще ви дам също така няколко цифри.

Термичните централи през 1946 г. са произвели 221 мил. киловатчаса енергия, през 1947 г. — 225.000.000 киловатчаса, през 1948 г. — 292.678.363 киловатчаса. Значи, ние отскачаме веднага спрямо 1947 г. от 225.000.000 киловатчаса на 292.600.000 и нещо киловатчаса, което ще рече с 67.000.000 киловатчаса в повече са произвели тази година термичните електроцентрали спрямо миналата година. А в същност увеличаването на тяхната инсталирана мощност през годината е незначително. Ние имаме една единствена електрическа централа, която е инсталирана и започна да се ползува от февруари месец тази година — централата в Димитровград. «Марница I», от 7.000 киловата. 7.000 киловата — това ще рече около 25.000.000 киловатчаса производство в годината. Всички останали 35—40 милиона киловатчаса в повече са продукт на едно извънредно голямо напрежение, и то само през втората половина на годината. Ако през първата половина на годината термичните електрически централи бяха използвани така, както през втората половина, ние щяхме да имаме през първата половина на годината едно производство с около 35—40 милиона киловатчаса в повече и щяхме да надхвърлим твърде много предвиденото по плана — 561.000.000 киловатчаса. Но тогава, за голямо съжаление, консумацията нямаше, а ние произвеждахме, разбира се, строго в рамките на пласмента, на консумацията.

Значи, от една страна голямото несъответствие, което съществуваше в първото полугодие на годината между главния консуматор на електроенергия, индустрията, и възможностите да произведем, и от друга страна твърде много нарасналата кон-

сумация през втората половина на годината, когато обстоятелствата бяха крайно неблагоприятни за производството на повече електроенергия, която можеше да дойде и по пътя на производството от водните електроцентрали — това именно обстоятелство обяснява критичното положение в електроснабдяването през втората половина на изтеклата 1948 г.

Какво се възлага на Министерството на електрификацията и мелиорациите през настоящата 1949 г.? Както вече казах, ние успяхме през 1948 г. да произведем 548.429.560 киловатчаса енергия. През 1949 г. на министерството се възлага да произведе 690.000.000 киловатчаса електроенергия — което ще рече да произведе 142.000.000 киловатчаса електроенергия в повече, отколкото е произвело през изтеклата година. Отговаря ли това изискване на нашите сили, е ли съгласувано с новите електрически мощности, които ще бъдат въведени през течение на годината, за да можем да разчитаме на едно толкова крупно увеличение от 142.000.000 киловатчаса, което представлява повече от 25%?

По плана нам се предвижда през течение на годината да въведем нови мощности 28.000 киловата — от тях 18.000 киловата термически и 10.000 киловата водни. Всички водни обаче, за съжаление, се разчита да бъдат инсталирани едва към края на годината. Очаква се първата те да бъдат внесени в страната, а след това следва монтажът им. От практиката се знае, че едва към края на годината тия 10.000 киловата може би ще се успее да бъдат монтирани, но те производствен ефект не ще дадат. Следователно трябва да очакваме производствен ефект изключително от термическите централи.

Кои са тия термически централи, от които ние очакваме този ефект? Това е ТЕЦ—Надежда, 12.000 киловата, и котлени мощности, т. е. разширяване котлената мощност на съществуващите централи, които не са били напълно окомплектовани с котлена мощност, каквато е «Курило», «Адрия» при Черно море и централата във Варна. Всичко 18.000 киловата инсталирана мощност ние ще можем да използваме през течение на 1949 г. в повече от онова, което сме ползували през 1948 г. Производството на тези термически електроцентрали възлиза на около 73-74 милиона киловатчаса. В тези размери се движат капацитетът на производството на тези нововъведени или предстоящи да се въведат в близко време термически електроцентрали. Следователно остава един дефицит от около 71.000.000 киловатчаса, тъй като на министерството се възлага да разгъне едно производство от 142.000.000 киловатчаса повече, отколкото е произвело през изтеклата година.

Откъде би могло да дойде другото производство и възможно ли е изпълнението на плана за 1949 г. в областта на електропроизводството?

Владимир Арnaudов (р): Извинете, др. Георгиев, но не само чрез улицата, а и от авторитетни места и среди ни се натрапва на ушите, че, независимо от сушата, и нашите термически електрически централи били повредени и не сме били в състояние да ги поправим. Това върви от ухо на ухо.

Министър Кимон Георгиев: Ще кажа няколко думи и по това.

Всички наши електроцентрали без изключение са в действие, освен мощностите, които в този момент се инсталират. Вярно е, имаме термически електроцентрали, които са твърде много стари. Вие знаете, че от 1938 г. досега няма доставена нито една нова термическа електроцентрала, освен тая, която се инсталира в началото на изтеклата година и е в ползване от м. февруари 1948 г., а именно «Марица I», от 7.000 киловата. Всички други термически централи имат живот от 10 до 25 години, следователно или са на средата на своята износливост, или са вече съвършено към края на своята износливост. И поради това именно, че през течение на 1948 г., особено през втората половина на годината, термическите централи бяха в едно извънредно голямо напрежение, а съблязката у консуматора и особено, разбира се, в индустрията често пъти да се ползува малко повече, отколкото се полага по определения режим, внася известни малки смущения, тези смущения твърде подпомагат да се разпространява убеждението, че нашите термически централи са в състояние на негодност.

Не се касае за някаква негодност, въпреки че нашите централи имат между 10 и 25 години живот. Централите са сравнително твърде добре запазени. Мога да ви заявя например, че термическата централа «Курило», която засега е една от най-големите термически централи у нас, от 21 години, откак е строена и се употребява, за пръв път се отвори през тази година, за да се види какво е състоянието вътре на турбините и на генераторите. Вярно е, в една от тия турбини се констатира неизправност, която намалява до известна степен капацитета на производството на тая от агрегатите, обаче това се отстрани, дадох се съответните поръчки в чужбина на доставчика на тия централи в Швейцария, за да се доставят съответните части. Повредените части са заменени и централата е пусната пак в действие с едно незначително намаление на нейния капацитет. Така щото тая легенда, че нашите термически централи са негодни, не отговаря на истината.

Термическата централа в Пловдив изживя също така почти своя живот по години, но тя е още годна за използване. Трябва да се признае, че в миналото тия централи не са били ползувани с нужното внимание и осторожност. Всички тия централи влизат под разпоредбите на Министерството на електрификацията и то вече взема мерки една след друга да ги прегледа и пристъпва било към временен, било към основен ремонт. Тъкмо в този критически период ние трябваше, поемайки всичките тия централи от други служби, да пристъпим

към преглеждането и установяването на тяхното състояние. И това още повече отежни електроснабдяването през втората половина на годината.

Това е по въпроса, който ми беше зададен, за състоянието на нашите електроцентрали. Всички електроцентрали могат още да продължат да бъдат използвани.

Въпросът, на който се бях спрял напоследък, беше: ще можем ли ние наистина при тая твърде напрегнат план за електропроизводство през 1949 г. да отговорим на нуждите на нашия стопанство и на битовите нужди на нашия народ, когато ние ще инсталираме мощности, годни да произведат само около 70—71 милиона киловатчаса, а нам се предвижда да произведем през течение на годината 142 милиона киловатчаса в повече енергия, отколкото през 1948 г.? Ето на тая въпрос аз съм длъжен да отговоря.

Когато министерството се съгласи на това желание на Плановата комисия да се впише тази цифра, министерството, разбира се, положи ред усилия, които би трябвало да бъдат спазени, за да можем наистина да отговорим на това предписание на плана. Аз няма да се спирам върху тях. Те се отнасят главно до съвременното доставяне на ония съоръжения, които ще допълнят и ще позволят да се засилят някои от съществуващите централи и да поддържат техния нормален живот, а също така и съвременното поръчване на всички нови централи, с оглед на изпълнението на петгодишния стопански план.

Ако обаче аз лично поех ангажмента да изпълним плана през 1949 г., то се дължеше главно на съображението, което имах за възможностите да произведем съответното количество електрическа енергия през първото полугодие на 1949 г. Когато обяснявах причините за кризата през второто полугодие, и за излизаните, неизползувани през първото полугодие, аз казах, че ние миналата година през първото полугодие можехме да произведем много повече електроенергия, отколкото фактически произведохме, поради това, че нямаше достатъчно консумация.

Тесните връзки, които се установиха между Министерството на електрификацията и мелиорациите и Министерството на индустрията, установяването на един междинен комитет, състоящ се от техни и наши представители, които непрекъснато да обсъждат нашите възможности и техните потребности, ни дават всичката гаранция, че ония 70 милиона киловатчаса, които не ни достигат, с оглед на повече инсталирани мощности през течение на 1949 г., ще успеем да ги набавим. Тези тесни връзки съществуват, контактът е ежедневен, възможностите ни са напълно познати, техните потребности също така ни са напълно познати, съществува и готовността да бъдем в хармония и в самото производство, а именно индустрията да се нагоди през първата половина и особено в началото на тримесечието на годината така, щото всички ония индустрии, които консумират голямо количество енергия, да бъдат в пълен капацитет, снабдени с всички материали, за да разгънат пълно производство и да осъществят възможното най-голямо консумация. Тая вяра, че пълното съгласуване между нас и индустрията е палице, ни кара да сме убедени, че ние ще успеем да осъществим тези 142 милиона киловатчаса в повече от 1948 г.

За целта, разбира се, не е достатъчна само грижата на Министерството на индустрията да произвежда. Тук ще изиграе съществена роля и плановостта в снабдяването с материали и особено грижата на Министерството на търговията да снабди индустрията тъкмо с ония материали, които ще трябва особено през месеците април до юли включително, тия четири месеци, в които електропроизводството може да бъде показано до твърде високи размери, и по тая начин да може вече през август, когато настъпва периодът на преработване на земеделските продукти, да се насочи електропроизводството изключително към ония производства, които имат за обект преработването на тия продукти.

При една пълна съгласуваност между Министерството на електрификацията и мелиорациите и Министерството на индустрията ние сме дълбоко убедени, че ще успеем да изпълним този прекомерно напрегнат за сегашната електромогност на нашата страна план.

Това е, което мога да кажа по отношение на електропроизводството.

Нека спомена няколко думи и за това, че в течение на петгодишния план на Министерството на електрификацията и мелиорациите се възлага да достигне едно производство до 1.800.000.000 киловатчаса, което ще рече от 540 милиона да отидем на 1.800.000.000, или с 250% в повече от производството през последната година.

Трябва обаче да предупредя народното представителство, че не бива да си правим илюзии, че през течение на следните години ние ще бъдем чувствително облекчени в електроснабдяването на нашата страна. 1949, 1950 и 1951 години са години, в които ние ще осъществим сравнително недостатъчно електромогност, които да могат да задоволят ръста на нашите нужди. Индустрията успя да събере — преди още да са получени от чужбина каквито и да било нови съоръжения — стария инвентар на съществуващата досега частна индустрия, която очевидно, развивайки се, безплатно е патрупа инвентар. Като се събра и удри този инвентар, веднага се показва несъответствие между наличността на инвентара на индустрията в нашата страна и електропроизводството, което е необходимо, за да движи тази индустрия. Ето един пример на безплатно стопанство, ясен, даден от нашия близък опит през изтеклата година. Само част от този инвентар се събра и организира. Уедриха се, съсредоточиха се предприятията, пуснаха се в

действие и когато се пристъпи към пълното използване на този инвентар, оказа се, че съществуващата индустрия, създадена също в миналото, далеч не отговаря на нуждите.

Ако ние бихме искали да задоволим в този момент нуждите от електроенергия във всички области на нашия живот, а именно: в индустрията, за битови нужди и за осветление на градовете, компетентните служби у нас оценяват, че са необходими около 800 милиона киловатчаса енергия, а ние ще произведем 690 милиона при едно крайно голямо напрежение. Ръстът на индустрията ще продължава, за голямо съжаление, в последващите три години да се развива пред ръста на електрифицирането на нашата страна, когато трябва да бъде обратното: електрификацията да разтваря пътя за развитие на индустрията и на селското стопанство. Електрификацията следователно ние заваряваме твърде изостанала назад. Напрежението трябва да бъде голямо.

Но докато в някои области — в индустрията или селското стопанство — мерките, които ние вземаме, за да засилваме, са мерки предимно вътрешни, мерките за засилване на електрификацията зависят изключително от доставки от чужбина. Доставките от чужбина продължават да бъдат с големи срокове, въпреки че Министерството на електрификацията, може да се каже, първо измисля всички други ведомства и отрасли на нашия стопански живот направи опит и осъществи маса поръчки в чужбина, някои от които датират вече от две години, някои от една година. Все пак тия поръчки ще бъдат осъществени едва към края на 1951 г. и в началото на 1952 г. В същност в експлоатация ще влязат едва през 1952 г.

Следователно до 1951 г. ние ще имаме дребни доставки, които с нещичко ще да подпомогнат, но те решително значение за развитието на нашето стопанство не ще имат. И затуй нека ни бъде добре известно, че 1949, 1950 и 1951 г. това са години на недостатъчно електрооснабвяване за нашата страна. Първите големи поръчки, които се очакват да бъдат инсталирани, едва ще влязат в действие през 1952 г. Така щото, въпреки всичките усилия, които се полагат и ще се полагат за подобрене, не трябва да се живее с илюзията, че днешното състояние ще бъде скоро отстранено. Взети са всички мерки, за да бъде то отстранено, но тия мерки ни сочат годината 1952 като решителна година, откогато ние ще започнем да задоволяваме нуждите с електроенергия в нашата страна в един мащаб, който ще да позволи наистина да тикнем развитието на нашето индустриално и селско стопанство напред.

Министър-председател Георги Димитров: Тогава трябва да намерим някакъв изход.

Министър Кимон Георгиев: Да, трябва да намерим изход. Отдавна аз бия тая тревога.

Министър-председател Георги Димитров: Илюзии да не си правим, но няма причини и да се отчайваме.

Министър Кимон Георгиев: Да, за отчаяние нямаме причини, защото през тия години пак ще вървим напред, но няма да вървим напред с ония стъпки, с които би могло да се върви, защото не е в зависимост от нашите собствени усилия тук, в страната, а е в зависимост от възможността да доставим съответни съоръжения от чужбина. Касая се за съоръжения не за 1000 и за 2000 киловата централи, а за съоръжения за 25.000 киловата, за 50.000 киловата централи и пр., за такива големи централи. Само те са в положение да дадат решително задоволяване на нашите нужди. Засега от поръчките, така както са дадени, се очертава, че ние към края на петилетката, както е предвидено по плана, ще можем да осъществим 1.800.000.000 киловатчаса. Разбира се, все пак това ще зависи от усилията, които ще продължаваме през тия пет години да провеждаме за своевременното доставяне на съответно поръчаните електроцентрали.

Да спомена няколко думи и по други области на Министерството на електрификацията и мелиорациите. Знаете, че Министерството на електрификацията и мелиорациите завежда електропромишлеността в страната. Както сте забелязали може би при гласуването на петгодишния план, в него изрично е казано, че електропромишленост в нашата страна през годините преди 1948 г. почти не съществува. Следователно електропромишлеността, създадена главно в 1948 г., се провежда изключително при условия почти занаятчийски, тъй като всички заводи, които се предвижда да застъпят електропромишлеността в бъдеще, са в строеж или предстои да бъдат строени. Въпреки това трябва да се признаят големите усилия и ентузиазъм на хората, които са впрегнати в областта на промишлеността и които успяха напълно да изпълнят плана. За първата година от въвеждане на електропромишлеността в страната тя даде една продукция от 850.000.000 лв. През течение на петгодишния план нам е предвидено да отидем към една твърде голяма продукция. Аз ще спомена само продукцията, която се предвижда за текущата 1949 г. — тя е близо 3.000.000.000 лв. Въпреки че продължава да се произвежда в почти занаятчийски сгради, схлупени, недостатъчни, пръснати на може би 30, 40 и 50 дюкянчета и пр., независимо от условията, при които се произвежда, ръководните технически кадри значително се подобриха, получиха значителен опит и останалите кадри в електропромишлеността. И въпреки че производството през изтеклата година беше в известна степен затруднено от липсата на материали, особено на мед, все пак ние успяхме да преизпълним плана. А това е едно указание, че през текущата година при подобри условия,

при подобро ръководство и при също такъв ентузиазъм, който проявяват трудещите се, заангажирани в електропромишлеността, ние ще успеем да изпълним нашия план за продукция в областта на електропромишлеността от около 3.000.000.000 лв.

В този момент се строят: високотоков завод, слаботоков завод, слагат се основите на кабелен завод и завод за електрически крушки. Има вече дошли у нас специалисти да ни подпомогнат, да обследват технически инсталирането на електрофарфоров завод. Въобще всички отрасли на електропромишлеността са в началото на едно пълно изграждане. Някои от тия отрасли на електропромишлеността през течение на годината ще успеят вече да се развият при условията на новите заводи много по-благоприятно и ще позволят да се развие производството в размер на предвиденото по плана.

Да кажа няколко думи и по областта на напояването. Една от най-важните области на министерството е напоителното дело в страната. Вие знаете, че в петгодишния план се предвижда да се напояват 3.000.000 декара. Въпреки че към напояването нашият народ се стреми още от Освобождението, ние досега едва сме успели да осъществим около 500.000 — 600.000 декара напоявана площ. Следователно само това обстоятелство показва с каква огромна задача ние се натоварваме през този петгодишен план — напояването на близо 3.000.000 декара площ.

Напояването ще дойде от няколко източници. Ще дойде от язовирни води, ще дойде от текущи води, включително дунавските води, ще дойде и от подпочвени води. Вие знаете, че язовирите, които се строят — като изключим язовира «Васил Коларов» на Ташбоаз — имат предимно напоителен характер, използвайки едновременно, разбира се, и възможността да произвеждат електрическа енергия.

Тия язовири, когато бъдат осъществени — а се предвижда до края на петилетката всички започнати да бъдат осъществени — ще ни дадат около 1.200.000 — 1.300.000 декара напоителна площ. Техните напоителни полета са в проучване и подготовка с оглед на бъдещото напояване.

Независимо от това ние ще имаме от текущи води, особено по долното течение на Искъра, други 400.000—500.000 декара напоявани площи. И най-послед предвижда се от Дунава през течение на петилетката да се осъществят повече от 1.100.000 декара напоявани площи.

Като се пригмурат към това и непрекъснатите усилия на нашия народ да търси вода, и там, където намери подпочвена вода, да инсталира помпи и да черпи, всичко това ще даде приблизително около 3.000.000 декара площ, която трябва да се организира за напояване през течение на предстоящите пет години.

Като имате пред вид разликата от дохода на напоявана и ненапоявана площ, която е средно около 5.000—6.000 лв., това дава приблизително 20 милиарда лева в плюс на националното стопанство годишно, ако ние наистина успеем да организираме през течение на петилетката напояването на тия 3 милиона декара земя.

Но ние няма защо да се съмняваме в това, защото Правителството на Отечествения фронт, Правителството на другаря Георги Димитров работи планоно. То успя да повдигне ентузиазма на трудещите се маси и особено на младежта до степен, който ни дава пълна гаранция, че ние ще успеем да раз решим всички задачи, които са поставени на Министерството на електрификацията в областта на добиването на електрическа енергия, в областта на електропромишлеността и в областта на напояването, за да можем по този начин да подготвим почвата за развитието на нашата индустрия и на нашето селско стопанство, които ще направят от нашата страна една страна напълно годна да осъществи социалистическото строителство, което си е поставил за задача Отечественият фронт. (Ръкоплескания)

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 21. — МИНИСТЕРСТВО НА ЕЛЕКТРИФИКАЦИЯТА И МЕЛИОРАЦИИТЕ

I. Капиталовложения

Група I

§ 1 За разходи по зашланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.	
а) за стопански цели	5.065.000.000
б) за културно-битови цели	785.000.000
	5.850.000.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетения параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

II. Стопанско управление

Група II

A. Лични разходи

§ 2 Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	77.302.000
§ 3 Възнаграждения за извършен труд	3.000.000

§ 4	Формено облекло на щатните служители	3.926.000
§ 5	Пътни и дневни пари	8.000.000
§ 6	Възнаграждения на външни лица за участие в комисии и съвети и за отделно извършена работа	12.000.000
§ 7	Помощи и награди на служителите	500.000
		104.728.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 8	Наемане помещения	1.700.000
§ 9	Поддържане на помещенията	3.500.000
§ 10	Отопление и осветление	3.000.000
§ 11	Канцеларски разходи	6.000.000
§ 12	Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
	а) доставки на нови	3.000.000
	б) поправка и поддържане	1.000.000
§ 13	Инвентарни предмети за стопански цели	1.000.000
§ 14	Превозни средства:	
	а) доставка на нови	5.000.000
	б) поправка и поддържане, включително доставка на горивни и смазочни материали	8.000.000
§ 15	Храна на добитъка	700.000
§ 16	За посрещане на гости и отпразнуване на тържества	500.000
§ 17	Безотчетни разходи	240.000
§ 18	Връщане неправилно внесени суми и изплащане злоупотребени и присъдени суми	200.000
		33.840.000

Всичко по група II 138.568.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

III. Стопански разходи

Група IV

§ 19	Поддържане застроените водни мероприятия, водостопански проучвания, наблюдения и измерване на водите	65.000.000
§ 20	За участие в международната изложба в Пловдив	3.000.000
§ 21	Курсове за строителни работници	60.000.000
		128.000.000

Председател Райко Дамянов: Има думата министърът на финансите др. Иван Стефанов.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Предлагам да се намали сумата по § 19 от 65.000.000 лв. на 64.000.000 лв. по искане на Министерството на електрификацията и мелорациите, а съответно с 1.000.000 лв. да се увеличи сумата по § 37, буква «е».

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи и предложението, направено от министъра на финансите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

IV. Просвета и култура

Група V

А. Лични разходи

§ 22	Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	9.552.000
§ 23	Формено облекло на щатните служители	400.000
§ 24	Възнаграждения на лектори	1.500.000
		11.452.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 25	Поддържане на помещенията	200.000
§ 26	Отопление и осветление	1.200.000

§ 27	Набавяне на материали за обучение и двигателна сила	5.950.000
§ 28	Набавяне на нови инвентарни предмети за обзавеждане на училището	6.150.000
§ 29	Набавяне машини, инструменти, сечива за работилниците	12.450.000
§ 30	Набавяне лекарства и медикаменти	250.000
§ 31	Храна на учениците	12.350.000
§ 32	Облекло, постелки и завивки на учениците	14.000.000
§ 33	Учебни помагала и пособия	1.600.000
§ 34	Награди и насърчения на ученици	50.000
§ 35	За екскурзии с научна цел	300.000
		54.500.000

Всичко по група V 65.952.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

V. Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 36	За степенди във висши и средни училища	4.680.000
§ 37	Помощи и насърчения:	
	а) на Института за енергетика	1.000.000
	б) на Съюза на електро-работниците	1.000.000
	в) на фондацията при м-вото за печат и пропаганда	1.000.000
	г) на чиновническите столове	1.000.000
	д) на спортно д-во «Динамо» и на секторното спортно д-во към м-вото на профкомитета при м-вото и неговите подразделения за обзавеждане и поддържане почивните станции	200.000
		1.600.000
		5.800.000
		10.480.000

Всичко 6.192.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I.	— Капиталовложения	5.850.000.000
Група II.	— Стопанско управление	138.568.000
Група IV.	— Стопански разходи	127.000.000
Група V.	— Просвета и култура	65.952.000
Група VI.	— Социално-здравни и битови цели	10.480.000
		6.192.000.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 22. — МИНИСТЕРСТВО НА МИНИТЕ И ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА

Председател Райко Дамянов: Има думата министърът на мините и подземните богатства др. Кирил Клисурски.

Министър Кирил Клисурски (От трибуната): Другари и другари народни представители! Позвовете ми накратко да ви запозная с нашето минно стопанство и със задачите, които следва да бъдат разрешени в кръга на сумите, които се предвиждат в бюджета за Министерството на мините и подземните богатства.

Ресурсите на минното стопанство на нашата страна са съвършено неизвестни. От 1878 г. до 1928 г. са издадени над 9000 удостоверения за дирене на мини и запазени периметри, от които около 5.000 са само за каменни въглища, петрол и други.

Въпреки тъй големия брой на запазени периметри, дадени са на концесия, за експлоатация до 1 януари 1928 г. няколко десетки. Останалите не са експлоатирани поради липса на средства, непроучени и пр.

Пред нас се поставя въпросът: има ли понастоящем в България изкопаеми, не са ли вече те изчерпани и къде се намират те? Общите геологически условия на Балканите и специално на България ни показват, че тя може да крие още много полезни изкопаеми и много други нови, в миналото никому неизвестни. Трябва да се отбележи обаче фактът, че няма още нито едно находище, което да е добре проучено по методите на социалистическите проучвания.

Досега у нас проучванията не са имали за цел да намерят, детайлно да проучат и да дадат в експлоатация находището. Проучванията не са се ръководили от един метод с определени цели и задачи от промишлено-стопанска гледна точка. За провеждане на проучванията не е имало добра организация. Ръководният кадър не е знаел как да организира работата по проуч-

ванията така, че проучването да представлява завършен етап от минното дело.

У нас Перник се смяташе като добре проучен обект. Но на практика се оказва, че и този основен обект не е проучен както трябва. Съветските специалисти, идващи в страната ни като експерти, проектанти или само да проверят проучвателните работи за оказване на техническа и научна помощ, констатираха, че проучванията досега в България са били много повърхностни. Това показва, че ако ние работим по методите на западноевропейската школа, по методите на хищния капитал, никога не ще можем да изучим страната, да използваме нашите природни и преди всичко подземни богатства, а само ще харчим средства и ще правим грешки.

Такава е картината, която ни дават материалите и документите, с които ние разполагаме, по проучванията от недалечното минало.

Исхождайки от това положение и с целното съдействие на съветските специалисти през 1948 г. бе реорганизирана Дирекцията за геоложки и минни проучвания, с което се даде възможност за едно планово проучване на страната и се тури край на старата, бихме казали, безотговорна, до голяма степен иманярска степен на проучване.

В плана за дирене на полезни изкопаеми са дадени две основни направления: едното — по линията на търсене, откриване и подготовка към експлоатация на минни находища и второто — самата експлоатация.

През първата петилетка се поставят и следните задачи пред министерството: първо, разгръщане в широк обем работата по проучване на полезни изкопаеми и откриване на нови находища и, второ — разрешаване проблема за запасите на желязото и коксуващите въглища и даване перспективите за развитието на нашата черна металургия.

Проблемът за кокса. За производството на кокс у нас като единствен изгоден материал се явяват въглищата от Балканския басейн, при с. Плачковци, където са построени коксови пещи. Пред вид голямото разнообразие на видовете въглища в този басейн, не може да се каже, че всички са годни за коксуване. От направените опити през тази година в Чехия се вижда, че въглищата от «Кардиф», «Твърдица», «Св. Никола», «Чумерна» биха могли да бъдат коксувани при съответно подходящи пещи. Към края на месец ноември т. г. получихме предложение от една френска фирма, която притежава патент за производство на годеи металургически кокс от кафяви въглища, да започне проучване с български кафяви въглища. При това положение въпросът за кокса у нас се постави при по-благоприятна светлина.

Металургия. Железни руди. Според данните, с които разполагаме, въпросът за желязото е най-неуяснен. Ударението през предстоящата петилетка трябва да поставим върху проучване на железните находища.

Цветна металургия. Медни, оловно-цинкови и пиритни руди. За разрешаване на големите задачи за добиване на цветни метали — и тук, както при другите обекти, е необходимо усилено проучване. Независимо от това ние имаме достатъчно данни, за да се заемем с изграждане на цветни металургии у нас. По линията на техническата помощ от Съветския съюз пристигна комплексна геоложка експедиция и понастоящем работи усилено по проучването на нашите цветни метали.

Въпросът е свързан със запасите на полезни изкопаеми от групата на нерудните: азбест, каолин, сол, охра и др. Един извънредно важен клон от минното стопанство е клонът на нерудните изкопаеми. Към този клон, освен солта, спадат и полезните минни изкопаеми: азбест, апатит, барит, гипс, графит, разни видове глинни, естествени минерални бон, мрамор, талк, слюда, флуорид и др. Повечето от тези изкопаеми са важна основа или помощен материал в редица индустрии. До войната нашата индустрия не чувствуваше особена нужда от произведенията на нерудните изкопаеми, поради което интересът към тяхното издирване, проучване и разработване беше много слаб, с изключение на няколко находища за каолин, глина и естествени минерални бон.

Запланираното строителство и индустриализирането на нашата страна дават огромни възможности за разработване на много находища на нерудни изкопаеми, като се пристъпи към тяхното обогатяване и преработване и се построи една крупна промишлена инсталация за каолин и други нерудни изкопаеми.

Солният проблем. Запасите от сол са огромни. При установените размери на солиния щок количеството на самата сол, без включване на нейните глинести късове, не ще е по-малко от няколко стотин милиона тона. Това значи, че само този щок, който е известен засега, крие сол за хиляди години. По мнението на специалисти това не са единствените находища на сол в страната ни. За по-рационално използване на солта в Провадия ние имаме специалист, който разреши въпроса, като се построи нова шахта за експлоатация.

По въпроса за промишлените запаси на всички каменовъглени находища и за изясняване перспективите за отделните басейни, особено за Маришкия и Софийския, мога да кажа следното. Въглищата са основен източник за енергия в индустрията, транспорта, електрификацията и осветлението. Без въглища е немислим какъвто и да е стопански живот. Не случайно другарят Ленин казва: «Въглищата — това е хлябът на индустрията». Не случайно също така у нас се създаде специално Министерство на мините и подземните богатства.

Съгласно петгодишния план, за да задоволим нарастващите нужди от въглища, трябва да увеличим производството за времето от 1948 г. до 1953 г. както следва: лигнитните с 440%,

кафявите въглища със 119%, черните въглища със 190%, антрацитните със 107%.

Въпреки тия показатели, в края на петилетката у нас ще се падне средно на глава 590 кг. въглища, докато в индустриалните страни се пада от един до пет тона. Ясно е каква огромна задача предстои пред нашето каменовъглено дело.

В политическия доклад на другаря Георги Димитров пред конгреса на Българската комунистическа партия се казва: «Ликвидиране на несъответствието в производството на електрическа енергия и нуждата на индустрията и земеделието от такава енергия чрез изграждане на мощни електроцентрали и разширение добива на въглища от съществуващите и нови каменовъглени басейни; използване на висококачествени въглища за производство на електроенергия.» Изясняванията на другаря Георги Димитров ни поставят важни и отговорни задачи, по-важните от които са:

1. Запасите на кафяви каменни въглища са доста малки в сравнение с огромните запаси на лигнитните въглища, които ще достигнат до един, а може би и до повече милиарда тона. Този факт ни задължава да вземем решителни мерки за пестене на кафявите каменни въглища, като се използват само за горивни индустрии, при които е необходимо висококачествено гориво, като кристална, циментова, порцеланова и др.

2. Енергийната база на страната и по-специално електрификацията трябва да проектират бъдещите централи на лигнитите, и то главно върху двата големи басейна — Софийския и Маришкия, като към края на петилетката въпросът за Ломския басейн ще трябва да се постави на сериозно изучаване.

3. Поради това, че изсичането на нашите гори е много напреднало, ще трябва да се проведат като домашно гориво лигнитните въглища.

4. Засилването на употребата на лигнитни въглища ще се разпростре в течение на близките години не само върху новите електрификационни и други индустриални обекти, но трябва да замени кафявите въглища и във варниците, тухларните, цигларните и други предприятия. Опитите в това отношение дадоха добри резултати.

Как стои въпросът с лигнитните въглища? В края на петилетката производството на Маришкия каменовъглен басейн се увеличава с 380% в сравнение на това от 1948 г. Това е един градиентен скок за нашите технически възможности. Нека да се има пред вид, че на Перник бяха необходими 25 години, за да достигне този капацитет. Въглищата от този басейн ще трябва да служат за електродобиване, а също така и за домашно и индустриално потребление.

Към края на петилетката производството на Софийския каменовъглен басейн ще се увеличи с 404% по отношение на 1948 г. Проучванията на Софийския каменовъглен басейн започнаха главно от 1935 г. насам. Мощността на въгления комплекс е от 10 до 40 метра.

Особено интересен участък е Станинският басейн. На същия участък през петилетката ще се построи една брикетна фабрика с мощност до 500.000 тона годишно производство. Брикетите ще се получават чрез силно налягане, без спояващо вещество.

Освен пернишките въглища, досега у нас към кафявите се числят: Бобовдолските, Струма—Пирин, мина «Г. Димитров» — село Николаево, и мина «Черно море».

Ние смятаме, че през първите две петилетки кафявите въглища ще изиграят първостепенна роля в нашия стопански живот при изграждане основите на социализма. Нещо повече, производството им ще трябва чувствително да се увеличи. Не може да става въпрос сега за пестене на кафявите каменни въглища, по-специално пернишките. Това е реакционно схващане. Може да става дума за това, когато ще построим мощните електроцентрали на лигнитни въглища и известна част от БДЖ ще бъдат електрифицирани.

Така също ще се преустрои и една част от съществуващата индустрия на лигнитно гориво.

Особен интерес за нашето стопанство представляват черноморските каменни въглища. От проведените проучвания за качеството на тези въглища се установи, че те съдържат голям процент битум, което ги прави интересни за дестилация, за добиване на течни горива. За установяване възможността за индустриално добиване на течни горива в края на 1947 г. и началото на 1948 г. се проведеха лабораторни изследвания в Съветския съюз. Въз основа на тези изследвания се изработи проект за опитна швелова инсталация, в която също да може да се проведат опити с всички наши въглища относно пригодността им за швелуване.

Задачи по проучването през петилетката.

Първо, в срок от две години да се изяснят запасите на основните въглищни басейни и се дадат точни технологически характеристики особено за лигнитите.

Второ, в срок от две години да се уточнят запасите от рудите и по-специално тия на оловно-цинковите находища, като същевременно се усили и разшири експлоатацията на досега съществуващите рудници с цел задоволяване нуждите на оловно-цинковите заводи, които ще бъдат построени през петилетката, а така също да се обезпечи получаването на черна електролитна мед.

Трето, да се обзаведе модерна лаборатория към Дирекцията за геоложки и минни проучвания, за да могат нашите специалисти сами да анализират рудите и нерудните изкопаеми.

Четвърто, по предварителни приблизителни данни ние имаме възможност да извадим по открит начин няколко стотин милиона тона въглища и преди всичко лигнит. Това ни дава възможност в кратък срок да развием една мощна въглищна промишленост.

Механизация. За разработване на тези крупни обекти е необходима мощна механизация. Голяма част от съоръженията ще изработим в наши заводи, но багери и локомотиви ще трябва да доставим от чужбина. Построяване на промишлена инсталация в Перник с цел подобряване качеството на въглищата. Завършване брикетната инсталация с капацитет до 500.000 тона годишно при Станинския участък, с цел облекчаване кризата за отопление.

Жилищно строителство. Това е една от основните слабости на минния сектор. Поради липса на жилища тежестта е постоянно явление и тормози целия стопански живот на нашата страна. Ние имаме само в Перник през 1948 г. новопостъпили 2.284 работника, а напуснали 3.528. Вследствие на големия отлив на миньорите през лятото средно годишно се губят от Перник 200.000 тона въглища. За да се ликвидира това тежестно, смятаме за двата основни басейни Перник и Марица да се построят през 1949 г.: в Перник 1.200 апартамента и в Марица 800 апартамента.

Изпълнението на плана ни за въглищата през 1948 г. не бе реализирано 100% главно по субективни причини, а и по известни обективни причини. От м. май до края на м. август се получи непредвиден голям процент отлив на работници в най-големата наша мина Перник и производството падна с 30—40%. То се покачи през м. септември до декември и достигна едно производство, което за пръв път се бележи в историята на мина Перник — 12.000 тона средно. От наша страна, от страна на ръководителите на министерството и на мини Перник не се оцени достатъчно този факт и се допуснаха редица слабости. Не се дооцени достатъчно този факт на отлив на работниците и не се взеха сериозни мерки, които да предотвратят намаляването на производството. При тия обстоятелства ние можахме да задоволим нашата индустрия с въглища както следва: с лигнитни със 143% от предвиденото по плана; с кафяви въглища със 111%; с черни въглища с 82%; с антрацитни въглища със 240%.

Туй увеличение, което сме дали повече от предвиденото, се дължи на това, че захарната индустрия беше запланивала около 30.000 тона захар, а на нас е известно, че фабриките продължават да работят и са надминали това количество двойно — над 60.000.000 кгр. захар. Също така индустрията претърпя реорганизация, много предприятия се уедриха и по този начин производството на индустриални стоки се увеличи и естествено горивото се покачи по тонове. Ние можахме да задоволим електрификацията с лигнити със 104%, с кафяви въглища със 117% и с черни въглища с 60%. Докато през пролетта някои централи отказаха нашите въглища, то след като се засуши и до днешен ден електрификацията продължава да взема повече въглища, отколкото беше предвидяла в своя план за 1948 г., за да може да навакса онази енергия, която губи от водните централи.

Железниците се снабдяват с кафяви въглища 101,5%. Тук му е мястото да подчертая, че железниците са се снабдявали винаги с най-доброкачествени въглища, като за целта има излъчена и специална ведомствена комисия от Министерството на железниците и мини Перник и тази комисия с протокол приема въглищата по качество, след което те се отправят за нашите железници.

Отоплението сме снабдили така: лигнити 71%, кафяви 59%, черни 100%, антрацит 86%, като срокът за задоволяване отоплението със 100% изтича на 31 март т. г.

От данните, които аз посочвам тук, се вижда, че отоплението не е задоволено навреме и се яви особено остра криза в отоплението на София през м. декември. Това се дължи на обстоятелството, че ние не произведохме по плана предвиденото количество въглища поради допуснатите слабости през летните месеци и дадохме повече въглища на електрификацията и железниците за сметка на отоплението. Но кризата, която се чувствуваше в София в края на м. декември, се дължеше и на туй, че произведените въглища не можах да бъдат извозени навреме, там се задържаха повече от 500—600 вагона въглища няколко дни, а туй не даде възможност на мините да произвеждат въглища. Те трябваше известно време да не работят. И се намали производството. И така не се дадох произведените въглища навреме за отопление в София.

Като се поучим от показаните слабости през 1948 г. и решително ги отстраним, ще водим решителна борба за улътняване на работния ден не само на работниците, но и на машините.

Ние можем да уверим др. Димитров, българското Правителство и българския народ, че 30-хилядната миньорска армия под ръководството на Комунистическата партия има достатъчно сили в себе си и е в състояние да изпълни всичките задачи, поставени й от народното Правителство в петгодишния план. Планът не само може, но и ще бъде изпълнен, като за това е необходимо да укрепим още по-здраво съревнованието и ударничеството, да внедрим многозабойната система като постоянен метод на работа и механизирани трудовите процеси.

Ние смятаме, че след извлечените поуки от 1948 г., не само за 1949 г., но и целият петгодишен план ще бъде изпълнен 100% от болшинството мини.

Моля другарите народни представители да гласуват предвидените суми в бюджета на Министерството на мините и подземните богатства, за да може то да се справи със задачите, които му се възлагат през 1949 г., и, разрешавайки ги, да се улесни изпълнението на народостопанския план. (Ръкоплескания)

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Капиталовложения

Група I

§ 1. Разходи по запланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г.:		
а) за стопански цели	2.224.000.000	
б) за битови и култ. цели	320.000.000	2.544.000.000
		2.544.000.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с прочетения параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Стопанско управление

Група III

А. Лични разходи

§ 2. Заплати на щатните служители (съгласно обяснителната таблица)	121.434.000
§ 3. Надничари за подготовка на сондъори и колектори	6.066.000
§ 4. Възнаграждения по чл. 21 от закона за щатната таблица	3.500.000
§ 5. Формено облекло на щатните служители	4.200.000
§ 6. Пътни и дневни	32.800.000
§ 7. Възнаграждение за участие в ком. съв. и за отделно извършена работа	2.000.000
§ 8. Помощи и награди на служители	1.000.000
	171.000.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с докладваните параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 9. Наемане на помещения и други имоти	3.560.000
§ 10. Поддържане на помещения	1.500.000
§ 11. Отопление и осветление	2.200.000
§ 12. Канцеларски разходи	5.000.000
§ 13. Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):	
а) доставка на нови	9.000.000
б) поправка и поддържане	1.000.000
	10.000.000
§ 14. Инвентарни предмети за стопански цели: машини, уреди, инстр. и др. и поддържането им	20.000.000
§ 15. Превозни средства:	
а) доставка на нови	6.700.000
б) поправка и горивото	3.300.000
	10.000.000
§ 16. За специални и геоложки изследвания по план, одобрен от Министерския съвет	800.000.000
§ 17. Посрещане гости и отпразнуване тържества	1.000.000
§ 18. Безотчетни разходи	240.000
	853.500.000
Всичко по група III	1.024.500.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с докладваните параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

§ 19. Помощи:	
а) за стипендии по минно дело и др.	700.000
б) на списание «Миньор»	500.000
в) на чиновническия стол при министерството	500.000
г) на сдружението на служителите при министерството	300.000
д) на в. «Рудничар»	500.000
	2.500.000
	2.500.000
Всичко по група VI	3.571.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I. — Капиталовложения	2.544.000.000
Група III. — Стопанско управление	1.024.500.000
Група VI. — Социално-здравни и битови цели	2.500.000
Всичко	3.571.000.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с докладвания параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНОТО ЗДРАВЕ»

Председател Райко Дамянов: Има думата министърът на народното здраве др. Трайчо Доброславски.

Министър Трайчо Доброславски: (От трибуната. Посрещнат с ръкоплескания) Другарки и другари народни представители! Длъжен съм да дам картина как Министерството на народното здраве е изразходвало средствата, които българският народ е заделил за своето собствено здраве.

Другарки и другари! На 9 септември ние заварихме една грижа за народното здраве, която се изразяваше в началото така: всеки човек сам за себе си се грижи. И заради туй богатият човек можеше всячески да се грижи за себе си и дори да отиде в най-толемите световни болници, а бедният човек, трудовият човек, можеше да мре в своята котора, без да има абсолютно никаква здравна грижа за него.

Разликата между онова, което беше до 9 септември, и това, което става след 9 септември, е в това, че след 9 септември държавата поема грижата за здравето на своя народ и преди всичко за здравето на трудовия български народ. (Ръкоплескания) Трудовият човек е първо качество човек за българската държава в грижите и за неговото здраве.

Това ново начало, легнало след 9 септември в грижата за народното здраве, се изразява по сектори така: до 9 септември нашата майка раждаше където свари. Повечето от нас са най-«индивидуално» родени. Така, да кажем, сегашният министър на народното здраве е роден на харман.

На 9 септември ние заварихме родилни домове в страната, които биха могли на пръсти да се преброят. Родилните домове от 9 септември до края на 1948 г. са увеличени 13.5 пъти, а леглата в тия родилни домове са увеличени 6 пъти.

Но освен грижата за майката, нашата държава, държавата на Отечествения фронт, Народната република България има любяща грижа и към своите деца. Не напразно нашият министър-председател, любимият водач на българския народ, др. Димитров, твърде често ни напомня за нашите деца. И тази грижа за децата е отразена както в бюджетите, така и в мероприятията на Министерството на народното здраве.

На 1944 г. ние заварихме пет детски трайни, постоянни ясли за подхвърдени деца с 370 легла. Сега ние имаме 98 ясли постоянни, дневни, седмични и сезонни с 3840 легла. Нека прибавим и специалната детска болница, детската поликлиника, и двойната бройка на здравните съвещателни станции след 9 септември.

Правителството отдаваше достатъчно внимание на всички мероприятия на Министерството на народното здраве, що се отнасяше до грижите за майката и детето. И ние сега можем да изпитаме удовлетворението, че 50% от нашите майки раждат синовете и дъщерите на нашия народ в родилни домове.

Лечебно-предпазните грижи са се движили така: болничните заведения са се почти удвоили в сравнение с 1944 г.; санаториумите — също; открити са 6 детски противотуберкулозни преванториума, а до 9 септември не сме имали нито един; противотуберкулозните диспансери са се почти утроили, а общественото заболяване се е увеличило; от 71 служби през 1944 г. на 607 служби през 1948 г., като не се смятат двойните смени в някои от заболяемите служби.

Извънболничната помощ за работниците и държавните служители: в 1944 г. имаме 17 поликлиники с 300.000 прегледи, сега имаме 158 поликлиники с 2 милиона и половина обслужени работници, служители и членове на техните семейства.

По линията на производството на биологични продукти — серуми, ваксини и други биологични продукти — ние сме средно почти утроили производството, като за голяма част от серумите и ваксините ние сме вече независими от чужбина. Само за малко сектори ние се подготвяме в късия срок на 1949 и 1950 г. да бъдем окончателно независими по отношение производството на всички видове биологични продукти — серуми, ваксини и др.

През 1944 г. е проведена имунизация на 800.000 души, като в тия 800.000 души влизат имунизирани след 9 септември. През 1948 г. ние сме имунизирани три пъти кръгло 4 милиона души.

Бригадирско движение. Ние почерпихме опит от предните години на бригадирското движение и тази година можахме да изпълним наистина достойно нашето задължение за грижата за здравето на нашите прекрасни девойки и младежи, които се отзоваха на нашето стопанско строителство. Ние устроихме 345 болнични легла с 315 лекари за обслужване на амбулаторните и болничните, 669 сестри и санитари, 23 аптекари, 121 зъболекари. Целият този санитарен персонал работи мъжки, по бригадирски, и ние можем да кажем, че нашите бригадир бяха здрави и още по-здрави си отидоха. Ние имаме злополуки 1.35% сред бригадирите, като само 112 от тях са по-тежки злополуки. Ние нямаме никаква епидемия. Имаше отделни заболявания. Ние ликвидирахме с въшливостта. В нашите бригади

въшливост не се появи. Само 16 души заболяха от малария, като се има пред вид, че няколко от обектите бяха маларични.

Със съдействието на Българския червен кръст ние обзаведохме банно-дезинфекционен влак, който обхождаше бригадите и подпомагаше санитарните кадри в оздравяването на лагерите и бригадирите. Наложки се на няколко пъти да даваме бърза хирургическа и компетентна помощ на бригадирското движение и тогава ние отпращахме с аероплан наши специалисти хирурзи, и всички тези тежко пострадали бригадир са и днес живи и здрави и върнати в производството.

Другари и другарки, ние се опитахме още през 1947 г. да решим въпроса с частното производство и снабдяване с лекарства и санитарни материали. Към края на 1947 г. се създаде Държавно санитарно аптечно предприятие, което в организационния период през 1948 г. можа да обедини почти изцяло производството на медикаменти в страната и да увеличи това производство. То обедини почти изцяло вътрешната търговия с лекарствата и лиши частника от възможността да спекулира и граби за сметка на народното здраве. В сравнение с 1944 г. Държавното санитарно аптечно предприятие е увеличило производството с 64%.

Санаторното курортно предприятие подпомогна 180.000 трудещи се да могат да получат място във всичките курорти на нашата страна; дори в тези курорти, където пръшва работническа фигура никога не се е мяркала до 9 септември, да могат да прекарат 20 дни хубава почивка.

Освен това през 1948 г. министерството направи усилия да сложи колкото се може по-солоден социалистически фундамент на здравното дело. По тази линия ние бяхме заставени да проведем указите за задължителната санитарна служба и за изкупуване на рентгените.

Указът за задължителната санитарна служба, другари и другарки, целеше да привлече на обществена служба онези частни лекари, които нехаеха за здравето на нашия народ и търсеха само евтини и лесни печалби в своите частни кабинети. Указът не ги лиши от частна практика и лекарите няма да бъдат лишени от частна практика, но указът ги задължава, българският народ иска от тях тяхната професионална годност да не бъде затворена в четирите стени на техните кабинети, а да бъде отдадена на здравето на българския народ, да служат в нашите обществени здравни заведения. (Ръкоплескания)

Указът за изкупуване на рентеновите апарати, другарки и другари, от някои съобщения в печата твърде грешно се протълкува. Указът за изкупуване на рентеновите апарати мина през всички отговорни фактори в нашата страна, включително получи и одобрение на Великото народно събрание. Той се наложи поради простата причина, че ние разгънахме обществения сектор, ние съградихме нови болнични заведения, макар и в неудобни сгради, ние създадохме нови санаториуми, нови диспансери, но ние не можахме да им дадем рентгени, а на частните рентгени капацитетът им се използваше от 8 до 10%. Ние не можехме да си позволим лукса да изнасяме скъпите нам материали в чужбина, за да купуваме апаратура, която е тук в страната ни, но нейният капацитет се използва от 8 до 10%. Вън от това ние не бяхме и в състояние да закупим толкова много апаратура от чужбина, защото твърде много нужди, и по-големи нужди съществуваха при онези възможности, които ние можехме да добием чрез нашия износ. И това изкупуване, другарки и другари — тук му е мястото да кажа — е еднократно. Лекарите могат да се снабдяват и могат да имат рентгенови апарати. Те услужиха на държавата с тези апарати. Оттук нататък могат да се снабдяват. И онези, които ще могат да получат даром от чужбина рентгенови апарати, ще могат свободно да ги ползват в частната си практика.

Едно малко сравнение между 1948 и 1949 г. През 1949 г. ние ще увеличим: болничните заведения с 3.5%; леглата към тях с 4.4%; санаториумите с 13.6%; леглата им с 16.2%; противотуберкулозните диспансери заведения с 11.2%; леглата стационарни към тях с 25%. Детските здравни заведения ще увеличим с 16.3%, а леглата с 11%. Поликлиниките ще увеличим с 4.8%, амбулаторните с 9.4%, участъковите служби с 4.3% и институтите с 1.3%. Броя на лекуваните на легло спрямо 1948 г. ще увеличим с 17.9%, а броя на прегледите с 18.9%.

Най-отговорната задача, която стои пред Министерството на народното здраве през 1949 г., това е още повече да приближим до българския народ лечебната и предпазна здравна грижа, като употребим всички усилия, нашите кадри да преустроят своето съзнание.

Нека призная, другарки и другари, че кадрите, които ние измъкнахме от частния сектор — тези тесни професионалисти — не се оказаха на пукната висота. Тяхното съзнание не е достатъчно приобщено към задачите, които им поставя сега грижата за народното здраве. Видите ли, общо една част от специалистите мъчно се поддават на преустройство, но когато се отнася до лекаря, който борави с живия човек, там недъгът, там недостигът в съзнание се вижда по-лесно. И нашите лекари имат дълга, по-бързо, отколкото всички други специалисти, да преустроят своето съзнание, за да им бъде благодарен българският народ. (Ръкоплескания)

Втора наша голяма грижа е да съградим единно ръководство на здравното дело. Тук все още, другарки и другари, въпреки усилените грижи на министерството, по различните ведомства има децентралистични забегки и са разпръснати грижите за народното здраве, неподдаващи се на ръководството и на контрола на Министерството на народното здраве. А това понякога дори е пакостно. Нека посоча само това, че най-големите бол-

нични бази — двата медицински факултета у нас: Александровската болница и Пловдивската университетска болница — не са под наше ръководство, не са под наш контрол. А те са болници и трябва да бъдат под наше ръководство и под наш контрол.

На трето място, голяма наша задача е да приучим изцяло нашите кадри, всеки наш санитарен служител да работи планово, за да вижда резултата, след като е приключил работния си ден. Нашите работници все още не на всички места са приучени да работят планово. А планът трябва да се внедри не само в производството, а във всяка област на нашата дейност.

Дължен съм тук пред вас да изкажа благодарност на преда-ните санитарни кадри, на онези кадри, които още преди 9 сеп-тември — предимно комунистически кадри — имаха ясно съзна-ние за здравното дело, което ще се гради след победата. Длъ-жен съм да изкажа сърдечна благодарност на тях заради това, че те продължават да ходят с изръвкани ръкавки и от сутрин до вечер да градят здравното дело.

Дължен съм да изкажа благодарност и на останалия санита-рен персонал, на който до 1949 г. извънредният труд не му е бил плащан. Едва тази година за пръв път можах да изръвкам 6 милиона лева за плащане извънреден труд на санитарните работници. (Ръкоплескания) А няма медицинска сестра, няма акушерка, няма лекар, които да не работят всеки ден поне по един час или час и половина извънредно.

Дълга да изкажа благодарност също така на всички другари народни представители и на всички граждани, които са съб-щавали нередности и опущения по линията на здравните учре-ждения, защото това е прекрасна помощ, която се дава на нас в министерството, за да можем по-бързо да се преустроим и да бием тези недостатъци.

Благодарен съм особено много на Правителството и на министър-председателя другари Димитров за топлата грижа към народното здраве, към нашите майки, към нашите деца, към нашите отрудени хора; благодарен съм му за това дори, че от време на време взема телефона и напомня, че там и там ние сме направили опущения.

Другари и другари народни представители! Аз смятам, че не е нужно да ви убеждавам, че грижите за народното здраве са първи грижи, и не е нужно да ви убеждавам, че трябва да гласувате предложения бюджетопроект. А той е по-голям от миналогодишния с над милиард лева; а като прибавим и онова, което дадохме на народните съвети, отива доста повече.

Разчитам, че другарките и другарите народни представители ще гласуват бюджетопроекта на народното здраве такъв, какъвто е представен. (Ръкоплескания)

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 23. — МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНОТО ЗДРАВЕ

а) МИНИСТЕРСТВО НА НАРОДНОТО ЗДРАВЕ

Капиталовложения

Група I

§ 1.	За разходи:		
а)	по запланирани обек-ти, съгласно народо-стопанския план за 1949 г., за културно-битови цели	290.000.000	
б)	за изплащане на от-чуждени и закупени недвижими имоти	860.000	290.860.000
			290.860.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетения параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Група VI

А. Лични разходи

§ 2.	Заплати на служителите, според обя-снителната таблица, одобрена от Ми-нистерския съвет	989.500.000	
§ 3.	Възнаграждения за извънреден, пощен и интензивен труд	10.000.000	
§ 4.	Храна на щатните и нещатните служи-тели по правилник, одобрен от Мини-стерския съвет	260.000.000	
§ 5.	Формено облекло на щатните и не-щатните служители	48.000.000	
§ 6.	Пътни и дневни пари	30.000.000	
§ 7.	Възнаграждения на служебни и вън-шни лица по приложената таблица	100.000.000	
§ 8.	Помощи и награди на служителите и обезщетения на лекарите-хигиенисти за отнета частна практика, както и на служители, заболели в борба с остри заразни болести	8.000.000	
			1.445.500.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 9.	Наеми на помещения и други имоти	16.000.000	
§ 10.	Поддържане помещенията и хигиената:		
а)	застраховки	5.500.000	
б)	хигиена	44.500.000	
в)	ремонт	150.000.000	200.000.000
§ 11.	Отопление, осветление и електрическа енергия		100.000.000
§ 12.	Канцеларски, пощенски и други по-добни разходи		33.000.000
§ 13.	Инвентарни предмети (домакински и канцеларски):		
а)	доставка на нови	110.000.000	
б)	поправка и поддър-жане	22.000.000	
в)	обзавеждане здрав-ни и родилни до-мове в селата	18.000.000	150.000.000
§ 14.	Инвентарни предмети за стопански цели:		
а)	доставка на нови	7.000.000	
б)	поправка и поддър-жане	1.000.000	8.000.000
§ 15.	Превозни средства:		
а)	доставка на нови	35.000.000	
б)	поправка и поддър-жане, включително доставката на сма-зочни материали	45.000.000	80.000.000
§ 16.	Храна на неслужителите (болни и други, зачислени по правилник, одо-брен от Министерския съвет)		625.000.000
§ 17.	Облекло на неслужителите, постелни предмети и бельо		92.000.000
§ 18.	Храна на животните		31.000.000
§ 19.	Лечебни средства, включително и за народните съвети:		
а)	лекарства, кръв за преливане, санитар-ни материали и други подобни	454.000.000	
б)	апарати, уреди и инструменти за ме-дицинска цел	330.000.000	
в)	поправка и поддър-жане на медицин-ски апарати, уреди и други	10.000.000	794.000.000
§ 20.	Разходи за:		
а)	борба с маларията	15.000.000	
б)	институтите за нар. здраве	55.000.000	
в)	здравеопазване и ле-куване на бригади-рите	40.000.000	110.000.000
§ 21.	Лечение, издръжка и превоз на бол-ните от туберкулоза и душевно бол-ните и др. по домовете им; за провеж-дане епидемиологични, жилищни и други мерки около болните; заболяче-ние и къпане на децата от преванто-риумите; за превоз до лечебните за-ведения и обратно по домовете им; за храна на заразно болните и придружа-ващите ги лица; за ваксиниращите се против бяс и туберкулоза и останали без средства тежко болни; за потре-бенна на починали в държавни лече-бни заведения или донесени отвън такса		30.000.000
§ 22.	За работни и продуктивни животни, посадъчни и други материали за сто-панствата		12.000.000
§ 23.	Учебни пособия и помагала		2.400.000
§ 24.	За посрещане на гости и отпразнуване на тържества		800.000
§ 25.	Безотчетни разходи		240.000
§ 26.	Връщане неправилно внесени суми и изплащане злоупотребени и присъде-ни такива и обезщетения за злоупотре-бени вещи		6.000.000
			2.290.440.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

В. Помощи и наръчания

§ 27.	Помощи и вноски на обществени орга-низации и други по приложена та-блица	550.000.000
-------	--	-------------

§ 28. Награди: на частни и други лица, отличили се при борбата с остри заразни болести, и на автори, преводачи и издатели на здравна книжнина	200.000
	550.200.000
Всичко по група VI	4.286.140.000
Всичко	4.577.000.000

П О В Т О Р Е Н И Е

Група I. — Капиталовложения	290.860.000
Група VI. — Социално-здравни и битови цели	4.286.140.000
Всичко	4.577.000.000

ПОЯСНИТЕЛНА ТАБЛИЦА КЪМ § 7

ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯ

А. На служебни лица по ведомството на Министерството на народното здраве

1. На 5 лекари, назначени в областните болници, по 10.000 лв. месечно възнаграждение едному, или всичко	600.000
2. На един лекар по обща медицина, назначен в парно-диспансера, с месечно възнаграждение всичко	96.000
3. На 2 лекари-специалисти, назначени за консултанти при детската болница в София, с месечно възнаграждение, всичко	150.000
4. На 3 лекари, назначени за управители на III ст. детски ясли с 6.000 лв. месечно възнаграждение едному, или всичко	216.000
5. На 7 лекари, назначени за лекари-лечители по един за всяко едно училище за детски и медицински сестри с 4.000 лв. месечно възнаграждение едному, или всичко	316.000
6. На 3 лекари, назначени за лекари-лечители по един за всяко училище за акушерки с 6.000 лв. месечно възнаграждение едному, или всичко	216.000
7. На 4 лекари-специалисти, назначени за консултанти при института за усъвършенстване на лекарите с 7.000 лв. месечно възнаграждение едному, или всичко	336.000
8. На 5 ветеринарни лекари, назначени при стопанствата при санаториумите с по 2.000 лв. месечно възнаграждение едному, или всичко	120.000
9. На 5 агронома, назначени при болниците за завеждащи стопанствата им по 2.000 лв. месечно възнаграждение едному, или всичко	120.000
10. На 10 завеждащи пансионите при училищата за акушерки, медицински и детски сестри с по 3.000 лв. месечно възнаграждение едному, или всичко	360.000
11. На 3 художествени ръководители по един за всяко училище за акушерки с по 6.000 лв. месечно възнаграждение едному, или всичко	216.000
12. На 1.035 хининари с по 50 лв. дневно възнаграждение, или всичко	1.309.000
13. На 130 и. д. временни хигиенисти с по 6.000 лв. месечно възнаграждение едному, или всичко	2.160.000
14. На 60 физически работника, назначени при централния материален склад със средно дневно възнаграждение по 300 лв., или всичко годишно	4.400.000
15. На 100 физически работника за стопанствата при санаториумите със средно дневно възнаграждение по 300 лв. за средно 160 работни дни през годината, или всичко	4.800.000
16. На 100 физически работника за стопанствата при болниците със средно дневно възнаграждение по 300 лв. средно за 160 работни дни през годината, или всичко	4.800.000
17. На 15 лекари за специализация по лечение на туберкулозата вътре в страната с месечно възнаграждение до основната им месечна заплата (кредитът изчислен при средно месечно възнаграждение 10.500 лева), или всичко	1.790.000
18. На 15 лекари за специализация в страната при болниците с месечно възнаграждение до основната им месечна заплата (кредитът изчислен при средно месечно възнаграждение 10.500 лв.), или всичко	1.790.000
19. За 1.000 лекторски часа по 300 лв. за един час за курсистите-лаборанти, или всичко	300.000

20. За 7.000 лекторски часа по 300 лв. за един час за курсовете при училищата за детски сестри, институт за медицински сестри, съкратения курс за медицински сестри, курса за инструкторките на медицински сестри, курса за старшите сестри и курса за сестри-посетителки, или всичко около	2.000.000
21. За 400 лекторски часа по 300 лв. за един час за курсовете по усъвършенстване на зъболекарите, или всичко	120.000
22. За 3.000 лекторски часа по 300 лв. за един час за опреснителните курсове за участъкови и околийски лекари и зъболекари по разни специалности, или всичко	900.000
23. За 500 лекторски часа по 300 лв. за един час за курса за масажисти, или всичко	150.000
24. За 4.000 лекторски часа по 300 лв. за един час на лектори при училищата за акушерки, или всичко	1.200.000
25. За 750 лекторски часа по 300 лв. за един час на Института за фелдшери, или всичко	225.000
26. Предполагаеми възнаграждения за външни лица за участието им в разни комисии и други, или всичко	200.000

Б. На служебни лица при индустриалните предприятия

1. Възнаграждение на санитарния персонал при индустриалните предприятия, всичко	71.000.000
2. За 190 лекторски часа по 300 лв. за един час в двегодишни училища и пет три-месечни курса за промишлени санитарни, или всичко	60.000
3. За 7 ръководители на двете училища и петте курса, по три месеца за курсовете, по девет месеца за училищата, с месечно възнаграждение по 1.500 лв. едному, или всичко	50.000
Всичко	100.000.000

ПОМОЩИ И ВНОСКИ

а) на д-во «Червен кръст» — за издръжка и безплатно обучение на учениците милос. сестри 5.000.000 лв. и субсидия 400.000.000 лв.	405.000.000
б) субсидия на Централното санаторно-курортно предприятие, съгласно 18. постановление на Министерския съвет, от 29. IX. 1948 г., протокол № 137	105.000.000
в) на Централното санаторно-курортно предприятие за проучване, охрана и поддържане на минералните извори	21.000.000
г) на Централния комитет на Отечественния фронт — Централно ръководство на трудово-културните бригади, за лекарства и санитарни материали	1.000.000
д) на Еврейската болница-паметник в гр. София	2.000.000
е) на стола при Централното управление на министерството	1.500.000
ж) на летовищата за служителите по ведомството на министерството и семействата им	3.000.000
з) на обществени организации за издръжка на родилни домове, детски ясли и здравно-съвещателни станции	6.000.000
и) на медицински дружества за издаване на периодически медицински списания	500.000
к) годишни вноски на международни хигиени, медико-социални дружества (бюра) и по здравни конвенции	500.000
л) на физкултурния сектор «Народно здраве»	300.000
м) вноска, която следва да заплати държавата за членството и в световната здравна организация — 7.000 ам. долара	2.000.000
н) за подпомагане културно-просветната и идейно-възпитателна работа сред здравните работници	1.500.000
о) на поликлиниката при Еврейската градска община в гр. Пловдив	700.000
Всичко	550.000.000

Председател Райко Дамлянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи и таблици, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събрането приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

б) ЗДРАВНА ОСИГУРОВКА

Социално-здравни и битови цели

Група VI

А. Лични разходи

§ 1.	Заплати на щатните служители според обяснителната таблица, одобрена от Министерския съвет	458.000.000
§ 2.	Възнаграждения за извънреден труд, както и обезщетения за отнето право на частна практика на санитарни лица	1.000.000
§ 3.	Формено облекло на щатните служители	20.000.000
§ 4.	Пътни и дневни пари и за превозни такси при посещения на болни	10.000.000
§ 5.	Възнаграждения:	
а)	за участие в комисии, съвети или за отделно извършена служебна работа	500.000
б)	на временни работници (надничари)	800.000
в)	за назначени по закона за заемане допълнителна работа от санитарни лица	14.000.000
§ 6.	Помощи и награди на служителите	500.000
		504.800.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 7.	Наемане помещения и други имоти	14.000.000
§ 8.	Поддържане на помещенията	37.000.000
§ 9.	Отопление и осветление	40.000.000
§ 10.	Канцеларски разходи и здравна пропаганда	20.000.000
§ 11.	Инвентарни предмети (домашински и канцеларски):	
а)	доставка на нови	70.000.000
б)	поправка и поддържане	7.000.000
§ 12.	Превозни средства:	
а)	доставка на нови	6.000.000
б)	поправка и поддържане, включително доставка на горивни и смазочни материали	7.000.000
§ 13.	Храна на неслужителите (болни и други зачислени)	130.000.000
§ 14.	Облекло на неслужителите, постелни предмети и бельо	15.000.000
§ 15.	Храна на добитъка	1.500.000
§ 16.	За здравно осигуряване:	
а)	лекарства, санитарни материали и протези	250.000.000
б)	за лекуване при санитарни лица и лечебни заведения, при които лекуването не е безплатно	145.000.000
в)	такси и вноски при лечебни станции и минерални бани. За пътни разходи до същите и до лечебните заведения	50.000.000
§ 17.	Връщане неправилно внесени суми и изплащане злоупотребени и присъдени суми	445.000.000
		1.350.000
		793.850.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

В. Помощи и вноски

§ 18.	На обществени организации и частни лица и за стол на служителите, съгласно приложената таблица	1.350.000
Всичко		1.300.000.000

ТАБЛИЦА

за помощите и вноските, които следва да бъдат отпуснати на обществени организации и частни лица през 1949 г. от кредита по § 18 на бюджета на Народното здраве, част б) «Здравна осигуровка»

№ по ред	Наименование на обществени организации или частни лица	Размер на помощта или вноската, отпусната през 1948 г.	Размер на помощта или вноската, която следва да се отпусне през 1949 г.	Забелжка
1.	На д-во „Червен кръст“	600.000	—	
2.	На Народно физкултурно д-во „Славя“ — София	600.000	—	
3.	За режийни разходи в стола на служителите	450.000	1.200.000	
4.	На физкултурния сектор	—	150.000	

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които приемат § 18 и таблицата, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

«РАЗДЕЛ 24. — МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНИТЕ ГРИЖИ»

Председател Райко Дамянов: Има думата министърът на труда и социалните грижи.

Министър Здравко Митовски: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Бюджетното упражнение на Министерството на труда и социалните грижи през изтеклата година протече под знака на едно ново отношение към въпросите, които то има да разрешава.

Още при изготвяне на бюджета за 1948 г. др. Георги Димитров даде указания, като се вземат пред вид реалните нужди на всички категории и отделни граждани, предмет на обществено подпомагане, да се предвидят необходимите за целта кредити, но наред с това да се предвидят достатъчно такива и за една творческа социална политика.

Това значи, че Отечественият фронт, който под ръководството на Комунистическата партия е една истинска народна власт, в противоречие със старата, фалшива буржоазна филантропия, която само хвърляше прах в очите на обществото с нищожни суми от ограбеното чрез експлоатация огромно имущество, днес, въпреки лошото наследство и усилено строителство, трябва да полага максимални усилия, за да задоволи във възможно най-голяма степен жизнените потребности на всички нуждаещи се, в огромното си болшинство жертва на досегашните социални недъзи. Всички те трябва най-сетне да се почувствуват истински граждани на отечеството си, защото народното деветосептемврийско въстание сложи край на привилегиите и възможностите за по-нататъшно потисничество и експлоатация.

Паралелно с това обаче изникнаха и нови задачи. Народното стопанство, с крайно екстензивно земеделие и начално индустриално развитие, се отправя по пътя на социализма. Започна се изграждането на плановото стопанство. Основен белег на това стопанство е безпределното развитие на производителните сили. А още първите ни стъпки в тая насока имаха за последица почти пълното изчезване у нас на безработицата — най-позорният белег на капиталистическото общество.

Ето пътят, по който трябваше да се устреми новото Министерство на труда, за да се съдействува на общите усилия за икономическа и социална трансформация на нашия живот. То трябваше да действа, щото да се осигури и възможността, всеки български гражданин да живее, издържайки се от своя собствен труд, а наред с това да съдействува и за набирането на трудови кадри за новото ни строителство. При това основна грижа министерството трябва да прояви за подрастващите поколения — основния капитал на нацията и залог за нейното социалистическо процъфтяване.

Като доказателство за това, че казаното е проведено като една реална политика още през изтеклата година, аз искам да ви посоча само няколко силно впечатляващи цифри.

За подпомагане пострадалите от войните и борците срещу фашизма, за подпомагане устройването на новобранци и издръжката на многодетни семейства, на пострадали при обществени бедствия, за пенсии на изгубили трудовата си способност работници, за сезонни безработни и за издръжката на обезщетения за сираци, старци, недъгави, слепи и глухонеми, както и за дневни и седмични домове, за летни детски градини и детски леговища е изразходвана крупната сума 2. 141.000.000 лв. през тази година.

Казахме обаче, че социалната политика на Отечествения фронт, след като слага смело пръста в раната, справяйки се радикално с актуелните проблеми, едновременно с това тя има насочен поглед си и напред в бъдещето. В грижите си за подрастващите поколения, които ще бъдат истинските творци на социализма в Народната република България, Отечественият фронт е изразходвал през 1948 г. за издръжка на обезщетения за сираци, дневни детски домове, сезонни детски

домове, летни детски градини, детски летовища и др. — 530.520.000 лв.

За строеж на работнически жилища, детски дневни и седмични домове, летовища и къпални са изразходвани още 550 милиона лева кръгло. Никнат вече цели работнически селища в София, Сливен, Дулища, Перник, Бургас, Плевен, Габрово, Костинброд, Димитровград, Русе, с. Казичене, с. Твърдица — Новозагорско, Попово, Мездра, Курило, Кочериново, гара Кричим, както и при много отделни предприятия. При 2598 предприятия и учреждения функционират столове, които обслужват 270.000 столуващи. 316 курса за преквалификация подготвят главно работниците от сезонните производства за други помощни професии, за да не изпадат в бъдеще в положение на безработни.

Един поглед върху проектбюджета на министерството за 1949 г. сочи, че току-що очертаната от мене с няколко думи нова политика се вече утвърждава. Вън от онова, което ще изразходват народните съвети за обзавеждане, поддържане и откриване на нови заведения за обществени грижи, в бюджета на министерството се предвижда сумата 685.700.000 лв.; за обзавеждане и издръжка на дневни, сезонни и летни детски домове, детски градини и летовища — 400 милиона лв.; за подпомагане нуждаещи се многодетни семейства — 258.400.000 лв.; за строеж на детски домове и летовища — 135.000.000 лв.; за подпомагане в 1325 трапезарии на нуждаещи се деца с храна и облекло — 112.000.000 лв.; за осигуровка на прекрасната наша бригадирска младеж, залагаща най-хубавите си години за изграждането на народната ни република и социализма — 74.600.000 лв.

По-нататък следват съответни цифри още за устройване на курсове за квалификация и преквалификация на работници, за снабдяване с икономически жилища пострадалите от войните, за лугуване и осъществяване известни привилегии за инвалидите на Отечествена война и пострадалите в борбата срещу фашизма, за борба с туберкулозата, за помощи при обществени бедствия, на бежанци, нуждаещи се и т. н.

Към това обаче трябва да се кажат няколко думи за очертаване истинския характер на тия бюджетни кредити. Основната мисъл е, те да се разходват по възможност по-малко за козметични цели, а повече за творчески такива — за строеж, за производство, за извличане от бездната на физическата и духовната нищета, в които са били хвърлени от капитализма голяма бройка хора, за подготовка на подрастващите да заемат достойно своето място в живота и т. н.

Чрез строежа на работнически жилища се разрешава един проблем за производството — осигуряване на работна ръка, а на работниците се създават хигиенични и културни условия за живот. Новите селища ще имат детски ясли и домове, банни, перални и летни открити къпални, пансионати за ергените със столове при тях, библиотеки и т. н. Работниците ще възстановяват лесно загубените в производството сили, ще пестят средства, които биха били предназначени иначе за здравеохранение, и ще живеят истински културен, човешки живот.

Огромният брой отделни детски домове също ще даде възможност на майките да се отдадат спокойно на трудовия процес, докато техните деца са хранени и възпитавани при специалните грижи на тяхната народна, трудова власт. Тридесет нови обществени-пансионати за млади работници ще създадат за значителна бройка такива необходимата домашна обстановка с всички улеснения за продължаване на тяхното самообразование и изграждане у тях на здрави политически и морални устои.

Незначителният брой безработни и ангажирани в сезонните производства ще добият нова квалификация, нова подготовка, за да бъдат включени през цялата година в производството, да бъдат горди пред себе си и обществото, че живеят от труда си, да не тежат на държавния бюджет като безработни и да съдействуват с всички сили за новото стопанско изграждане.

За боледувалите от туберкулоза студенти се прави специално общежитие. С това се постигат няколко задачи — охранява се обществото от евентуална зараза, укрепват се силите на боледувалите, за да постигнат окончателно излекуване, и наред с това им се съдействува за по-бързо и спешно завършване на образованието, съдействува се за подготовката на тъй необходимите ни днес кадри. А с подкрепата на слепи, глухонemi и недъгави ние се стремим да не им правим унижителното за човешката личност подаване по маниера на старото буржоазно привидно подпомагане, а да им подадем ръка да се изправят на краката си, да живеят със своя труд, със запазено човешко достойнство и да направят своя макар и скромнен принос в общонародните творчески усилия.

Трябва да кажа, че може би защото са в големия си брой жертва на престъпната капиталистическа система, те всички са рядко предани, въодушевени отечественофронтовици. Тях ние устройваме в работилници, магазини, оркестри и т. н. и те работят с ентузиазъм. В Народната република България днес няма вече хора, които да подлагат ръка за милост.

Общежитията за малки, които са загубили родителите си, станали жертва на фашизма, на хитлеристките куршуми в Отечествена война, на червената гостенка или други подобни, отглеждат с особени грижи и любов питомците си при все повече разширяващата се система на трудово възпитание, с помощта на специални стопанства към тях. С това се подпо-

мага не само възпитанието на тия деца, но се засилва и тяхната храна специално като наред с това пък се облекчава бюджетът.

Най-сетне грижите за най-младите ни граждани сами по себе си говорят за действително народния характер на днешното управление. Децата — това е капиталът на нацията и нейното бъдеще. А нашите грижи за тях нито са прах в очите, нито са палиативи. Кредитите, които предвиждаме за тази цел — вън от подпомагането в семействата — да подсилваме през текущата година храната на 220 хиляди деца в обществени трапезарии и да пратим на лугуване, чрез летни детски градини и летовища за септемврийчета и средношколници, не по-малко от 180.000 деца и юноши, сами по себе си достатъчно ясно говорят за това.

Какво значи това, другарки и другари, за тях, за семействата им, за страната ни, за бъдещето — аз се отказвам да коментирам. Вих си позволил само да задам въпроса: къде другаде, вън от Съветския съюз и страните с народна демокрация, се прави дори незначително нещо, подобно на това, което правим ние?

При това трябва да добавя, че ние издържаме специални общежития за стари хора, турци, евреи и арменци. В нашите сиропиталища ще видите, наред с българчетата сирачета, и циганчета, турчета, арменчета, които се отличават от българчетата само по имената си.

През лятото пак същият детски интернационал се радва на слънцето, водата, планината и морето в големия брой наши летовища. У нас няма следа от расова дискриминация, която бode очите и проглушава ушите на всеки гражданин в някои европейски и специално заокеански страни, които си раздират гърлата като панаирджийски шарлатани, за да уверяват света, че са демократи, а на дело са унищожили и последната следа от нея.

Новият закон за обществено осигуряване, като осигурява всички трудещи се граждани на републиката при временна или трайна неработоспособност, изключва завинаги тревожната мисъл за утрешния ден. Нещо повече: на тях им се признават вече и всички присъщи културни пужди. През летните и зимни почивни домове за работниците са минали над 29.000 души, плюс тия от фонда за обществени осигуровки, които са прекарвали укрепващ тялото и духа активен отдих с лечение, почивка, физкултура, беседи, четения, художествени вечери и т. н.

1014 художествени самодейни колективи и 3256 библиотеки при разните предприятия повдигат все по-високо културния уровень на нашите работници от града, а чрез гостуването им в село — и на техните другари в полето на селския труд.

След като се чутиха оковите на икономическото робство у нас, трудещите се от града и селото изправиха гръб, почувстваха се равноправни граждани, започнаха да творят с широк замах като свободни хора и да черпят от живота с пълни шедри като негови господари.

Те разбраха, че наистина «трудът се признава за основен обществен-стопански фактор», както предвижда нашата Димитровска конституция. Не случайно ежедневно и масово се чуят трудовите норми. Не случайно социалистическото съревнование и ударничеството станаха метод на работа. Не случайно, докато в миналото се бягаше от физическия труд като улизи телеп, днес притока на младежите към професионалното образование в заводските училища е неутържим. Много показателно е също така, че завършилите средни учебни заведения се отправят на работа в предприятията.

Очевидно е, че непрекъснато става една революция в съзнанието на народа ни и тя кореспондира на революцията, която става в целия ни социален, икономически и духовен живот.

Огромната маса от народа ни, нашите трудещи се първи в борбата вчера, първи в изграждането на социализма днес, са винаги безрезервно отзоваващи се на призива на своя учител и вожд др. Георги Димитров.

Ето защо, на свой ред аз ви приканвам да гласувате бюджетта за 1949 г., който разкрива нови перспективи за все-странный физически и духовен възход на българския народ. (Продължителни ръкоплескания)

Председател Райко Дамянов: Има думата докладчикът. (Влиза министър-председателят др. Георги Димитров посрещнат със ставане и бурни и продължителни ръкоплескания)

Докладчик Черноп Чендов (к): (Чете)

РАЗДЕЛ 24. — МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНИТЕ ГРИЖИ

Капиталовложения

Група I

§ 1. За разходи по запланирани обекти, съгласно народостопанския план за 1949 г., за културни и битови цели	135.000.000
	135.000.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с прочетения параграф, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Социално-здравни и битови цели

Групи VI

А. Лични разходи

§ 2. Заплати на щатните служители (според обяснителната таблица)	190.260.000
§ 3. Възнаграждения за извънреден труд и обезщетения в размер на 40% от основната месечна заплата на лекарите-хигиенисти за отнето право на частна практика	1.500.000
§ 4. Формено облекло	10.000.000
§ 5. Пътни и дневни пари	9.500.000
§ 6. Възнаграждение за участие в комисии, съвети, помирителни съдилища и др. и за отделно извършена служебна работа	800.000
§ 7. Месечни възнаграждения на фабричните и доверени лекари по чл. 22 от закона за хигиената и безопасността на труда; за безотчетни пътни пари	57.500.000
	269.560.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

Б. Веществени разходи

§ 8. Наемане на помещения	8.000.000
§ 9. Поддържане на помещенията	1.600.000
§ 10. Отопление и осветление	1.000.000
§ 11. Канцеларски разходи	20.000.000
§ 12. Инвентарни предмети:	
а) доставка на нови	3.800.000
б) поправка и поддържане	2.700.000
	6.500.000
§ 13. Превозни средства:	
а) доставка на нови и наемане	3.500.000
б) поправка и поддържане, вкл. доставка на горивни и смазочни материали	5.000.000
	8.500.000
§ 14. Разходи по уреждане и издръжка на работилници, печатници и други подобни за глухоними, слепи, недъгави, трудови инвалиди и други	2.800.000
§ 15. Разходи за пропаганда в борбата с трудовите злополуки и здравеопазването	4.000.000
§ 16. Доставка на инвентар за даване помощи при обществени бедствия	3.700.000
§ 17. Поддържане и обзавеждане на заведенията за обществени грижи, съгласно приложената таблица	685.700.000
§ 18. Посрещане гости и отпразнуване тържества	2.000.000
§ 19. Безотчетни разходи	240.000
§ 20. Връщане неправилно внесени суми и изплащане злоупотребени и присъдени суми	6.500.000
	750.540.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с прочетените параграфи, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черно Чендов (к): (Чете)

В. Помощи и насърчения

съгласно приложените таблици

§ 21. На публично-правни тела	155.500.000
§ 22. На обществени организации	561.000.000
§ 23. На частни лица	430.400.000
	1.146.900.000

Всичко по група VI . . . 2.167.000.000

А всичко по М-вото на труда и социалните грижи . . . 2.302.000.000

ПОВТОРЕНИЕ

Група I — Капиталовложения	542.000.000
Група VI — Социално-здравно и битови цели:	
А. Лични разходи	269.560.000
Б. Веществени разходи	750.540.000
В. Помощи и насърчения	1.146.900.000
Всичко	2.302.000.000

ТАБЛИЦА I

за разходите по § 17 от бюджета за 1949 бюджетна година

1. Храна на питомците и персонала	290.000.000
2. Облекло и бельо на питомците	88.000.000
3. Постелни предмети	20.000.000
4. Купуване и поправка на покръшнина	58.000.000
5. Учебни пособия и помагала, книги и предмети за занимания	10.500.000
6. Учебни такси, пътни и за културни нужди	6.000.000
7. Лична хигиена (лекарства, болнично лекуване, погребения и други)	8.000.000
8. Покупка превозни средства, работен добитък и инвентар за стопанствата и работилниците	3.500.000
9. Покупка на едър и дребен работен добитък и птици за стопанствата	5.500.000
10. Храна на добитъка и птиците при стопанствата	3.000.000
11. Семена, разсади, торове, дезинфекционни средства и препарати за стопанствата и градините	1.000.000
12. Наемане помещения и други имоти	3.000.000
13. Поддържане на помещенията	17.000.000
14. Отопление и осветление	37.000.000
15. Канцеларски разходи	1.500.000
16. Наемане, обзавеждане и поддържане на младежки раб. домове	30.000.000
17. Издръжка и обзавеждане на международни, детски, юношески и младежки летовища	30.000.000
18. Порционни пари и облекло на слепи и недъгъви сираци от войните и от борбата против фашизма, на инвалиди от войните и в мирно време военни чиновници и инвалиди-борци против фашизма с 80% и повече изгубена работоспособност, на които е признато правото на водач, и на военни инвалидите и инвалидите-борци против фашизма със 70% изгубена работоспособност, които имат два крайника ампутирани, по преценка и в размер, определен от министъра на труда и социалните грижи:	
а) порционни пари (и за водачите)	56.700.000
б) облекло	17.000.000
	73.700.000
	685.700.000

ТАБЛИЦА II

за разходите по § 21 от бюджета за 1949 бюджетна година

1. Вноски за строителните бригади, съгласно 30. постановление на Министерския съвет, от 5. II. 1948 г., протокол № 18, «Държавен вестник», бр. 36 от 1948 г.	74.600.000
2. Лихва за отпуснати заеми в размер до 60.000 лв., съгласно чл. 5 от закона за многодетните семейства	58.400.000
3. Анюитетни вноски за погасяване заема към Българска инвестиционна банка, съгласно чл. 2, буква «в», от закона за снабдяване бездомниците, пострадали от войните, с икономически жилища	22.500.000
Всичко	155.500.000

ТАБЛИЦА III

за разходите по § 22 от бюджета за 1949 бюджетна година

1. Разходи по споразумението между Международния фонд за подпомагане на децата и българското правителство от 23. VII. 1947 г.:	
а) за Бюрото	12.000.000
б) за подпомагане на българските деца със закуска, храна и облекло	100.000.000
	112.000.000
2. Вноски във връзка с участието на България в Международната организация на труда	4.000.000
3. Обезщетение на пострадали организации от фашистки нападения	500.000
4. Помощ на Съюза на борците против фашизма, за организиране, обзавеждане и издръжка на почивни домове и летовища за болели инвалиди, борци против фашизма, и за увековечаване паметта на загиналите борци	10.000.000
5. Помощ на Съюза на пострадалите от войните и фашизма	5.000.000
6. Помощ на ОРПС за строеж на клубове	5.000.000
7. Помощ на Български народен женски съюз	2.000.000

8. Помощ на Съюза на народната младеж за общежития на боледуващи от ТВС студенти	10.000.000
9. Помощ на Съюза на слепите	1.500.000
10. Помощ на Профорганизацията на служителите при Министерство на труда и социалните грижи за подобрене бита на служителите	2.500.000
11. Помощ на взаимноспомогателната каса при Министерството на труда и социалните грижи	1.000.000
12. Помощ на организации за обзавеждане и издръжка на дневни сезонни и летни детски домове, на детски градини и леговища	400.000.000
Всичко	561.500.000

ТАБЛИЦА IV

за разходите по § 23 на бюджета за 1949 г.

1. Помощи при обществени бедствия, подпомагане семействата на загинали дължностни и частни лица при обществени бедствия	50.000.000
2. Подпомагане на бежанци и преселници	50.000.000
3. Помощи за издръжка на бедни, немошни и болни чужденци	20.000.000
4. Подпомагане бедни българи и български поданици при завръщането им в България	1.000.000
5. Помощи на скрито нуждаещи се граждани	3.000.000
6. Награди и помощи по чл. 64, 70 и 71 от закона за държавните служители	1.500.000
7. Изплащане опростени части от заеми, съгласно чл. 12 от закона за многодетните семейства, и за дължими остатъци от непогасени заеми към Б. н. банка, съгласно чл. 8 от същия закон	200.000.000
8. Лична издръжка на сираци от войните и от борбите против фашизма, както и на братята и сестрите на последните, пенасанени в общежития, по преценка и в размер, определен от министъра на труда и социалните грижи	15.000.000
9. Еднократни помощи на семействата на борците против фашизма за всеки убит, изчезнал, екзекутиран и починал борец	8.000.000
10. Еднократни помощи на живи борци против фашизма по 10.000 и 20.000 лв.	400.000
11. Помощи на заболели и придобили инвалидност борци против фашизма и на техните семейства в размер до 20.000 лв., за снабдяване инвалидите от войните и от борбата против фашизма с протези, колички и даване инвентар на пострадали от войните, завършили промишлени училища и занаяти с майсторско свидетелство	13.500.000
12. Помощи за опожарени, унищожени или ограбени движими вещи на борци против фашизма и техните семейства и на лицата, които са дали убежище на борците	3.000.000
13. Помощи за опожарени или унищожени жилищни и стопански сгради на борците против фашизма и техните семейства в размер до 30.000 лв.	3.000.000
14. За възстановяване или заплащане опожарени жилища и други сгради на борците против фашизма и техните семейства и на лицата, които са дали убежище на борците	5.000.000
15. За изплащане разходите за пътуване с намаление, съгласно закона за безплатните и с намалени цени пътувания по БДЖ, БРП, БМФ и ДКЛ — до три пътувания през годината (отиване и връщане) едному	50.000.000
16. За изплащане разходите за къпаня, съгласно закона за безплатните и с намалени цени къпаня в минерални бани и морски бани и калолечебници	5.000.000
17. Помощи на изпаднали в остра нужда пострадали от войните и фашизма и за погребения	2.000.000
	430.400.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с прочетените параграфи и таблиците, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата министърът на финансите.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: По таблица III — за разходите по § 22 от бюджета става следното изменение. По п. 4 «Помощ на Съюза на борците против фашизма» кредитът от 10.000.000 става 15.000.000 лв., колкото са имали и миналата година. А п. 12 «Помощ на организации за обза-

веждане и издръжка на дневни и летни детски домове, на детски градини и леговища» остава 395.000.000 лв. Тъй че общата сума пак остава същата.

Това за сведение.

Председател Райко Дамянов: За сведение. Минаваме към приходите.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«Част I. — Приходи

§ 1. Данък върху оборота	56.300.000.000
§ 2. От печалбите на предприятията на самоиздръжка	9.000.000.000
§ 3. Данък върху общия доход	3.200.000.000
§ 4. Еднократен данък върху имуществата	2.500.000.000
§ 5. Данък върху имоти, придобити по безвъзмезден начин	60.000.000
§ 6. Военен данък	5.000.000
§ 7. Гербов данък	1.500.000.000
§ 8. Държавни привилегии	2.300.000.000
§ 9. Мита, магазин и други такси от вносни стоки	3.000.000.000
§ 10. Мита, магазин и други такси от износни стоки	2.100.000.000
§ 11. От свободна продажба на нарядни стоки	4.600.000.000
§ 12. Такси от телеграми, бланки, телеграфни транзитни и други	390.000.000
§ 13. Такси от телефонната служба, телефонни транзити и др.	1.830.000.000
§ 14. От пощенски марки, карти и др.	500.000.000
§ 15. От колетна служба и абонаменти на списания и др.	350.000.000
§ 16. От трудова повинност — за извършена работа от трудовите подразделения	3.986.000.000
§ 17. От автомобилните съобщения	600.000.000
§ 18. От въздушните съобщения	100.000.000
§ 19. От постъпления по чл. 44 от закона за работата на затворниците	60.000.000
§ 20. От стопанствата при университетите	30.000.000
§ 21. От стопанствата по ведомството на М-вото на земеделието	120.000.000
§ 22. От продажба на медикаменти и др. по ведомството на Министерството на народното здраве	70.000.000
§ 23. От продажба на медикаменти и др. от ветеринарните институти	70.000.000
§ 24. От лихви за незаплатено плащане данъците	250.000.000
§ 25. От лихви за отпуснати заеми и бонове	220.000.000
§ 26. От глоби	500.000.000
§ 27. От конфискации	400.000.000
§ 28. Вноски от Държавния институт за обществено осигуряване за покриване действителните разходи по лекуване на здравно осигурените	1.300.000.000
§ 29. Вноски от Дирекцията на труда за покриване на личните и веществените разходи по бюджета на същата дирекция за 1949 г. от сметките «фабрични лекари» и «парни котли»	200.000.000
§ 30. Приходи по закона за противопожарната защита	300.000.000
§ 31. Вноски от БДЖ за погасяване част от задълженията към държавата	235.000.000
§ 32. Вноски по закона за водоснабдяване безводния Делиорман (Лудогорие)	20.000.000
§ 33. Удръжки от заплатите на държавните служители	450.000.000
§ 34. От Държавната лотария	75.000.000
§ 35. От наеми на фондови земи, държавни имоти и др.	20.000.000
§ 36. От продажби на имоти, имуществата и др.	500.000.000
§ 37. Берии и такси по Комитета за наука, изкуство и култура	350.000.000

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Берии пада въобще. Само такси.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

§ 38. Такси по М-вото на външните работи	20.000.000
§ 39. Такси по М-вото на вътрешните работи	150.000.000
§ 40. Такси по М-вото на народната просвета	300.000.000
§ 41. Такси по М-вото на финансите	160.000.000
§ 42. Такси по М-вото на правосъдието	700.000.000
§ 43. Такси по М-вото на народната отбрана	10.000.000

§ 44.	Такси по М-вото на вътрешната търговия	320.000.000
§ 45.	Такси по М-вото на външната търговия	10.000.000
§ 46.	Такси по М-вото на земеделието	140.000.000
§ 47.	Такси по М-вото на горите	750.000.000
§ 48.	Такси по М-вото на строежите и пътищата	120.000.000
§ 49.	Такси по М-вото на комуналното стопанство и благоустройството	120.000.000
§ 50.	Такси по М-вото на пощите, телеграфите и телефоните	20.000.000
§ 51.	Такси по М-вото на индустрията и занаятите	20.000.000
§ 52.	Такси по М-вото на електр. и мелиорациите	200.000.000
§ 53.	Такси по М-вото на мините и подземните богатства	30.000.000
§ 54.	Такси по М-вото на народното здраве	300.000.000
§ 55.	Такси по М-вото на труда и социалните грижи	110.000.000
§ 56.	Такси от други учреждения	50.000.000
§ 57.	От бюджетни излишъци	1.700.000.000
§ 58.	От остатъци на суми, отпуснати по сключени бюджети	650.000.000
§ 59.	От ликвидирани фондове, сметки и други	1.414.000.000
§ 60.	От държавни заеми	13.000.000.000
§ 61.	От насичане разменни монети	2.000.000.000
§ 62.	От разни непредвидени	457.000.000
§ 63.	Приходи от околийските народни съвети	75.000.000

Всичко по държавния бюджет . 120.317.000.000
 Приходи на народните съвети . 32.297.000.000
 Всичко приходи . 152.614.000.000 лв.

Забележка. 1. Годишната такса за ловен билет по закона за лова през 1949 г. ще се събира: за членове на лозно-рибарски дружества 700 лв. и за нечленове — 5.000 лв.

2. Таксата по закона за облагане с такса в полза на Българското дружество «Червен кръст» стоите, които се внасят и изнасят от страната, се внася на държавен приход.

3. Недоборите по наредбата-закон за данъка върху приходите, по закона за данъка върху военновременните печалби и по закона за облагане с военновременен данък комисионите и други възнаграждения от военни и други доставки ще се внасят на приход по § 3 от бюджета на държавата.

4. От заплатите на държавните служители продължава да се удържа и внася 0.5% върху основната месечна заплата за лекуване на здравно осигурените.»

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с прочетените параграфи по приходната част, заедно със забележката, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

ЗАКОН

за бюджета на Народната република България за 1949 г.»

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни със заглавието на закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«Чл. 1. Одобрява се бюджетът на Народната република България за 1949 г., съгласно приложените таблици, както следва:

	Приходи	Разходи
Държавен бюджет	120.317.000.000	112.428.000.000
Бюдж. на нар. съвети	32.297.000.000	40.186.000.000
Всичко	152.614.000.000	152.614.000.000

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с чл. 1 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«Чл. 2. За посрещане разходите на народните съвети се отделят следните части от събираните в територията им данъци:

А. За околийските народни съвети

- 1) Най-малко 3% от данъка върху оборота;
- 2) 35% от данъка върху общия доход, събиран на територията на общинските народни съвети с население до 10.000 жители и 50% с население над 10.000 жители;
- 3) 60% от данъка върху имоти, придобити по безвъзмезден начин, военния данък и данъка върху военновременните печалби и недобори от други държавни данъци;
- 4) 20% от наемите, получавани от общинските народни съвети;
- 5) 10% от плановата и свръхпланова печалба на обособените на самоиздръжка предприятия, принадлежащи на общинските народни съвети;

6) 50% от стойността на продажбите, извършени от общинските народни съвети, на нерентабилни недвижими имоти и малочислени движимости;

7) Приравнените с околии градски народни съвети получават от данъка върху общия доход:

а) Пловдив, Варна, Русе, Плевен, Бургас и Стара Загора 60% и

б) София 35%;

8) Градските народни съвети в София, Пловдив, Варна, Русе, Бургас, Плевен и Стара Загора получават:

а) 10% от данъка върху оборота;

б) 100% от продажбата на недвижимите имоти и малочислени движимости;

в) 55% от плановата и 50% от свръхплановата печалба на предприятията им, обособени на самоиздръжка.

Б. За общинските народни съвети

1) До 7% от данъка върху оборота. Ако околийският народен съвет е определил по-малко от 7%, разликата се внася по бюджета на последния;

2) 25% от данъка върху общия доход с население до 10.000 жители и 10% с население над 10.000 жители;

3) 45% от плановата и 40% от свръхплановата печалба на предприятията, обособени на самоиздръжка.»

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с чл. 2 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«Чл. 3. Министърът на финансите може да коригира тарифите към бюджетите на общинските народни съвети, когато намери, че размерите на таксите по тях не са съобразени с податните възможности на населението и потребностите на народния съвет.»

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с чл. 3 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«Чл. 4. Отменява се законът за кооперативно изграждане на болнични заведения. Набраните средства за изграждане кооперативни болници се внасят на държавен приход.

Направените въски от юридически лица не се връщат. Ликвидацията на сметките се предоставя на Българската инвестиционна банка.»

Председател Райко Дамянов: Има думата министърът на финансите.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Предлагам в края на първата алинея от чл. 4 да се прибавят следните думи: «и се използват за същата цел.»

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с чл. 4 от закона, заедно с допълнението, направено от министъра на финансите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«Чл. 5. Отменяват се всички бюджетни постановления и забележки, съдържащи се в законите за бюджетите на държавата, на железниците и пристанищата, на разните фондове на държавата, управлявани от министерствата и дирекциите, и в обяснителните таблици към бюджетите, с изключение разпоредбите на членове 4, 5, 6 и 7 от закона за бюджета на държавата за 1947 г.»

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с чл. 5 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«Чл. 6. Одобрява се приключването бюджета на държавата (редовен и извънреден) за 1947 г., както следва:

Приходи по редовния бюджет	54.668.703.738 лв.
Приходи по извънр. бюджетни кредити	13.861.979.203 «
Всичко	68.530.682.941 лв.

Разходи по редовния бюджет	49.907.298.297 «
Разходи по извънр. бюдж. кредити	17.933.421.027 «
Излишък	689.963.617 «
Всичко	68.530.682.941 лв.

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с чл. 6 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«Чл. 7. Одобрява се приключването бюджета на Главната дирекция на железниците и пристанищата (редовен и извънреден) за 1947 г., както следва:

Приходи по редовния бюджет	17.962.616.936 лв.
Приходи по извънредния бюджет	—
Всичко	17.962.616.936 лв.

Разходи по редовния бюджет	16.711.371.823 лв.
Разходи по извънредния бюджет	120.356 «
Излишък	1.251.244.757 «
Всичко	17.962.616.936 лв.

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с чл. 7 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Черню Чендов (к): (Чете)

«Чл. 8. Министерският съвет, по доклад на министъра на финансите, разрешава делегиране на кредити за покриване на повонизикнали и непредвидени потребности на разните ведомства от резервния фонд на разходния бюджет на държавата.»

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с чл. 8 от закона, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата министърът на финансите.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Другари народни представители и народни представителки! Предлагам две поправки и допълнения. Едното допълнение е към бюджета на Главната дирекция на статистиката, на стр. 16. Касае се за изпускането на едно перо от 500.000 лв. За тая цел трябва да се прибави нов § 17 със следния текст: «За посрещане на гости и отпразнуване тържества — 500.000 лв.»

Срещу това да се намали кредитът по § 8 от 2.000.000 лв. на 1.500.000 лв. Така че общата сума на групата разходи и на целия бюджет няма да се измени. Това е едната поправка.

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с предложеното изменение по бюджета на Главната дирекция на статистиката от др. министър на финансите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Второто допълнение е към бюджета на Комитета за наука, изкуство и култура, на стр. 19. На края на страницата след § 45 да се прибави следната забележка:

«З а б е л е ж к а. От кредита по § 3 председателят на Комитета, в съгласие с министъра на финансите, определя месечни възнаграждения за допълнително извършена работа на ректорите, заместник-ректорите, деканите и заместник-деканите по размери, утвърдени от Министерския съвет.»

Касае се да се даде едно възнаграждение за оня труд, който ректорите, заместник-ректорите, деканите и заместник-деканите полагат в доста голям размер вследствие на новия закон за висшето образование от 1948 г.

Министър-председател Георги Димитров: Трябва да полагат.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Полагат фактически.

Министър-председател Георги Димитров: Не да полагат, а трябва да полагат.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Такова е задължението според закона: да полагат такъв труд.

Председател Райко Дамянов: Ония народни представители, които са съгласни с така предложената забележка към § 45 от бюджета на Комитета за наука, изкуство и култура от другаря министър на финансите, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: Позволете ми най-сетне да изкажа благодарност за приемането на първия единен бюджет на Народната република и да призова както народните представители и народните представители, така и всички служители на държавата и всички граждани на Народната република да положим достатъчно усилия да изпълним бюджетния план на първата година от петилетката с чест и достойнство такава, каквото заслужава нашият любим вожд и учител др. Георги Димитров. (Бурни и продължителни ръкоплескания и ставане прави)

Но, другари и другарки, изпълнението на бюджетния план и стремлението към преизпълнението му има една малка особеност. Докато изпълнението на приходната част на бюджета означава да се съберат предвидените приходи, а преизпълнението му — да се съберат повече приходи, изпълнението на разходната част се състои в това: да не се похарчат повече от предвидените средства, а преизпълнението на плана — да се изхарчат по-малко от предвидените кредити. (Оживление)

Председател Райко Дамянов: Има думата министър-председателят.

Министър-председател Георги Димитров: (От трибуната. Посрещнат с бурни и продължителни ръкоплескания от всички, станали прави)

Другари и другарки народни представители! С приемането на бюджета за 1949 година предстои да бъде закрыта редовната сесия на Великото народно събрание.

Нашето Народно събрание през тази своя сесия прие две особено важни мероприятия: това е грандиозният за нашите условия петгодишен народостопански гражданен план и единният държавен бюджет за 1949 г. Вие сами разбирате добре, че и стопанският план, и единният държавен бюджет възлагат на всички нас, като народни представители, като министри, като обществено-политически дейатели, извънредно го-

леми задължения. Ние ще бъдем всички поставени на една много сериозна проверка при изпълнението на народостопанския план и на държавния бюджет, макар че много от нас, както знаете, са минали не малко проверки в миналото. От министър-председателя до последния наш служител, държавен и общински, аз бих казал до селския пъдар в България, всички ще бъдем поставени на една сериозна проверка, на едно изпитание, и преди всичко — народните представители.

Народното събрание гласува, приема след обсъждане, решава, създава закони. Но нашето Народно събрание, Великото народно събрание на България, се отличава от всички минали Народни събрания до 9 септември, както знаете, по много съображения, обаче главното е това, че нашето Народно събрание не само заседава, не само обсъжда, не само гласува закони, но то е ангажирано и в изпълнението на законите, които гласува, които приема.

Народен представител, който отсега нататък, след закриване на тая редовна сесия, не изпълни максимално своя дълг при приложението на стопанския план и на държавния бюджет, той е недостоеен народен представител. Такива народни представители трябва да имат пред вид, че избирателите, че организациите на Отечествения фронт предстои да вземат мерки да ги заменят с други достойни представители на нашия народ. Те трябва да знаят, че народните представители като си отидат оттук, имат първата обязаност да разяснят на избирателите, които са ги пратили в Народното събрание, на нашия трудещ се народ, стопанския план, неговото значение, неговото конкретно съдържание, трудностите, които има да се преодоляват, и мерките, които трябва да бъдат предприети, за да бъде изпълнен този план. Те трябва да разяснят достъпно, понятно на всички избиратели, на гражданите и гражданките на нашата Народна република какво представлява нашият единен държавен бюджет сега, откъде идват приходите, къде отиват разходите. Те сами трябва да вземат, както и организациите на Отечествения фронт, както и нашият печат, както и всички обществено-политически дейатели в нашата страна, всички необходими мерки, щото да не останат у нас данъкоплатци, граждани и граждани, които не изпълняват своя пръв дълг — да платят данъка си. Да няма недобори, за които нашият финансов министър тук мисли, че въобще не могат да бъдат унищожени.

Министър проф. д-р Иван Стефанов: А, не.

Министър-председател Георги Димитров: Аз съм на мнение, че ако нашето Народно събрание е на своето място, ако нашата народна власт изпълнява своите обязанности както трябва, ако нашите организации на Отечествения фронт и всички български патриоти и патриотки в нашата страна положат усилия, ще останат само негодия, престъпници, които не плащат данък на своята родина. (Бурни ръкоплескания)

На второ място, нашите народни представители би трябвало да се погрижат, щото по разходния бюджет, който ние приехме сега, да се направят всички необходими икономии. Финансовият министър говори подробно по този въпрос. Аз не вярвам да има народен представител, който да не е мислил по това. Но обрънете се навсякъде, погледнете какво става в нашия собствен живот, какво разточителство на средства, на материали, на време, на труд, на сили си позволяваме ние — една страна бедна, един народ небогат, един народ, който има благородната амбиция да даде пример на целия свят за творчество, за прогрес, за напредък!

Икономия навсякъде! В щатове, както видяхме, се предвидяха много служачи. Големата част са нужни, без тях не може, но има такива, които не са нужни. Те трябва да бъдат съкратени. И ръководителите на държавните учреждения, на предприятията, индустриални и други, трябва да вземат необходимите мерки, щото да не остане нито един човек, който не стои на мястото си, който се плае и получава заплата, както е било в миналото и каквито случаи имаме, за жалост, още и досега в нашия държавен апарат и в нашите предприятия.

Няма защо да се запълни всичко това, което финансовият министър по разните бюджети е предвидял като чиновници, като чиновнически служби. Там, където може да се съкрати, да се съкращава, жестоко и безпоощадно да се съкращава. И всеки човек, всеки служащ, работник да бъде на мястото си!

У нас — и друг път съм подчертавал, и нека го знаем веднаж завинаги — всички блага, които ние имаме и когото ги имаме, ще трябва да ги разпределяме не по това положение, което един или друг има, не по неговия произход, от каква среда е той дошъл към нас, и не по името, което той носи, и бих казал не по минали някакви заслуги, действителни или мнимии, а по това, което той сам от себе си представлява, по това, което той дава със своя обществено-полезен труд и със своето старание да се учи, да усвоява своето дело, по това, което дава на народа си, на родината, по това, с което помага, съдейства за изпълнението на народостопанския план, за нашето социалистическо строителство.

Няма и не бива да има никакъв друг критерий, нито шуробаджанакизъм — както това беше практика в миналото — трябва да господства в нашите учреждения, в нашия държавен апарат и в нашия обществен живот, а реалната стойност на всеки поотделно, това, което той дава реално на своя народ, на своята родина, то трябва да определя и неговото положение, неговата почит в обществото, и неговите материални блага, и неговото възнаграждение, и всичко, всичко, което нашата родина може да му даде.

Ние не можем да се примирим с това положение, което имаме досега — макар да имаме значително подобрене в нашия държавен апарат — да се шири такъв бюрократизъм, ужасен често пъти по размери, такова формално бюрократично отношение към живото народно дело. Нужна е културна работа, разбира се, пужно е въздействие културно, по са необходими и строги мерки на държавата, на властта, на ръководителите на учреждения, на Отечественния фронт, на общественото мнение против такива лентяи — лентяи, дърдорковци, велможки, помислили се кой знае какви са, не можеш да ги достигнеш! И стометрова стълба да турнеш, не можеш да ги достигнеш! Голям човек, който е готов всяко живо дело да убие, да го погуби, да го погребеш! Ние не можем да търним в нашия държавен и обществен живот хора, които не искат да се учат, които не мърдат напред, стоят на едно и също място. Как ще станем ние социалистическа България, напреднала страна, промишлено-аграрна страна, развита, културна и замойна, ако търпим това, което ние сега все още имаме като наследство от миналото, от капиталистическия режим?

Аз искам да завърша своята кратка реч, другари и другарки народни представители, с апела, с призива към вас, като народни представители, и към всички избиратели, които са ви пратили в Народното събрание, към целия наш трудещ се народ: смърт, смърт безпощадна на лентяйството, на разточителството, на бюрократизма, на мързела, умствен или физически! Творческа работа, учение ежедневно! Всеки от нас, от най-големия до най-малкия, трябва да се учи в нашия обществен, стопански и културен живот, всеки ден да отбелязва крачка напред! А този, който не иска да се учи, който не върви напред, който заприщва пътя на други, които са способни организатори на производството, ръководители на учреждения, той да бъде безцеремонно и безпощадно отстранен от ръководна работа, от оперативна работа — да си търси колая да живее както би могъл, без закрила на държавата!

Творческа работа, усилия, учение, умение! Да се учим да произвеждаме много по количество и добро по качество, а не пинили обуца и костюми, които, като ги облечеш, след един

месец за нищо не са годни, или продукти, които не представят никаква качествена стойност! Да се научим да произвеждаме и по количество, и по качество онова, което е необходимо за нашия народ, да се научим да търгуваме, да се научим да управляваме, да усвоим най-високите достижения на науката във всички области и да усвоим великата наука, която стои над всички други науки — науката на Маркс-Енгелс-Ленин-Сталин! (Всички стават на крака и много продължително ръкоплескат)

С тая велика наука с нейното умело приложение в живота нашите съветски братя създадоха могъщата социалистическа държава, великия Съветски съюз. Да се учим от техния опит! Да усвоваме тази наука и с тая наука напред, като бъдем добри администратори, добри стопановеди, добри учени биолози, философи и пр. и пр., да бъдем добри марксиста, ленинисти, сталинци, за да преодолеем всички трудности и да покажем, че нашият малък народ, сега 7 милиона, в близко време 10 милиона, струва за един народ от 100 милиона по своите качества, по своя дух и по своя ум! (Всички стават прави. Много продължителни и бурни ръкоплескания и възгласи «Ура!»)

Председател Райко Дамянов: Дневният ред за днешното заседание е изчерпан.

Другари и другарки народни представители! Работата на втората редовна сесия на Великото народно събрание привърши. Пожелавам на народните представители успешна работа и твърдо и последователно провеждане указанията, дадени от нашия мъдър министър-председател др. Георги Димитров във връзка с гласуваните закони през тази сесия.

Да живее нашето Правителство, начело със своя изпитан министър-председател др. Георги Димитров, който ни води уверено напред към социализма! (Бурни и продължителни ръкоплескания. Всички стават прави. Възгласи «Ура!»)

Закривам сесията.

(Закрита в 17 ч. 50 м.)

Председател: РАЙКО ДАМЯНОВ

Подпредседател: ЯНИ ЯНЕВ

**Секретари: { ТОДОР ТИХОЛОВ
ЕФРЕМ МИТЕВ**

Началник на стенографите: ТОДОР АНГЕЛИЕВ